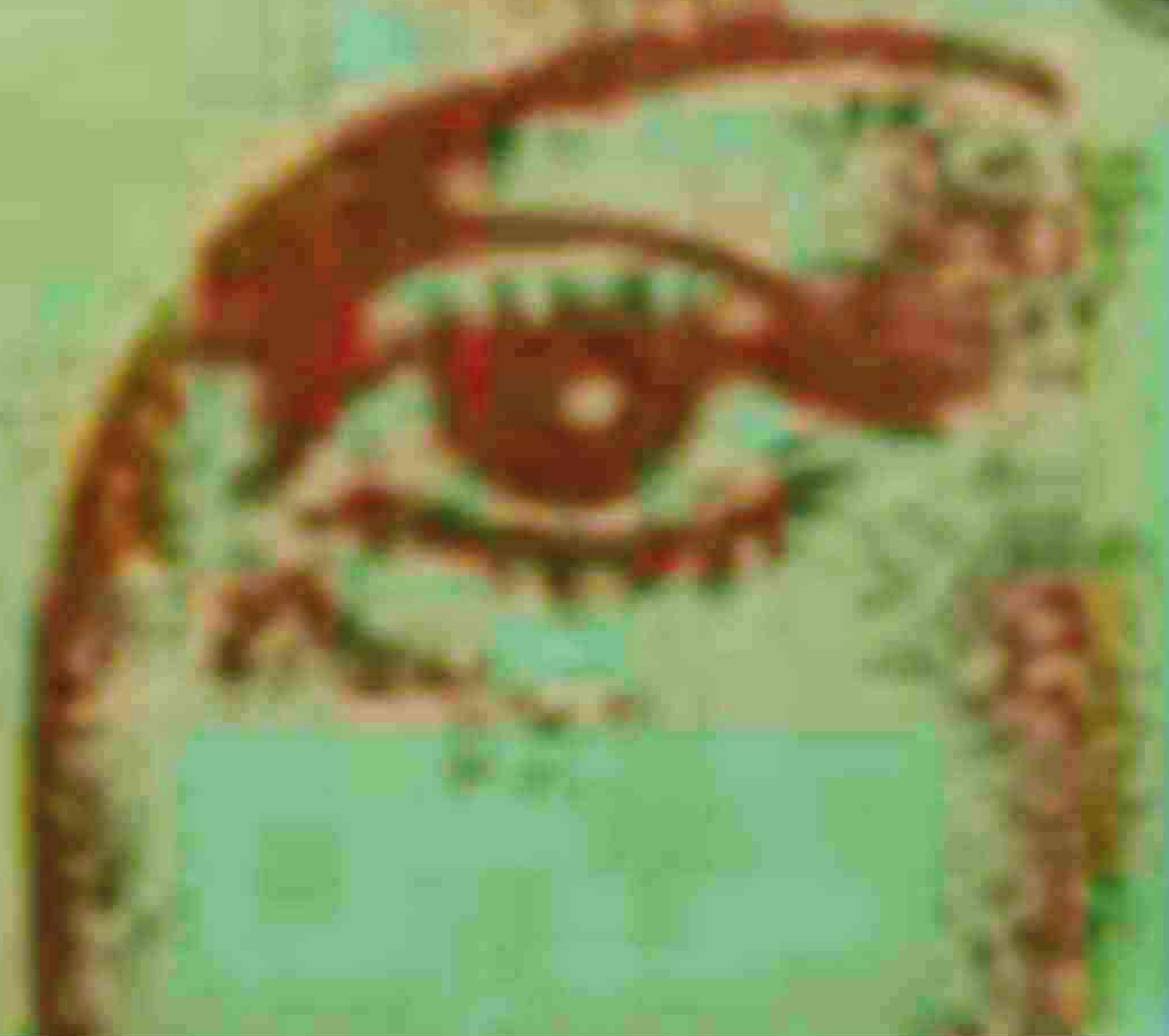

C. I. Bogdan

CARTEA
ROMÂNEASCĂ

PODURI
SUSPERDATE
ROMAN

Pierdem din viață ani și la moarte cer-
șim o clipă...

N. IORGA

1

Deseori ni se întâmplă să acceptăm o invitație pe care n-o dorim și n-o evităm, pentru că în clipa când ni se face nu ne vine în minte un motiv plauzibil ca să ne eschivăm elegant. Inconfortul psihic creat ne face să bombănim :

— Asta mai lipsea ! I-a găsit și p-ăștia tocmai acum ! Și-aveam atîta treabă !

Și totuși ne ducem, cumpărăm flori sau altceva, ne îmbrăcăm frumos și afișăm la sosire bucuria revederii, satisfacția pentru ocazia creată.

Doctorul Miha închise telefonul, nemulțumit. Nu era bănuitor din fire și-apoi era prea obosit ca să mai stea să despice firul în patru, totuși ceva din vocea soției arhitectului Barbu nu-i plăcu, mai ales precizarea : „n-or să fie mulți, dar toți sînt niște drăguți“, ultimul cuvînt beneficiind de o intonație familiară, de alintare care îl enervă. De fapt, pe ea n-o văzuse decît o singură dată, la colegul lui, doctorul State, și nu-i plăcuse pentru că gesticula mult cînd vorbea, te fixa nesfîrșit cu privirea, accen-

tua și repeta cuvinte și propozițiuni — ca să te convingă, pînă la exasperare ! Parcă avea în fața ei un tembel sau oligofren incapabil să înțeleagă ce vroia dînsa să spună din prima expunere. Iar banalitățile debitate te dezgustau pînă la silă. Pentru asta o evitase atunci. Bărbatul ei, în schimb, te cucerea prin calmul și finețea spiritului, prin cuvintele totdeauna bine acoperite de idei interesante care se nășteau fără efort. O discuție cu el te reconforta și te îmbogățea sufletește. Era un mare talent, plantase, după proiectele lui, cîteva clădiri monumentale în capitală.

Cu toată această aducere aminte plăcută, nemulțumirea lui Miha nu se risipi. Îl sună pe State.

— Ascultă, ce-i cu chestia aia de sîmbătă seara de la arhitectul Barbu ?

— A, da, ne-au invitat și pe noi. Dar noi nu putem merge, plecăm la țară la socru-meu, e bolnav, ți-am povestit. Te-a invitat ? Te duci ?

— N-am chef și nici timp. Știi că nu-mi place să-mi pierd o seară în felul ăsta. Și nu cunosc pe nimeni, măcar dacă erai tu...

— Păi, o să vină Titi, Panaitescu de la Urgență, Tudose de la Externe. Ha-ha-ha ! se por-nise State pe un rîs zgomotos. Precis cotoroanța aia de nevastă-sa — ei se cunoșteau bine — are nevoie de un consult medical pentru vreo cunoștință de-a ei și, dacă a văzut că eu nu pot veni, te-a invitat pe tine. Ha-ha-ha ! mai rîse State amuzat. Mihule, asta-i soarta noastră, a medicilor, ni se face onoarea să dăm consul-

tații oriunde și oricînd, mai ales într-o ocazie ca asta pacienții nu sînt obligați să-și aștepte rîndul, te pisează pe săturate pînă îți vine să înapoiezi sarmaua și să fugi. Totuși, du-te, Barbu e un om minunat, ș-apoi mai ieși și tu în lume, că în ultima vreme ai cam...

— Bine, zise Mihiu ca în fața unei fatalități, da ce serbează ăștia ?

— A, i-ai tăiat, probabil, macaroana coto-roanței și n-a apucat să-ți spună. S-au mutat în casă nouă, au construit un apartament într-o vilăsoară cu alte trei familii. E opera lui Barbu, merită s-o vezi, nemaipomenit de frumoasă. Foarte interesant făcută, exact cum e el, Barbu.

Ajuns acolo, Mihiu nu intră. Se plimbă prin fața vilei uimit de ce se poate face chiar și la dimensiunile astea reduse, din niște cărămizi și beton. Cît de puțin îi trebuie unui om să fie fericit, sau măcar să se simtă bine ! gîndi el plin de admirație pentru această izbîndă a fanteziei și bunului gust.

În ușă îl întîmpină, bineînțeles, ea, stăpîna casei, căreia Mihiu îi întinse florile aduse. În timp ce îi tot spunea cît de mult se bucură de prezența lui sau așa ceva, aranjîndu-și faldurile rochiei festive făcută cu multă artă și mulți bani, ca să-i ascundă excesele ponderale, Mihiu roti privirea prin sufrageria spațioasă, deosebit de bine aranjată, dar plină de o mulțime de oaspeți gălăgioși, care tăcură aproape toți cînd intră el. Așa cum sta în prag, Mihiu nu părea să aibă nimic ieșit din comun. Statura înaltă, bine legată, puțin adusă din spate, se armoniza perfect cu

cei aproape 40 de ani ai săi. Imbrăcat îngrijit, degaja din întreaga înfățișare o naturalețe și stăpînire de sine care te cucereau de la prima vedere. Numai ochii, înconjurați de riduri mici, ca la cei ce fac o muncă migăloasă și îndelungată, păreau obosiți. În centrul pupilelor, însă, ard luminițe vii care conferă privirii o penetrabilitate neobișnuită, caracteristică ochiului obișnuit să sfredelească, să disece, să pătrundă dincolo de barierele firești. Și peste toate acestea, stăpînea un aer de detașare, de ușoară absență, părea că trăia numai parțial în lumea asta concretă în mijlocul căreia intrase chiar acum.

Alarmat, arhitectul Barbu veni repede să-l scoată pe bietul Mihiu din melița nevesti-si. Își strînseră mîinile și se priviră tăcuți, adică avu loc acel dialog secret al oamenilor care-și pot comunica fără cuvinte. Totuși, pentru că nevasta lui Barbu nu-l slăbea pe Mihiu din ochi, acesta spuse :

— Felicitări din toată inima ! E mai mult decît mi-aș fi putut închipui despre o casă !

O vagă luminiță de mulțumire se aprinse în treacăt în pupilele arhitectului. Cuvintele lui Mihiu îi meraseră la inimă, le prețuia.

În sfîrșit, Mihiu fu prezentat invitaților, iar „cotoroanța” pronunță, ca la protocolul de la aeroport, numele celor demult înscăunați în spațele mesei uriașe încărcată din abundență cu tot felul de bunătăți. Apoi l-a condus și l-a așezat la locul lui fixat dinainte — scaun rămas neocupat pînă atunci — între două femei voioase, bogat parfumate.

Mihu sosise mai târziu la petrecere din pricina unui articol dintr-o revistă, unde era vorba și de el, de ultima lui comunicare făcută în toamnă la un congres. Un fel de analiză a lucrărilor expuse la acel congres din Statele Unite, în care autorul insinua că cercetătorul român abordase într-adevăr o cale complet nouă, extrem de interesantă, dar lăsase impresia că știa mult mai multe decât a spus acolo și se întreba de ce n-o fi spus mai mult. „De ce ? N-a avut permisiunea cuiva ?” Asta îl enervă pe Mihu și înjură birjărește în gând : „Asta-i din ăia, dacă nu reușesc să te cumpere, încep să te joace. Parcă ei spun tot ce fac !”

Amfitrioana însăși îl servi imediat, cu gesturi exagerate, ca pe un oaspete cu totul deosebit. El preferă să mănânce cuminte decât să angajeze discuții cu vecinele care tăceau și ele și-l pîndeau crispate, negăsindu-și parcă loc pe scaunele neîncăpătoare pentru șoldurile lor bogate. Își aduse aminte de vorbele lui State, și se gândi că ele ar fi acelea pentru consult sau, și mai rău, pentru măritiș, și aștepta atacul din clipă în clipă. Dar nu se întâmplă nimic, pentru că apărură pe o ușă doctorul Panaitescu de la Urgență și, cum îl văzu, veni la el.

— Hai noroc, Mihule ! Mă bucur că te văd.

Și-apoi brusc, cu veselia pierită de pe chipul pe care rămase numai o undă de îngrijorare, continuă :

— Vîno, te rog, un pic, am să discut ceva cu tine !

Zimbi forțat vecinilor lui :

— Vă rog să-i permiteți !

Bucuros că a fost scos dintre cele două gră-sane, care emanau nu numai parfum pretențios, dar și o căldură jenantă, Miha luă paharul cu băutură de pe masă și se strecură printre scaunele înghesuite.

— Hai să-ți arăt tot apartamentul lui vărumeu. L-a făcut tare bine ! spuse doctorul Panaitescu, însă cu gândul în altă parte.

Dintr-un hol larg cu discrete dulapuri în pereți, trecură prin camera de zi și camera de lucru a arhitectului, apoi vizitară bucătăria mare aranjată ca în visul cel mai superb al unei gospodine. Panaitescu deschise cu gesturi familiare debaralele și cămărilor, iar apoi urcară scara de lemn. Sus, admirară dormitoare, băile, celelalte dependințe și ieșiră pe terasa surprinzător de mare, doar cu puțin mai mică decât cea de la parter, care dădea într-o grădină în spatele casei, unde fuseseră plantați pomi ornamentali de toate soiurile.

Seara era răcoroasă, primăvara întârzie să vină, oamenii așteptau, cu speranța hrănită îndelung, soarele cald, cerul albastru, pomii înfloriți, renașterea vieții încă amorțite. Pe terasă era prea frig pentru o discuție, așa că Panaitescu o luă înapoi pe drumul cunoscut și se opri în biroul arhitectului. Aprinse o lumină și-l privi pe Miha atent.

— Uite, nu numai că am vrut să te scot dintre bivolițele alea unde te plantase zăpăcita

de vară-mea, dar aveam de gînd să te întreb ceva.

Făcu o pauză semnificativă, că ceea ce urma să-i spună era foarte important.

— Știi, continuă el, că eu mă mai duc pe la Consiliul Central al Sindicatelor, am activat mai demult acolo, și zilele trecute se năpusti în biroul lui Năstase, unde eram și eu, unul c-o funcție foarte mare pe acolo. Și, fără să-i pese de mine, a început să tune și să fulgere împotriva profesorului vostru, că nu știu ce l-a rugat, un fleac, bineînțeles, că moșu l-a repezit savant, că s-a sclerozat și că are el grijă „să-l trezească la realitate”. Ce s-a întîmplat ? Drept să-ți spun, mi-a fost teamă, ăla e un tip foarte periculos și știe să te lucreze cînd vrea și m-am gîndit să-l previi pe bătrîn. Știi doar că țin tare mult la el. Ce-a fost între ei ?

— Nu știu foarte exact, dar probabil e vorba de vreo pilă. A fost un concurs pentru un loc de asistent de chirurgie și am auzit că au intervenit niște presiuni. Poate că despre așa ceva îl „rugase”. Nu, nu-ți face nici o grijă, la bătrînu nu merge cu pile, îl știi doar. E dintr-o bucată și nu mai poate el de zmeul ăla ! Știu că a reușit la concurs un băiat excepțional de dotat, mi-a spus State.

— Măi, eu nu știu, dar așa cum urla și amenința „zmeul” ăla, cum îi spui tu, mai știi ? E în stare de orice, să nu-i faci vreo porcărie profesorului.

— Bine, vorbesc mîine cu el și te sun. Dar nu-ți face griji : cînd are dreptate, nu se teme

de nimeni și nu-l scoate nimeni din ale lui. L-am admirat întotdeauna pentru fermitatea asta, care-i parcă tot mai rară acum.

— Păi dacă era în locul lui vreun profesoraș d-ăsta făcut pentru activitate sindicală, nu numai că promova loaza, dar era în stare s-o și înfieze. Ne ducem de ripă cu promovările astea pe pile !

Se lăsă o tăcere grea. Fiecare se gîndea, probabil, la cîte o întîmplare, sau mai multe, cunoscute. Cu o inexprimabilă lehamite, doctorul Panaitescu dădu paharul pe gît și zise :

— Hai să mergem !

În ușa se opri și adăugă :

— Te rog să vii lîngă noi, e și Titi și Tudose, mai discutăm. Grăsanele alea, dă-le dracului, or să te sufoce acolo !

Din mers, Panaitescu făcu rost de un scaun pentru Mihi și se așezară lîngă ceilalți. Se discuta aprins despre autoturismele românești care urmau să apară, unii optimiști, alții sceptici, dar subiectul îi absorbea pe toți, afară de Mihi, care își plimbă privirea peste meseni. „Bivolitele“ stăteau bosumflate cu scaunul rămas gol între ele. În cercul de alături se rîdea tare, se spuneau bancuri în legătură cu evenimentele din Orientul Mijlociu. Mihi auzi crîmpeie :

— Păi d-aia au cîștigat evreii, pentru că trag de după colț cu puști cu țeava cotită...

Mihi își plimbă privirea peste mobilă, pereți, tavan și o coborî asupra unui grup foarte vesel de la capătul celălalt al mesei, unde întîrzie

puțin. Descoperi un chip de femeie tânără, necunoscută, nu-i reținuse numele când i-a fost prezentată și nici măcar n-o observase atunci. Acum, însă, îi atrase atenția coafura pretențioasă care străjuia un profil plăcut. Era prinsă într-o discuție, și Miha a putut s-o observe în voie : îl șoca îmbrăcămintea, poate făcută înadins să atragă. I se păru că veselia ei părea uneori exagerată, că brusc, precum o flacără ce se stinge, rămânea îngîndurată, absentă, și o tristețe dureroasă, ca un vâl subțire, îi acoperea surîsul fermecător. Dar asta numai pentru o clipă, ca apoi să devină încîntătoare ca mai înainte. Trecerile astea ciudate îl intrigară, făcîndu-l să se întrebe ce anume le determină.

Simțindu-se privită intens, necunoscuta întoarse capul spre el. Avea ochii strălucitori, poate nefiresc de strălucitori, ca încinși de o febră interioară. Mirarea doar de-o clipă de pe chipul ei se transformă în fîsticeală, dar imediat Miha se simți înfruntat de o privire îndrăzneată, provocatoare. Își dădu seama că era o îndrăzneală voită, îndrăzneala celor timizi, zîmbet poate puțin obraznic, dar din cale afară de feminin. Miha gîndi că ciudățeniile de pe chipul ei nu fuseseră, probabil, decît aparente, și că nu e decît o femeie frumoasă, care îl caută pe dracu ! Și n-o mai privi.

Petrecerea continuă, veselă, fiecare lăsîndu-se atras de discuțiile din cercul în care se afla.

După miezul nopții, fumul de țigări forma vâlătuci groși agățați de tavan. Deodată se auzi:

— Anei i-a venit rău !

Într-adevăr, „necunoscuta“ era palidă, moale, întinsă în scaun. După un „consult fulger“, corpul medical prezent hotărî s-o scoată la aer pe terasă. Nu părea să aibă ceva important. Oboseală, fum...

Dar numai după cîteva minute, Ana s-a întors în salon. Zîmbetul ei forțat nu reușea încă să învingă amețea, cu toate că se lupta să salveze aparențele. Se vedea că îi pare foarte rău de cele întîmplate și făcea totul să șteargă din amintirea celor de față ceea ce a fost.

Soțiile musafirilor hotărîră că cel mai potrivit s-o însoțească pe Ana într-o plimbare prin aerul curat de afară era Mihiu, singurul burlac dintre bărbații de față.

Ana și Mihiu au plecat. De-abia cînd au ajuns în stradă au simțit răcoarea plăcută și înviorătoare a nopții. Copacii erau încă golași, dar aerul fremăta încărcat de mirosul tare al sevelor proaspete urcate năvalnic în ramurile trezite la viață, prevestind apropiata explozie de frunze și flori. La ceasul acela tîrziu, străzile mici și drepte ce coborau spre ei se vedeau pustii. Casele, aproape toate „tip vilă“, înconjurată de pomi și tufe, dormeau cu storurile trase.

Mihu mergea la o jumătate de pas în urma Anei, cuprinzîndu-i cu privirea trupul încă tînăr, unduit de mersul vioi. Discutau lucruri fără importanță, și Ana încerca să fie spirituală, cu același zîmbet strălucitor de la început. Vîntul răcoros de primăvară întîrziată o făcu să-și strîngă haina pe trup.

— Ți-e frig, Ana ?

Ea nu-i răspunse. Îl privi lung, vrînd parcă să citească în ochii lui vreun sens ascuns al întrebării. Trupul i se înfioră, dintr-odată. Bărbatul acesta îi plăcu neînchipuit de mult ! Mersul egal, vocea calmă și caldă, fața blîndă cu zîmbet stîngaci de copil, toate astea îi dădeau un farmec ce o copleși. Numai privirea lui o neliniștea.

Se opriră la un colț de stradă. Ana îl privi drept în față.

— Locuiești aici ?

— A, nu ! se miră el. În partea cealaltă ! arată cu mîna undeva, departe.

Ea dădu din cap și, fără să mai spună vreun cuvînt, a pornit într-acolo. Au ajuns la capătul unei străzi înguste, liniștite, cu case cochete, îngrijite, îmbrăcate în plasele rămurelelor de iederă.

— Uite, acolo stau eu.

— Ooo, minunat ! Dar nu e prea multă liniște pentru un bărbat ?

— Se pare. Întotdeauna în centrul unei mari liniști zace un nucleu de furtună ! îi răspunse zîbind.

— Și viceversa.

Mihu observă că fata se frămîntă, că parcă așteaptă ceva.

— Vrei să contempli liniștea de sus ?

— Privită din nucleul de furtună ?

Riseră amîndoi. Mihu îi întinse o mînă. Ana a repetat gestul. Și porniră să urce străduța îngustă și pustie.

În garsoniera lui Mihiu, curăţenia şi ordinea sînt desăvîrşite. Ca la un maniac. Biblioteca imensă, încărcată cu tomuri grele, o indispupe pe Ana. Se întoarce cu spatele spre ea. Curioasă, continuă să cerceteze locuinţa : spaţioasă, frumos mobilată, tipică de burlac. Nemişcarea din cameră o exasperează. E prea multă linişte, care te obligă la meditaţie, şi ea nu vrea asta. Cu orice preţ, nu !

Deschise aparatul de radio şi căută muzică. Răsturnată într-un fotoliu, se lăsa furată de ritm. Deşi melodia se aude tare, ei i se pare că şi aşa e prea multă linişte în jur. O frămînta un fel de neastîmpăr, de aşteptare.

Mihu a sosit cu cafelele. Ea, nerăbdătoare să-l întrebe ceva :

— Unde e nucleul de furtună ?

Şi iar zîmbetul acela ciudat, ademenitor şi dureros de trist în acelaşi timp.

Cafelele rămîn să aburească pe o măsuţă. Ana tremură, îl priveşte în ochi cu nelinişte, parcă ar cere un ajutor. El o îmbrăţişează şi o sărută. Cînd a încercat să o așeze pe pat, ea a sărit protestînd :

— Nu, nu asta caut. Nu, n-am cum să-ţi explic, Mihule. Pot să-ţi spun aşa ?

Îi cercetă faţa, torturată în străfundul sufletului că nu poate, n-are cum să se facă înţeleasă.

Ana se opunea, amîna actul propriu-zis, pentru că vroia să prelungească mult, cît mai mult posibil, dacă se putea la infinit, această stare de îmbătare. În clipele acelea credea, era sigură, că şi Mihiu se îndrăgostise de ea tot atît de ful-

gerător, de devorant, ca și ea de el. Amînările astea îi dădeau senzația de viață continuă, clocoțitoare. Se simțea vie, nemuritoare. Cedînd, desigur, urma descărcarea aceea furtunoasă care te face să uiți unde ești, cu cine ești și să exclami, extaziată, pierdută, poate numele unui alt bărbat (i s-a reproșat !). Dar după aceea, ce urmează ? Abandonul, răcirea treptată, alunecarea în înstrăinare, conștientizarea a ce ești, cum ești, unde, cu cine și, mai ales, de ce ești, aha, mai ales de ce ești acolo, de ce ai făcut-o ! Și urmează răsturnarea tavanului, prăbușirea pereților, rostogolirea bezmetică a pămîntului cu huruitul acela apocaliptic de bolovani, cu căderi undeva în hău și trezirea bruscă, înspăimîntătoare, ca din cel mai cumplit coșmar — o, de cîte ori n-a trăit clipele astea ! — cu răsucirea unui sfredel de gheață prin coloana vertebrală pînă în creștetul capului, și-apoi liniștea, liniștea în care nu auzi decît ceasul care măsoară timpul, timpul care te părăsește repede și sigur, cînd te simți mai străină de toate și de toți, și mai singură, în singurătatea ta cumplită, ca oricînd ! Astea erau stările ei, poate mai complexe și mai intense în clipa cînd le trăia, de aici și ciudățeniile comportamentului. Taina care le năștea n-o știa, în momentele acelea, decît ea. Și n-ar fi mărturisit-o nimănui pentru nimic în lume.

Ana și-a încolăcit brațele în jurul grumazului bărbătesc al lui Miha cu atîta putere și înfrigurare, și s-a lipit de el atît de strîns, încît părea o ființă amenințată de ceva, o ființă care

cere mai degrabă ocrotire și nu dragoste la re-pezeală. Parcă vroia să intre și să se ascundă cu totul în trupul lui viguros și cald. Și nu se mai împotrivi...

Aburul gros de deasupra ceștilor de cafea s-a rărit treptat, dispărînd pînă la urmă. Licoarea opacă, tivită cu spumă împuținată, sta neclintită și tainică, ascunzînd adîncuri mărunte cu zațul stors de putere și damf. Lumina slabă de afară, pătrunsă prin geamul rămas dezgolit de perdea, destramă contururile obiectelor din cameră, aflate într-o nemișcare desăvîrșită. Numai ceasul, un ceas frumos cu acele fosforescente, își roade ritmic existența, sfidînd parcă pacea din jur sau poate, paradoxal, accentuînd-o.

Pe studioul larg și comod, pe care cearșafurile sînt răsucite și boțite cumplit, Miha și Ana stau tolăniți cu trupurile moi, vlăguite, inutile. N-au nici măcar senzația materialității lor proprii, singura formă de existență sînt gîndurile. Prin ochii mijiti ai lui Miha, pătrunde imaginea chipului obosit al Anei. Părul, dezordonat și încîlcit. Privirea lui alunecă intrigată pe umeri, pe sîni, pe pîntece și coapse. Umerii fragili desenau o linie delicată de adolescentă. De sub pleoapele moi, lăsate, se prelingeau, din răstimp în răstimp, lacrimi mari și încete. Nu plîngea. Părea că undeva, în ființa ei inertă, ca o algă aruncată pe mal, arde, se mistuie ceva.

Miha întinse încet mîna să-i șteargă lacrimile. Ea însă îl opri.

— Nu fi supărat. A plîns o femeie și-atît !

- Dar de ce ?
- Aşa plîngem noi uneori, fără nici un motiv. Sau dacă ne închipuim că a existat vreunul, îl uităm imediat ce am terminat de plîns.
- Cum te numeşti şi cine eşti ?
- Doar mă vezi !
- Ce te frămîntă ?
- Dacă mă iubeşti !
- Dar ne cunoaştem de cîteva ceasuri !
- Cîteva ceasuri, cîteva luni !
- Adică ?
- Eu plec ! Se face lumină. Şi poate-i mai bine să dormi liniştit. Mă duc acasă.
- Mai stai.
- Să mă uiţi. Te implor. Ai să dormi şi-ai să zici c-ai avut un coşmar.
- Cînd mai vii ?
- În fiecare noapte, în fiecare zi. Sau poate deloc.
- Aş vrea să rămîi.
- Eu aş vrea, tu ai vrea, el ar vrea...
- Cine-i el ?
- Nimeni. Am să mai vin.
- Am să aştept.

Ana îşi plimbă privirea nepăsătoare peste biblioteca imensă. Brusc, ochii ei au rămas aţintii asupra unei cărţi dintr-un raft. Cu teamă evidentă şi cu o mişcare nesigură o luă, ţinînd-o cu vîrful degetelor, ca şi cum ar fi fript-o. Se uită la titlu şi la autor. O răsfoi înfrigurată, ca pe ceva foarte bine ştiut. Părea complet năucită.

— Mihu și mai cum te cheamă ?

— Dar de ce ?

— Tu ai scris-o ?

Nu-i venea să creadă. „Da, e aceeași carte !” gîndi ea. E prea tîrziu să spună că s-a înșelat. Trebuie să disimuleze.

— A, uite încă una cu numele tău ! Și încă una mare aici. Ești grozav ! Un savant, nu-i așa ?

Puse repede cartea la loc și se repezi să se îmbrace. Ceva a răscolit-o cumplit și nu reușește să-și ascundă tulburarea.

Mihu o prinse de mîini.

— Ce s-a întîmplat, Ana ?

Ana se smulse, continuînd să-și adune hainele.

— Trebuie să plec. E ceva urgent, am uitat, e tîrziu ! îndruga ea fără să asculte ce spune.

În ruptul capului nu acceptă să plece însoțită de Mihul. El insistă, se miră, dar Ana e categorică : va pleca singură !

Mihu a rămas sus, în vîrful scărilor. Ana coboară cu capul întors peste umăr spre el și cu fiecare treaptă dispărută sub tălpi, pe fața ei, în ochii ei, se adaugă cîte o umbră de tristețe resemnată. Ciudat ! Parcă și Mihul însuși e răvășit. Și gîndurile lui sînt altele decît cele ce încap obișnuit în tiparele preocupărilor de fiecare zi. Femeia asta obișnuită, zăpăcită — cum i s-a părut întîi — i-a răscolit colțul lui de liniște și a plecat lăsîndu-l sub o ploaie de semne de întrebare.

A doua zi dimineața Mihul se trezi, ca de obicei, cu cîteva secunde înainte ca ceasul, pus să

sune, să-și declanșeze soneria. Asta nu pentru că l-ar fi deranjat sunetul acela, dealtfel destul de plăcut, dar așa se întâmpla de ani de zile. Avea el un ceas al lui, biologic, făcut din reflexe solid fixate, care-l ajutau ca exact după patruzeci și cinci de minute de la sculare să iasă pe porțiță, în drum spre institut. Cobora străduța, străjuită de case învelite în iederă, cu tufe, pomi și flori în curțile mici, îngrijite cu multă dragoste pentru frumos. Toate astea îi produceau o plăcere intensă, poate trezind, fără ca el să-și dea seama, bucuriile copilăriei lui petrecută în marginea unui orașel de provincie, cu multă verdeață prin curțile oamenilor. Mergea repede, fără să se grăbească, timpul fiind calculat foarte exact, treizeci de minute. Mersul pe jos era una din desfătările lui și o necesitate vitală pentru viața lui predominant sedentară. Avusese o mașină, dar un mecanic i-o cumpărase aproape pe nimic și Miha era fericit că scăpase de-o belea. Îi mânca și aia timp prea mult. Așa, mergând pe jos, putea să se gândească la ce-avea de făcut în ziua aceea la spital sau la vreo treabă nerezolvată de ieri. Oricum, era un timp câștigat.

Cînd traversă podul, un biciclist neatent era să-l trîntească la pămînt. Nici măcar nu-i ceruse scuze. Nu se supără, fiind preocupat de moartea a două loturi de șoareci supuși experimentului. Logic, nu găsea nici o explicație. Reluă de mai multe ori, ca să nu-i scape ceva, toate posibilitățile și nu ajunse la nici un rezultat. Cum va ajunge la institut se va apuca să

lămurească, în primul rînd, problema asta. Și va trebui să reia tot acel experiment de la început, ceea ce însemna săptămîni de muncă. Apoi mintea-i fugi la articolul suedezului ăla tînăr, care citase exact pe dos cuvintele profetice ale savantului francez, că vom afla geneza intimă a cancerului de-abia cînd vom înțelege cum a apărut viața pe pămînt. Dar nu asta era esențialul, ci ipoteza modului de deplasare a celulelor canceroase prin sistemul limfatic. Da, asta era nou și captivant, chiar dacă nu se va dovedi, reprezintă un punct de plecare pentru alte idei. E o scînteie care nu trebuie lăsată să se stingă !

Vru să cotească pe drumul lui obișnuit, dar strada era închisă, probabil de astă-noapte. Se construia un nou bloc. Brusc își aduse aminte de agendă. La ora 12 trebuia să fie la Academia de Științe Medicale pentru avizarea unor lucrări de cercetare științifică — conducea acolo un colectiv în problema neoplasmului — treabă de două ceasuri. Totuși, la ora 13, ședință la Ministerul Sănătății privind aparatura medicală. Pentru 13,30 fusese anunțată vizita unei delegații de la Ministerul Sănătății din Polonia, iar la 15 venea la el un profesor de la Institutul de Fizică Atomică. Se plesni cu palma peste frunte : la 14,30 ședința aia specială a comitetului sindical, unde el era vicepreședinte, și în care trebuia să lămurească neapărat abaterile de la blocul alimentar, furtul găinilor. De cînd se tot discuta despre găinile alea ! Povestea se tîra de săptămîni, bucătarul se văita, contabilul-șef îl acoperea abil, probabil mîncase și el

cel puțin una din zburătoarele dispărute, iar el, Miha, împreună cu alții, trebuia „să ia măsuri”. Îi veni să înjure. Democrația noastră păcătuiește că-i prea largă, s-a dat prea multă încredere pe mîna unor indivizi care profită abuziv de ea și-și bat joc de ceilalți, practic, de toată societatea. Unii fură și tu nu poți să-i dai afară, se agață de Codul muncii. Pentru ăștia se fac ședințe peste ședințe, că n-ai timp să mai fii și medic. Trebuie să vorbească cu State, să le mai reducă. De fapt, cînd i-a mai zis, State a ridicat din umeri :

— Astea-s sarcinile ! Pe urmă a adăugat : Păi tu-ți închipui că le ținem chiar pe toate cîte ni se cer ? Cînd naiba am mai opera bolnavi ?

De fapt lui State îi purta o mare recunoștință. Cînd a fost propus să fie numit director științific, State, în calitate de secretar al comitetului de partid, s-a opus, ceea ce a stîrnit o nedumerire totală. Îi știau doar buni prieteni și era vorba de o promovare.

— Lăsați-l pe tovarășul Miha să-și termine cercetările alea, care au o mare importanță pentru institutul nostru. Și să nu se supere dumnea-lui, dar n-are calități de director. Aici trebuie un om care...

Și l-a propus pe altul, priceput pentru așa ceva și cu mai puțin har de cercetător. Altfel ce s-ar fi făcut cu munca asta ? Și așa, ca șef al laboratoarelor institutului, avea destulă bătaie de cap !

Se pomeni în poarta institutului fără să-și dea seama cum...

O săptămână trecu repede, pe nesimțite. Pentru Miha, viața își urmă cursul normal, timpul, în afara orelor de somn, fiind dedicat în întregime cercetărilor de laborator. Se apropia sfârșitul unor experiențe a căror valoare încă nu putea fi estimată, dar oricum, constituiau opera vieții lui de medic. Munca aceasta, de dimineața, și pînă noaptea tîrziu, părea pentru alții un exces, pentru el, însă, o necesitate intelectuală și biologică, sensul existenței, sursa senzațiilor că trăiește cu adevărat ! Mulți îl considerau exagerat, obsedat. Nu era decît o pasiune. Rămînea în laborator, singur, după-amiaza și seara, pentru că numai atunci găsea răgazul și liniștea pentru frămîntări și căutări, pentru vise, dialoguri neiertătoare cu sine însuși. Efortul acesta neînchipuit de mare îl făcea să pătrundă cu ochiul minții în intimitatea cea mai profundă a unor fenomene pe care nu le-a pătruns încă nimeni. Pleca de la laborator noaptea tîrziu, obosit, dar oboseala aceea era plăcută, caldă, îi crea o stare de euforie.

De-abia sîmbătă seara își aduse aminte de Ana. De la soția arhitectului Barbu află numărul de telefon și adresa ei. O sună pînă tîrziu, dar nu răspunse nimeni.

Duminică dimineața, după ce auzi și recunoscu vocea lui Miha în receptor, Ana îl puse în furcă fără să răspundă. Și așa jocul se repetase spre satisfacția lui, în tot cursul dimi-

neții. Atunci el hotărî ca în după-amiaza aceleiași zile să se ducă la ea acasă...

După zile umede și reci care se tîrîră fără noimă, exasperîndu-i pe toți, primăvara izbucni precipitînd toate procesele enigmatice ale vieții: iarba încolți peste noapte, mugurii plesniră de nerăbdare, iar albinele ameteite dădeau tîrcoale obsedant acelorași flori, alb-roz, ce erupseră stîngaci pe trei ramuri răschirate, strălucind acum în soare ca un zîmbet de copil. În aer plutea ceva nedefinit care te făcea să simți tot timpul că forțele cele mari ale naturii se declanșaseră, că se vor întîmpla toate cîte trebuiau să se întîmple și că nimic nu se mai poate opune acestui mers.

Cînd Mihu plecă s-o caute pe Ana, era tocmai o după-amiază frumoasă și caldă. Mergea cu pasul egal, fără grabă, dar destul de repede, cum îi era obiceiul. Simțea o reală plăcere în mușchii întregului corp. Cîndva făcuse sport, dar în ultimii ani nu mai avusese răgaz, și de aceea obișnuia să spună :

— N-am timp nici să mor, de-asta n-am murit pînă acum !

Costumul de culoare deschisă, lejer croit — avea corp frumos și croitorul nu avea bătaie de cap cu hainele lui — îl prindea bine și, mai ales, nu-i stingherea mișcările. Nu suporta să i se impună ceva, mai ales idei gata fabricate, strîmbe sau neverificate, simțea atunci că se sufocă. De aceea, ținea morțiș ca nici hainele să nu-l strîngă deloc.

La un colț de stradă se opri ca să se orienteze: deci Ana locuiește în direcția asta a orașului. Ca să scurteze drumul, va tăia cartierul direct spre Dîmbovița și de-acolo, o să vadă el ! Avea un bun simț al orientării, poate primitiv, „simțea“ că trebuie să fie într-acolo și de obicei nu se înșela.

Străzile se tot îngustau și se încâlceau, dar nu le urmărea denumirea, nu le cunoștea, și nu i-ar fi servit la nimic. La un moment dat nimeri pe un maidan denivelat și înconjurat de case sărăcăcioase. Asta îl nemulțumi. Înțelegea și el că nu putea fi șters de pe fața pământului tot Bucureștiul vechi, în cîțiva ani și construit altul cu clădiri cu 10—15 etaje noi-nouțe. Ca în fiecare oraș, mai rămîn niște cotloane ce-și păstrează aproximativ același aspect de acum 20—30 de ani, dar care dispar într-o zi, cînd buldozerele reușesc să ajungă pînă acolo. Și deodată te trezești cu blocuri, stadioane, parcuri, exact acolo unde părea că mizeria se cuibărise pe vecie.

Coborî pe o stradă prost pavată cu pietre de râu, pe care pantofii lui împlețiți mărunt și elegant alunecau în preajma cișmelelor unde se păstra umezeală. O coti la dreapta unde se deschidea o stradă mai largă, mai curată și cu trotuar pe o parte. Casele, numai cu un etaj, mici și înghesuite, cu curți și-așa înguste, în care oamenii își mai făcuseră o magazie pentru lemne sau o bucătărie de vară, erau toate curate. Pe lîngă garduri sau dintre acoperișurile de tablă țîșneau spre cerul de-un albastru transparent

ramuri viguroase de copaci, ca niște brațe ridicate în semn de bucurie și victorie, în cinstea primăverii care a sosit ! O pală slabă de vînt aduse miros de fum de vreascuri și frunze arse prin cine știe ce fund de grădină, iar cîțiva draci de copii se alergau gălăgioși, îmbătați de plăcerea jocului.

Mihu mergea încet, privea casele și curțile mici, respira aerul amețitor și cald, asculta zgomotul nedeslușit venit de pretutindeni și peste starea lui de bucurie simplă, poposită odată cu primăvara în toate sufletele oamenilor din cartierul prin care trecea, se așternu, treptat, o nostalgie care-l apăsa. În dreptul unei curți își încetini pasul, apoi se opri. În fundul ei, la soare, o fetiță de 10—12 ani, infirmă, stătea nemișcată într-un cărucior. O privi lung-lung, și ochii i se încețoșară. Auzi un zăngănit slab. Întoarse capul și zări, abia atunci, surprins, lîngă o cîsmea din aceeași curte, o femeie tînără cu o găleată în mînă. Se uita nedumerită la el.

Mihu se desprinse anevoie și își tîrî pașii ca și cum ar fi avut ghiulele de plumb la picioare. O învălmășeală de emoții și amintiri se îmbulziră în mintea și sufletul lui, că se zăpăci. De mult gîndul nu mai cutreierase meleagurile copilăriei, iar acum, aflîndu-se într-un loc aidoma celui de demult, printr-o așteptare poate prea lungă, toate amintirile năvăliră odată, cu putere răvășitoare, și el se lăsă pradă lor fără să se opună. Asta era ! Strada, casele și curțile lor, oamenii simpli întîlniți pe uliți sau zăriți prin curți, aerul de cartier umil și copiii desculți pe

care îi văzuse zbenguindu-se pe lângă el, toate astea au regăsit în MiHu, după foarte mulți ani zbuciumați, sufletul lui de copil, așisderea celor de aici, și s-au așezat în el precum barza în cuibul de anul trecut. Cel mai mult îl șocaseră fetița infirmă și femeia de lângă cișmea. Ceva dureros, ca un spasm nesfârșit îi strînse inima. De undeva, de fapt din toată ființa lui, urcă, amplificându-se, o întreagă lume, ca-ntr-un film mut și vechi cu întreruperi și cadre deteriorate, dar pe care imaginile au prins să se clarifice neașteptat de rapid : avusese și el o soră, care a murit la 13 ani de tuberculoză. Stătea, ca fetița din cărucior, toată ziua în pat, slabă, palidă, cu umbre vineții în jurul ochilor adînciți și al gurii, și nu cerea niciodată nimic. Vorbea puțin, plîngea încet, fără glas, resemnat, cînd credea că n-o vede nimeni. A surprins-o chiar el de atîtea ori. Cînd se întorcea de la școală cu ceilalți copii, MiHu se mai lua la joacă, dar brusc, la chemarea irezistibilă a unui gînd, întrerupea jocul și, spre mirarea celorlalți, o zbughea spre casă. Se pitea sub fereastră și, printr-un colț al unui ochi de geam, o privea lung pe sora lui, să vadă ce face. Văzînd-o atît de nemișcată, se speria. Inima i se zbătea, ca o vrabie prinsă în pumn. Deschidea încetișor ușa, se apropia de ea, dacă a murit ? Ea deschidea încet ochii și, văzîndu-i îngrijorarea de pe chip, încerca, tot ea, să-l încurajeze și să-l îndemne :

— Du-te de te joacă cu băieții !

Pleca, să nu înceapă să plîngă, dar se chircea după colțul casei unde nu-l vedea nimeni și,

printre lacrimi, îl cuprindea o revoltă imensă împotriva neputinței lui de copil, că nu-i în stare s-o ajute. Un gând îndârjit fugea aieveja, născocind planuri, ca în basmele știute de el, să pornească în căutarea apei vii, a zînei celei bune. Se crucea cum de nu-l ruga mama lor pe preot să vină să facă o minune, din acelea pe care le tot auzea în fiecare duminică la biserică. Tată n-aveau, murise demult într-un accident, nu și-l aducea aminte.

Din cînd în cînd venea la ei o soră medicală să-i facă Licăi injecții cu calciu. Pe el nu-l lăsau să se uite și, jignit de refuz, se ducea prin curte. Acolo, într-o astfel de zi, i-a venit prima dată o idee : dacă sfinții mincinoși nu o ajutaseră pe Lica cu nimic, sora asta totuși îi face măcar niște injecții, dar dacă ar veni un doctor adevărat, ăsta precis ar face-o bine !

Și-așa încolți în sufletul lui chinuit de întrebări o dorință, ca o descoperire : să se facă el însuși doctor !

O iscodi pe maică-sa, seara, cînd veni frîntă de oboseală de la lucru, spăla rufe, făcea curat pe la case mari și chiar la un doctor :

— Mamă, se codi el, ca să ajungi doctor, ce trebuie să faci ?

Mamă-sa îl repezi :

— Lasă-mă în pace cu prostiile tale ! Ce-ți veni ?

Peste alte cîteva zile, mama se pomeni cu aceeași întrebare, era mai odihnită sau mai puțin nervoasă.

— Da de ce întrebi ?

— Ei, așa, vroiam să știu și eu cum se fac doctorii. Știi, băiatul lui doctoru Buzatu a vrut să mă bată într-o zi.

— Și te-a bătut ?

— A, nu, doar l-am îmbrîncit, că puteam să-l bat măr.

— Nu e bine să te bați. Nu te lua cu ăștia, să fii cuminte, mamă !

— Dar taică-su cum de s-a făcut doctor ? nu se lăsa el deloc. Că și ăsta, fi-su, zice că se face tot doctor.

— Păi, maică, trebuie să înveți multă carte și să ai bani să stai pe la școli.

— Da el e ăl mai slab din clasă, deși-l trece doamna ! protestă vehement.

— Ei, lasă-i pe ei !

Cînd vorbise cu el, copilul o privise mult și foarte atent. De-abia în clipa aceea descoperi pe chipul mamă-si o mulțime de lucruri pe care nu le văzuse pînă atunci : fața ei palidă dar frumoasă, ca a Maicii Domnului din biserică, cică o pictase nu știu ce pictor mare. Cînd întoarse ochii spre el, îi vedea mari, albaștri, calzi și blajini, dar tare triști. Inima lui se încălzea și se strîngea, și nu știa ce trebuie să zică, deși ar fi vrut...

Discuția asta — își amintea Miha acum, luînd-o la întîmplare pe strada care i se ivise în față — îi rămăsese ca o idee fixă : „dacă vrei să ajungi doctor, trebuie să înveți multă carte și să ai bani“.

De învățat, învăța el bine, dar nu era chiar printre primii, nu luase niciodată premiu. Dar

chiar din a doua zi, nu se mai duse la joacă. Se ascunse în bucătărie, luă de la început cărțile și începu să învețe lecțiile „ca pe apă”. În primele zile nu îndrăzni, dar apoi începu să tot ridice degetele, că știe și el cutare sau cutare răspuns. Doamna învățătoare nu-l băgă în seamă, dar văzându-l insistând, îl lăsă și fu uimită câte a putut să-i spună. „Ce s-o fi întâmplat cu băiatul spălătoresei?” gîndi ea.

Premiu tot nu primi, dar stima colegilor și mirarea învățătoarei crescură.

În toamnă veni un învățător nou, tînăr. Doamna învățătoare se măritase cu un ofițer și plecase. De la început Mihai îl uimi pe învățător și luă premiul întîi. Și de atunci, pînă termină școala, el rămase premiant.

Dar, într-o noapte, Lica încercă să tușească și muri înecat de sînge. Numai o şuviță subțire i se prelinse la colțul gurii. În rest era ca mai înainte. Parcă dormea.

Mai mult nu-și mai aducea aminte cum a fost, dar imaginea aceea îl apăsa și acum, mai ales că murise înainte ca el să fie în stare s-o ajute. Asta îl duruse cel mai mult.

Pentru acest motiv, fetița infirmă din curte îi răscoli sufletul. Surprins, constată că ajunsese exact pe unde mai trecuse, și parcă de mai multe ori : o stradă din acelea în cerc închis, ce te mint și ajungi tot de unde ai plecat. Se apucă să se orienteze, dar se pomeni întrebat :

— V-ați rătăcit, ai ? Unde vreți să ajungeți ?
Că vă urmăresc de mult cum vă învîrțiți pe loc.

Era un pensionar simpatic și vorbăreț, stînd pe o bancă lîngă o poartă.

— Păi, încotro-i Dîmbovița ?

— Aaa ! îl privi bătrînul cu mirare hîtră, apoi îi arătă cu bastonul : așa, pe urmă la stînga și iar așa, și o aveți în față.

— Mulțumesc mult, bună ziua !

Dădu colțul și întrezări drumul. Amintirile se țineau după el, dar mai sărace și numai frînturi : mama văruise casa, scosese tot din ea și fiersese toate rufe. După aceea se mută și el din bucătărie. După război, a intrat ca muncitoare la o fabrică de postav. Avea salariu și timp mai mult, să se ocupe de el. Îl considera băiat mare, și altfel stătea cu el de vorbă acum. El, tot premiant a rămas, toată lumea se obișnuise cu asta și totul părea firesc. Mama parcă renăscuse, întinerise.

În penultimul an de liceu, însă, el observă că maică-sa începuse să slăbească, să devină palidă și să nu mai mănînce. O tristețe mai cumplită decît cea de altădată se aciuă pe chipul ei. Aflase ceva de care el nu știa nimic și se ferea de întrebările lui. De-abia cînd o internară în spital află și el că un cancer se întinsese în tot pîntecul și nu se mai putea face nimic.

A murit chinîndu-se, dar nu s-a văitat. Iar el, care visase demult s-o salveze pe Lica, nu fusese în stare nici acum să-și ajute mama !

Perioada aceea fusese cea mai cumplită din viața lui. Se mirase că îi supraviețuise. Liceul l-a terminat cu ce primea din pensia pentru

mama. Apoi a intrat ucenic în singura uzină metalurgică din oraș...

Dar, mai repede decît crezuse, ajunse aproape de Dîmbovița. O luă pe un drum prăfos pe care un camion în goană dezordonată — probabil că șoferul era beat — lăsase o trombă de colb.

Pășind pe trotuarul care însoțea malul Dîmboviței, Miha își scutură pantalonii de praf tropăind de cîteva ori, își șterse și transpirația de pe față.

Se rezemă de balustrada de metal, vopsită cîndva în verde, și ochii lui, involuntar, alunecară urmărind ceva care se mișca. Era curgerea molcomă dar continuă a apei murdare, printre malurile țepene pe care iarba, de-abia răsărită, începu parcă să se ofilească. Nu era obosit, nici măcar moleșit de căldură, simțea numai o greutate apăsătoare în suflet : erau, de fapt, amintirile copilăriei lui pline de obidă, răscolite de la locul lor unde i se sedimentaseră de mult și se învolburaseră acum dintr-odată. Trecutul e în noi, e al nostru și al celor cu care am fost atunci. E ceea ce am fost noi, dar mult din el e și în ceea ce sîntem acum, chiar și fără să-l simțim. Numai cînd prea mult din el e rechemat dintr-odată de noi, mai ales ce-a fost mai bun sau mai rău, care ne bucură sau ne amenință, atunci avem impresia că îl redescoperim cu surprindere și ne lăsăm copleșiți de puterea, de vitalitatea lui și, cu neliniște, încercăm să-l reîntoarcem de unde l-am readus.

Asta încerca să facă și Miha. Cu totul bizar, în loc să simtă această reasezare înăuntrul lui,

acolo de unde amintirile fuseseră stîrnite, lui i se păru că acestea alunecau, una după alta, undeva în necunoscut, odată cu apa, cu apa aceea densă și verde, simțind o descărcare, parcă o eliberare, creindu-i-se acolo, în locul lor, un gol, de care, cînd își dădu seama, se alarmă brusc. Nu vroia să piardă nimic ! Dar, nu ! Nu fusese decît o părere, totul revenea cuminte la locul ocupat demult. Numai curgera domoală a apei simulă, în rezumat, scurgera timpului de atunci, și el se sperie că toate s-ar fi putut să se ducă odată cu apa.

Liniștea asta fu ca un vâl subțire, calmant, care doar îi anestezie vechile răni, necicatrizate încă. Însă îl ajută să revină în prezent, în prezentul concret, pe trotuarul pe care apucase să meargă acum, fără să bănuie ce surprize aveau să-l aștepte mai tîrziu.

Trezit din rătăcirile gîndurilor, se uită de-a lungul cheiului, apoi la casele de vizavi. Nu știa sigur, dar simțea că aceea trebuia să fie direcția în care avea de mers. Mai verifică o dată și porni. Pasul era al lui din totdeauna, egal și elastic, mers natural, armonios.

Eliberat de trecut, se pomeni asaltat de alte gînduri. Omul nu poate să nu se gîndească la ceva, chiar cînd vrea cu tot dinadinsul să nu se gîndească la nimic. De fapt se gîndește că nu se gîndește. Numai prin exerciții îndelungate de „autogen training“ putem să nu mai gîndim, timp în care simțim intens pulsul arterial intracranian, pe care, în mod obișnuit, nu-l sesizăm. Starea asta durează puțin și e în funcție

de antrenament, dar ne ajută să ne reechilibrăm în câteva minute, să devenim calmi, limpezi, exact cînd ne găseam poate în pragul turbării. Acest lucru este real și posibil.

Și Mihu recurse la el pentru câteva zeci de secunde.

Plecaser de-acasă s-o caute pe Ana. Joaca cu telefonul îl nemulțumi, dar îl și îndîrji. Acum era pașnic și încerca să înțeleagă ce-ar fi putut să fie. Să zicem că nu i-a recunoscut vocea, dar asta poate prima dată, dar a doua și a treia oară ? Putea să se dumirească, putea să aibă în vizită pe cineva, poate chiar un bărbat — de ce nu ? — și n-avea cum să converseze cu un altul la telefon. E absurd ! Era mai simplu să-i spună să revină sau orice altceva. Vrea să se amuze ? Să se alinte ? Îi place să fie curtată ? Rugată ? Orice-i posibil ! Mai ales dacă se gîndește la comportarea ei din seara aceea de la arhitectul Barbu, și chiar apoi la el acasă ! Totul a fost ciudat, nefiresc. Care să fie cauza acestui nefiresc ?

De fapt esența motivului pentru care Mihu mergea s-o caute pe Ana era tocmai ciudățenia ei. Altceva, greu de presupus ! În general, lucrurile comune nu-i atrăgeau atenția. Era, prin formație, un om de știință, un cercetător al unor fenomene care se lasă greu de descifrat, și exact în asta consta pentru el frumusețea căutării : cu atît mai pasionant, cu cît e mai dificil. Asta ajunsese o trăsătură foarte puternică a personalității lui, o deformare profesională.

Și în momentul de față, tocmai interesul pentru partea de enigmă, care îl șocase la Ana, îl făcea s-o caute.

Mergea îngîndurat, privind înainte, departe, spre ținta pe care o localizase aproximativ, ocolind instinctiv ridicăturile de pe trotuar, unde rădăcinile copacilor înălțaseră asfaltul în drumul lor, dovedind că nimic nu poate înăbuși forța uluitoare a tot ce e viu. Două păsări se alergau prin aer, trecură chiar pe lângă el și se buluciră în ramurile copacului de dinaintea lui. Fu surprins văzînd că frunzele atinseseră deja jumătate din mărimea lor obișnuită și el nu pricepea cînd s-a întîmplat asta. Stînd numai în casă și în laborator, nu observase că primăvara, luptîndu-se să vină demult, se dezlănțuise brusc. Frunzele proaspete ale pomilor tineri și stufoși își mișcau umbrele pe trotuarul gol, într-un fel amețitor. Părea că pojghița de asfalt se clatină mereu sub picioarele lui, dar el mergea mai departe, singur, pe cheiul pustiu în după-amiaza aceea neobișnuit de caldă...

Ana era acasă. Toată dimineața nu se simțise bine. Noaptea o petrecuse într-un chef zgomotos cu Zizi și prietenii ei, și scăpase de brutalitățile partenerului numai pentru că acesta se îmbătase prea tare. Acum răsfoise niște reviste, dar se plictisise repede. Închise ochii și încercă să se gîndească la petrecerea de aseară, dar gîndurile alunecau leneșe, neputînd să se agațe de nimic, nici măcar pentru o clipă, apoi iar fugeau, și-așa, fără efort și fără rezultat, pluteau

tulburi și fără noimă. O enervase ceva toată ziua și nu-și dăduse seama ce anume.

De abia după ce sună telefonul și-i recunoscuse vocea lui Mihai, avu un moment de trezire la realitate. Dar asta nu dură mult. Se gândise cu spaimă la cartea găsită la el, apoi uită. Închise telefonul fără să-i răspundă și încercă să se liniștească. Dar deodată înțelesese ce o deranjase atât : printr-o analogie cu tictac-ul ceasului din camera lui Mihai, ceasul ei, un ceas cenușiu de voiaj, o exasperase cu țâcănitul lui uscat, persistent și obsedant. Liniștea asta apăsătoare și ticăitul ceasului ! Nu mai putu suporta. Încercă să oprească mașinăria, dar nu reuși. Atunci îl răsturnă cu suportul în sus. Stupidă încercare de a stăvili zgomotul ! Îl ascunse sub pernă, tot se auzea. Scuturată de un acces de furie, așeză și cealaltă pernă peste el, mai puse și plapuma deasupra și ceasul amuți. Nu se mai auzea nimic.

Își puse un halat pe umeri și ascultă. Liniște desăvârșită ! Era prima dată când Ana o simțea ca pe un element de sine stătător, în afara ei. Ce ciudat, să auzi liniștea ! Se uită în jur, ca și cum ar fi vrut s-o și vadă. Dar nu descoperi nimic, recepționa numai, cu toate simțurile, tăcerea asta insuportabilă.

Nu mai putu îndura și ieși pe balcon. Se sprijini de balustrada de metal, prăfuită și încinsă de soare, și privi peste drum, la malurile Dîmboviței cu iarba potopită de căldură, la apa domoală, cu reflexe minerale în lumina egală a după-amiezii târzii, cu unde rotunde,

negre și verzi, care se urmează fără încetare, ca și clipele care se duc, se duc ! Și Ana, devenită atât de sensibilă la trecerea timpului, că nu mai suporta nimic care îl măsoară, își mută privirea de-a lungul cheiului. Strada, pustie. Departe de tot, în dreptul podului, o siluetă singuratică, ce-și aluneca umbra pe caldarîm.

După colț, auzi vorbe și rîsete. Tresări. O fată și un băiat, foarte tineri amîndoi, ținîndu-se de mîna, au trecut pe sub balconul ei și au dispărut după zidul unei case.

Ana și-a ațintit din nou privirea asupra siluetei de pe mal. Deslușea un bărbat care mergea fără grabă, uitîndu-se mereu la clădirile ce mărgineau strada de-a lungul apei. Înlemni ! Se mai uită o dată, și dintr-o săritură fu în cameră. Venea el, chiar el, Mihu !

Cu o grabă nemaipomenită, se îmbracă cu haine de oraș, luă poșeta și cheile și se repezi la ușă. Se întoarce, formă un număr de telefon cu mîini tremurînde :

— Alo, Zizi, vin la tine ! Nu, nu, vin eu !
Și trînti receptorul.

Cînd deschise ușa, auzi pași deja urcînd scara. El ! Intră în panică. Închise încetișor ușa, și urcă treptele spre etajul de sus. Imediat apărură capul lui Mihu. Cercetă numărul apartamentului și sună la ușa pe care Ana nu reușise s-o mai încuie, de frică să nu facă zgomot. Așteptă, mai sună o dată, nu primi nici un răspuns. Apăsă pe clanță, nici măcar nu fusese închisă cum trebuie ! Ezită, apoi intră. În cameră, nimeni. Crezu că Ana e pe balcon. Se

înşelase. Nedumerit, rămase în mijlocul odăii s-o aştepte.

În acest timp, Ana coborî treptele, tiptil, ocoli casa pe sub balcon şi, nevăzută de nimeni, se grăbi spre staţia de taxiuri.

Aşteptînd, Miha aruncă o privire în jur : patul în dezordine, o sumedenie de reviste, un halat de casă, pe scaune şi pe masă mărunţişuri de îmbrăcăminte femeiască, aruncate la întîmplare. Trecu cu privirea peste ele şi se uită pe pereţi : cîteva reproduceri după nişte flori de Luchian, aşezate lîngă o pînză originală de un pictor obscur, cu galben stîngaci şi tonuri albastre şi roşii, într-o ramă pretenţioasă. Pe noptieră, pe televizor şi pe aparatul de radio, multe bibelouri, de toate felurile şi din toate materialele, cam lipsite de har artistic. Florile din tablou îi amintiră că şi el i-a adus Anei nişte lalele — le ţinea mai departe în mîină — de care uitase cu totul. Se uită la ele, se uită prin cameră după o vază, dar nu găsi. Le aşeză, în sfîrşit, pe un colţ al mesei.

Fericit, descoperi pe peretele din stînga o mică bibliotecă. Privi atent. O duzină de romane, foarte inegale ca valoare literară, aşezate fără nici un criteriu. Pe raftul de sus, numai cărţi tehnice : *Construcţii metalice*, *Construcţii de beton*, *Rezistenţa materialelor*, *Poduri suspendate*.

Poduri, poduri ! Spre marea lui stupefacţie, observă în spatele şirului de volume un tratat de medicină. Se miră, se suci, se învîrti, dar nu

îndrăzni să-l scoată. Avea o copertă foarte cunoscută, dar nu se vedea ce anume este.

Se uită la ceas : trecuse destul timp și Ana nu mai venea. Ce s-o fi întâmplat ? Unde o fi ? Hotărî s-o mai aștepte. Se gîndea ce surpriză grozavă o să fie pentru ea cînd o să-l vadă, așteptînd-o în mijlocul camerei.

Timpul se scurgea încet, dar se scurgea. Se hotărî să plece, dar își aminti că ușa o găsisese descuiată și el n-avea cum s-o încuie. N-o putea lăsa așa, trebuia să vină !

Atras ca de magnet, se întoarse iar lîngă bibliotecă. Întinse mîna și luă o carte : *Poduri suspendate*. Pe prima filă găsi numele Anei, studentă anul V, studentă acum nouă ani !

Deci asta îi e profesia : inginer de poduri și șosele. Nu trădase pînă atunci prin nimic cum că se ocupă de așa ceva. De fapt a cunoscut-o atît de puțin.

Nu rezistă, scoase și cartea de medicină. Completamente nedumerit, ținea în mînă ultimul volum scris de el, același pe care Ana îl descoperise în biblioteca lui : *Tratamentul modern al cancerului*. Începu să răsfoiască filele la întîmplare și descoperi mirat o sumedenie de rînduri subliniate cu roșu, albastru și negru, pe marginea unor pagini diverse semne, semnul mirării și întrebării, și cifre ! Ce-or fi însemnînd ? Tot răsfoind, Miha simți că ceva alunecă dintre foi. Ridică de jos o rețetă împăturită și un bilet de ieșire din spital. Citi și reciti diagnosticul lung, încurcat. Reținu două cuvinte : Kariokineză viscerală ! Astfel scris, diagnosti-

cul masca de fapt boala cumplită, cancerul ! Se uită la data ieșirii din spital : trecuseră câteva săptămîni. Mai descoperi la sfîrșitul biletului : „se externează la cerere insistentă“ ! S-a externat la cerere, pentru că nu bănuise ce boală îngrozitoare purta în ea ! Sau tocmai că știa ?

Și Ana asta nu mai vine ! Se uită la ceas, trecuse de miezul nopții. Unde dracu s-a dus ? Ar fi vrut s-o prindă de umeri și s-o zgîlție zdrayăn ca s-o trezească din inconștiența cu care renunțase la orice tratament. Sau poate că face vreunul, ori e în curs de efectuare ?

Sună telefonul. Să răspundă, să nu răspundă ? ! Cînd hotărî să ridice receptorul, țîrîitul încetă. Se așează în fotoliu, obosit de atîta frămîntare inutilă. Privi prin cameră. Nimic interesant nu-i atrăgea atenția. Poate unele lucruri judecate separat, dar așa, luate împreună, formau un talmeș-balmeș din care nici într-un caz nu puteai deduce cam ce fel de om este Ana.

Noaptea trecuse repede. Se iveau zorile. Se auzi o mașină oprind în stradă și portiere trîntite cu forță. Mihiu stinse lumina.

Ana deschise ușa, intră în cameră și aprinse lumina care o orbi. Închise ochii. Cînd îi deschise, scoase un țipăt scurt și rămase cu privirile fixe ațintite asupra lui Mihiu. Numai o clipă, deși Anei i se păru o veșnicie. Vru să fugă, dar bărbatul masiv din spate o opri.

— Da ăsta cine-i, dragă ? Cine-i individul ?

Ana nu răspunse. Stătea încurcată, îngrozită și nu știa ce trebuie să facă. Mihiu veni lîngă ea și-i spuse calm, dar ferm, însoțitorului ei :

— Lasă-ne singuri, te rog. Avem ceva de discutat.

Cu ochii împăienjeniți de băutură și furie, fixîndu-l pe Mihiu, bărbatul o mai întrebă încă o dată pe Ana :

— Îl cunoști p-ăsta, sau îl...

Și fără să aștepte răspunsul, întinse mîna să-l apuce pe Mihiu de revere. Dar Mihiu, cu o surprinzătoare repeziciune, îi prinse mîna și i-o răsuci la spate atît de tare, că insul icni de durere. Apoi îl împinse cu genunchiul, scoțîndu-l din cameră.

Mihiu, cu umerii rezemați de ușă, o privea pe Ana, palidă, prăbușită, rujată strident și cu rochia boțită pe alocuri. Într-un tîrziu, ea își ridică ochii din pămînt și se uită la el cu o privire rătăcită. Încerca să ghicească ce gîndea el în clipa aceea. I se făcu rușine și se întoarse cu spatele. Lîngă fotoliu, pe colțul mesei, zări cartea lui Mihiu. Se repezi spre ea, dar se opri brusc în clipa în care văzu alături rețeta și biletul de ieșire din spital. Duse mîna la frunte și, ca un om pe care îl părăsesc puterile, se așeză pe un scaun. Tăcerea din cameră, lungă și grea, neiertătoare, avu atîtea adînci înțelesuri, că nici o mie de vorbe n-ar fi cutezat s-o înlocuiască.

Lăsîndu-i suficient timp să-și revină, Mihiu se apropie de ea :

— Ana, schimbă-te, și hai să mergem !

Învinsă, părăsită de voință și putere, ea nu se împotrivi. Se sculă încet și deschise șifonierul.

Văzînd că Ana tace tulburată, adăugă repede:
— Dacă totuși vrei, mutăm pe altcineva acolo.

Ana simțea că sora minte, dar faptul că punea atîta suflet în tot ce spunea îi trezi compătimirea. Se încăpățîna, fără să-și explice de ce, să rămînă în „rezerva de unde au scos mortul”. Intră și privi cele două paturi foarte curate, aranjate cu multă grijă. Florile proaspete de pe măsuță răspîndeau un miros tare de plante culese atunci. I se păru că intrase într-un cavou foarte frumos gătit, de unde, cu siguranță nu va mai ieși vie. Se întoarse spre soră și o întrebă, mai mult din ochi, în care pat ?

— Stați în patul celălalt...

Deci în patul ăsta ! se îngrijoră ea. Sora plecă. Ana rămase copleșită de un sentiment de singurătate, de om părăsit, de revoltă neputincioasă și teamă, toate amestecate într-un mod straniu. Privea din cînd în cînd, cu frică, spre patul „ăla” în care de-abia murise cineva.

Toată dimineața au chinuit-o cu formele de internare, cu analize, cu foaia de observație. Cînd se văzu singură în rezervă, începu să se agite. Îi era frică să se dea jos din pat, să nu treacă pe lîngă „celălalt”. Și ce simplu ar fi fost să-i fi spus sorei că vrea în alt salon ! Totul s-ar fi aranjat pe loc !

Mihu nu catadicsi să se arate. Asta o revoltă. Nervii, slăbiți și traumatizați de toate cîte i se întîmplaseră din zori și pînă la ora asta, începuseră să cedeze. Era singurul om de aici de care îi era teamă, o teamă reală. Atunci, noaptea, se

simțise vinovată fără să știe precis pentru ce, dar în clipa asta îl ura pentru că se amestecase în treburile ei, pentru că n-a venit s-o vadă, să-i spună măcar ce are de gând să facă cu ea.

Trebuia cumva să răbufnească. S-a apucat febril să-i scrie un bilet pe care să i-l trimită printr-o femeie de serviciu. A luat o foaie de hîrtie și începu să scrie :

Stimate domnule Dr. Miha,

M-ați adus forțat în spital și m-ați abandonat ca pe un...

A vrut să scrie cuvîntul „cîine“, dar nu i-a plăcut și, cum alt cuvînt potrivit n-a găsit, a trecut mai departe, gîndurile năvăleau ca grindina...

De cînd am aflat că a încolțit în trupul meu germenul celei mai cumplite dintre boli, care a ucis de la început orice speranță într-o posibilă salvare, jocul acesta de-a medicul și bolnavul mi se pare pueril, și stupid, iar basmul despre miracolul vindecării de-a dreptul de prost gust, ca cel cu barza sau cu varza. Scuzați sinceritatea mea cam brutală, dar așa gîndesc eu. De aceea am o aversiune împinsă pînă la ură pentru tot ce înseamnă acest institut. Între mine și spital s-a căscat o prăpastie peste care nici o punte nu mai poate fi aruncată. Cînd a venit medicul acela tinerel, e adevărat, timid și delicat, să-mi facă foaia de observație, am vrut să-l expediez cu o rafală de vorbe tari, dar l-am lăsat să mă chinuiască cu întrebările indiscrete, pentru că mi-a fost milă de el, ca de o ființă mică și neputincioasă. El știa prea bine că nu

mă poate ajuta cu nimic, cum și dumneavoastră știți prea bine că absolut nimeni nu mă poate ajuta. M-am lăsat răstignită de surori, care mi-au supt o cantitate enormă de sînge pentru analize cu seringele ca niște capete de șerpi, pentru că în momentele acelea le disprețuiam pe aceste femei. Sper că s-au făcut suficiente analize ca să puteți preciza cît mai am de trăit. Probabil foarte puțin. Aștept verdictul dumneavoastră !

Dacă măcar vă e milă de mine, lăsați-mă să plec, chiar azi, din spital.

Ana

A împăturit hîrtia și a pus-o într-un buzunar al halatului. Se îndoia că doctorul Miha îi va asculta rugămintea. Se gîndea că singura soluție este evadarea. Numai așa poate să scape de mascarada asta nerușinată, unde unii se îmbracă în halate albe și se prefac că redau viața altora, iar aceștia, cărora li se „redă viața“, zic că se bucură, dar de fapt își așteaptă, amăgindu-se, sfîrșitul implacabil al celor cîtorva luni de viață chinuită ! Cînd sfîrșesc, cei în halate albe își încrucișează brațele și ridică din umeri a neputință. Unii din ei chiar par amăriți, dezamăgiți. Oare de ce ? Asta e spitalul ! Și nu înțelegea ce caută ea aici !

Gîndurile, însă, îi fură întrerupte de zgomote amestecate pe culoar. Desluși pași, mulți, de toate felurile, bocăniți și tîrșiți, de toc de lemn și de tălpi de pîslă. Asta e, probabil, „vizita“ ! Cam tîrziu, ora 11,30. Dincolo era întotdeauna

prea devreme, te trezeau din somn. Te pome-
nești că ăștia operează dimineața !

Apoi pașii reapărură, zgomotul lor crescuse. Ușa se deschise și tot cadrul ei fu ocupat de un uriaș cu mustață bogată. În spate, o cohortă de medici, asistente, surori, din care numai două treimi încăpură în rezervă, restul rămaseră tăcuți afară.

Obişnuită cu spitalul celălalt, Ana rămase nemișcată sub pătură. Un fior îi brăzdă obrazul, care se înroși, iar o tristețe bruscă îi întări dezamăgirea : Mihi nu se afla printre ei !

Îl privi atent pe omul în alb de lângă pat. Descoperi pe fața lui blîndă, peste ochii lui cu privirea bună, protectoare, cum o umbră de mirare apăruse nedisimulată. Ana îi ghici gîndul : cu siguranță, se întreaba cînd și de ce a fost internată femeia asta aici, și cum de el nu aflase nimic, știa întotdeauna tot ce se întîmplă în secția lui ! Dar în aceeași clipă apăru din spatele lui medicul secundar, subțirel și delicat și, fără să fie întrebat, începu să-i citească datele înscrise în foaia de observație întocmită de el :

— Bolnava Ana...

Dar uriașul în alb îl opri cu un gest al mîinii încă albită de talcul mănușilor chirurgicale. Pe fața lui înflori o expresie de bunăvoință, dar nu din aceea profesională, care apare automat în orice împrejurare ce-o cere, ci cu o căldură sinceră, firească, fără trufie, ca din partea unui vechi și bun prieten. Parcă se revedeau.

— A, bună ziua ! Eu sînt doctorul State. Ați venit azi dimineață, nu-i așa ?

Și o scrută pe Ana în felul acela profesional, al marilor maeștri ai medicinei, al căror fler extraordinar le permite să-și dea seama imediat cu cine au de-a face și cu ce probleme reale au venit.

Ana simți că n-are de ce să se teamă de doctorul State. Sufletul ei se liniști numaidecît, fără nici o explicație. Ochii, cu pupilele strînse, îl pîndeau în continuare, neștiind ce se va întîmpla mai departe, ca-ntr-o încercare de apărare.

State luă foaia de observație din mîna tînărului medic și se uită peste cîteva rubrici : „Internată de Dr. Miha”. Involuntar, o sprînceană grea, stufoasă, se ridică întrebător, cînd citi motivele internării. Găsi semnul întrebării desenat cu ezitare, de-abia schițat, care putea fi șters sau se putea scrie peste el, acoperindu-l. Întoarse capul spre medicul secundar. Acesta, puțin fîstîcit și cumva vinovat, spuse încet :

— Nu acuză nimic, zice că se simte perfect.

Doctorul State rămase cu sprînceana tot ridicată și citi mai departe că „bolnava mai fusese internată pentru o afecțiune, dar nu știe cum se numește, pentru care a făcut roentgentherapie, dar nu poate preciza ce doză anume”. Fără să ridice capul, State răsfoi foaia de observație pînă la capăt.

— Biletul de ieșire de-acolo și cel de internare de la noi ?

— N-are, n-am găsit nimic ! se grăbi tînărul să ridice neputincios din umeri.

— Bine, bine !

Apoi, către Ana :

— Văd că vi s-au luat analizele, foarte bine. Restul o să mai vedem. Sper să vă acomodati repede cu spitalul. Da, bine, o să vă chemăm noi pentru consult puțin mai tîrziu.

O privi lung, cu simpatie, dînd ușor din cap.

— La revedere ! îi surîse, păstrînd pentru el nedumerirea în legătură cu internarea ei ciudată aici.

Ieși cu pasul surprinzător de ușor, așa masiv cum era. Te-ai fi așteptat să se miște greoi, dar călca sprinten. Pe culoar, îi vorbi, ca în treacăt, medicului secundar :

— Să-l cauți pe doctorul Mihai, da ?

După plecarea lor, Ana se trezi surprinsă că supărările și încrîncenata împotrivire de dinainte i se topiseră în mare parte. Era de-a dreptul recunoscătoare acestui om necunoscut pentru discreția cu care încercase să-i afle situația și tactul cu care trecuse tocmai peste momentele cînd întrebările ar fi trebuit să abunde, iar ea ar fi fost nevoită să răspundă, să povestească mai mult decît tînărul medic secundar, să mărturisească lucruri ascunse atît de adînc în ființa ei, încît să fie inaccesibile chiar și pentru ea. Și astfel s-ar fi simțit ca și cum cineva i-ar fi ridicat cămașa de noapte peste cap în văzul tuturor. Un fel de destindere și împăcare cu soarta i se pogorî în suflet. Și-i fu ciudă pe omul ăsta

mustăcios că o răsucise și o zăpăcise fără să-i spună nimic special.

Pe urmă veni masa de prînz și lupta surdă, îndărătnică, renăscu împotriva acestui spital și a lui Mihiu, care nu veni nici pînă la ora asta s-o vadă. Gîndul evadării o obsedă în continuare. Nici o ușă nu era încuiată, continua să le cerceteze pe toate, să găsească o ieșire pe unde să dispară fără să fie văzută de nimeni. Observase că ușa din fundul culoarului n-o deschidea nimeni. Seara, cînd nu se mai afla nimeni pe culoar, se duse și o împinse. O terasă mare, depozitate paturi, saltele, șezlonguri, jos o curte interioară, cu iarbă, tufe și trotuare, probabil neumblate. Vroi să plece, cînd la parterul corpului din stînga descoperi o fereastră largă, prin care se zărea silueta unei laborante și, de necrezut, Ana se scutură de frică : niște șoareci albi pe masă ! Culmea, nu fugeau !

Peste o clipă, apăru un bărbat care, după ce-și ridică părul de pe frunte cu un gest iute al mîinii, se așeză la masa cu șoarecii albi și începu să-i examineze sub o lupă mare. Ana tresări, era chiar doctorul Mihiu ! Lucra cu mîinile goale, iar animalele, deși întoarse pe toate părțile, nu-l mușcau. După ce-l cerceta pe fiecare, îl mîngîia pe spatele alb și moale iar unii din șoriceji se întorceau cu năsucurile lor mustăcioase spre el, privindu-l fix cu ochii mici de mărgelă, parcă întrebîndu-l : ei, cum mă găsești, bătrîne ? Merge ?

Apoi Mihiu plecă, laboranta strînse șoarecii într-o cușcă și lumina din geam se stinse. Un

fior de singurătate și regret o cuprinse pe Ana.

Pipăi bilețul neexpediat din buzunar, apoi se duse să se culce.

Doctorul Mihi nu venise s-o vadă pe Ana în dimineața aceea, pentru că plecase să-i caute foaia de observație la spitalul în care fusese internată. Aflase acolo lucruri noi. Obținînd diagnosticul real de la o soră, contra unei sume de bani, ea părăsise spitalul la cerere. Numai după insistențe, medicii de acolo au reușit s-o convingă să facă ambulatoriu un tratament cu raze — de operație nici nu vroise s-audă — dar după un timp ea abandonase și această roentgenterapie.

Acum Mihi se afla în cabinetul doctorului State. Îl aștepta să iasă din operație. State intra abătut, frecîndu-și mîinile pline de talcul mănșilor de cauciuc. Ochii lui păreau obosiți, puțin injectați.

— Ce s-a întîmplat, State ? Ce-ai pățit ?

State îi răspunse ceva mai tîrziu. Mai întîi desenă cu gesturi repezi, pe prima hîrtie pe care o văzu, conturul plămînilor și hașură jumătate.

— Uite, așa erau prinși, ca într-o carapace. Simțeam că mă sufoc și eu cu el.

— Și ai...

— Și am făcut pe dracu, asta am făcut ! Eram neputincios, ca un sălbatec cu sulița în fața unei bombe cu hidrogen. Asta eram !

Ca să-l liniștească, Mihi îi vorbi ceva la întîmplare, cu gîndul la ceea ce, de fapt, avea de discutat.

— Probabil că ai făcut tot ce s-a putut face.

— Tu ești mulțumit de ceea ce faci ? îl re-
pezi State fără nici un rost.

— Sigur că nu.

— Aha, tu nu ! Și eu de ce da ?

State părea iritat. Mihu îl lăsa în pace.

Se deschise o ușă și apărură o soră.

— Nu acum, i se adresă el. Aduceți bolna-
vul următor la sală peste o jumătate de oră.

Și către Mihu :

— Tu probabil ai venit cu vreo treabă și eu
m-am văicărit ca o babă. Ce-i cu foaia ?

Se așezară alături. Mihu îi arată ce era mai
important în foaia de observație a Anei adusă
de la celălalt spital. State își aminti : bolnava
de la rezerva 3 ! Priviră radiografiile.

— Păi de ce dracu n-au operat-o ? se oțări
State.

Mihu întoarse hîrtia și-i arată unde scria :
„Refuz operația, plec pe propria mea răspun-
dere“ și semnătura Anei.

State mîrîi ceva neînțeles, trăgînd nervos de
firele mustaței lui stufoase și negre.

— Mîine sînt gata radiografiile și tomogra-
fiile noastre.

— Bine, Mihule, cum le ai, vii să le vedem
împreună. A, să nu uiți să treci pe la profesor,
vrea să-ți ceară un sfat într-o chestie cam
încurcată. Du-te chiar acum, că e nervos bă-
trînul.

A doua zi, în același cabinet, State îl aștepta
pe Mihu cu radiografiile Anei întinse pe nega-

toscop. Când veni Mihule, State love clișeele cu degetele, dezamăgit.

— Nu mai e nimic de făcut !

Desenă ca pentru sine conturul tumorii cu arătătorul și adăugă, văzînd că Mihule continuă să examineze atent radiografiile și să tacă :

— Dacă tu crezi că merge, știu eu ? ! Intrăm împreună în operație și te ajut.

— Din păcate, nu are nici o șansă. Uite-aici !

Îi arată ceva lui State pe una din multele tomografii.

— Telecobaltoterapie ! adăugă State ridicînd din umeri.

— Ultima speranță. Deși e prost și așa, pentru că deja a fost iradiată o dată, dar insuficient și...

Rămase cu fraza neterminată, deoarece doctorul State știa ce vroise să spună, și era vorba de ceva îngrozitor...

Tratamentul Anei începu chiar de a doua zi. A venit o soră cu foaia de observație și a dus-o în secția de terapie. N-a așteptat deloc, și asta o surprinse plăcut, diminuîndu-i încordarea și frica.

S-a întins pe o masă specială acoperită cu un cearșaf impecabil. Prin simpla apăsare a asistentei pe un buton, un aparat uriaș a și început să se apropie de ea, lent dar sigur, căutînd-o parcă înadins. În prima clipă Ana avu o tresărire de teamă : dacă acest colos de deasupra nu-și oprește coborîrea ? ! Dar s-a oprit la timp. Datorită manevrelor asistentei, pe care ea nu le

vedea, a început să urmărească intersecția a două linii luminoase proiectate peste zona suferinței ei.

— Aicea ! parcă ar fi zis namila asta de metal.

N-o căuta pe ea, ci răul acela care-i amenința viața, cuibărit undeva în profunzimile organismului.

Ana aștepta crispată sfârșitul acestei nemișcări, urmărindu-și respirația. Singură și izolată de lume, nu-i rămânea decît să se gîndească. Desigur, în primul rînd la ce i se întîmplă în clipa aceea. Impresionată de instalația enormă, asemenea unui monstru pașnic, începu să pună alături ceea ce se afla în spitalul celălalt și aici. Nu se compară ! Dacă ar fi nimerit de la început în acest institut, poate nu fugea atunci de-acolo, poate nu întrerupea tratamentul, poate era bine dacă îl întîlnea cu cîteva luni mai înainte pe doctorul Miha ! Mintea îi fu traversată de secvențe din petrecerea de la arhitectul Barbu, doar două momente : întîlnirea din casa arhitectului Barbu și cea din locuința ei, în noaptea aceea. Aducerea aminte a acestui ultim episod o făcu să roșească de rușine. Cînd vru să se mai gîndească la întîmplarea de atunci, simți cum aparatul începe să se îndepărteze în sus și lateral. Își terminase treaba. Masa, pe care sta culcată, alunecă în afară și reapăru asistentă.

Trebui să coboare și parcă îi părea rău că n-a întîrziat mai mult. Nu simțise absolut nimic, fusese ca o glumă și ea stătuse ascunsă acolo ca

într-un joc de copii. Afară o aștepta sora și o conduse la salon.

După amiază trecu Miha s-o vadă, prima revedere de la internare. Intră în rezervă fără să-i ceară scuze sau măcar să-i spună că-i pare rău că n-a venit pînă atunci. Ana constată cu surprindere că nu-l mai urăște. Ba din contră, o vagă și tandră bucurie o cuprinse, ca la vederea unui bun coleg sau amic, după o absență îndelungată. Fără emoții, fără „reproche d'amour“, „care «amour» ?“ se încrebă ea. Întrebare prostească.

Miha se așază pe marginea patului.

— Ei, cum te simți, Ana ? Te-ai acomodat ?

Ceva similar pomenise și doctorul State. Probabil că „acomodarea“ într-un spital e o problemă, de se interesează toți de ea !

— Cum ai suportat ședința de azi ?

— Bineee ! lungi ea vorba, ocolind abil chestiunea „acomodării“. M-a cam speriat aparatura voastră ! zîmbi admirativ.

Lui Miha nu-i scăpă „admirația“, care pentru el reprezenta acordul cu terapia stabilită, știindu-i fuga din celălalt spital și întreruperea roentgenterapiei ambulatorii. Dar, în același timp, o tristețe, ca o surpare surdă, îi alunecă în suflet. Știa mai bine decît oricine ceea ce ea nici nu bănuia acum : că acest tratament instituit de el era singurul posibil și ultimul de încercat. Cît timp îi va folosi ? Cu toată structura optimistă a firii lui, nu putea crede în minuni.

Iar în cazul ei, numai o minune o mai poate salva.

Cercetă fața, ochii Anei, ca să se lămurească cum stau lucrurile. Ana evită privirea lui directă și chipul ei nu-i oferă ceva clar. Părea totuși mai echilibrată, nu mai avea tensiunea aceea născută din teamă. De surîsuri triste alternând cu priviri tulburătoare și încinse, nici vorbă. Deconspirată, taina ei nu le mai năștea.

Ciudat, că mintea lui Miha nu făcu nici o asociere între prezența ei aici și ceasurile furtunoase din garsoniera lui. Parcă nici n-au fost, parcă a trecut, într-un zbor minunat și nebun prin ciudățenia ei, în fapt de seară, o efemeridă! Și a murit! Totul părea că începe aici.

— Va trebui să te supraalimentezi serios. Razele astea te istovesc. O să primești și de aici, iar dacă n-are cine să-ți aducă din afară ceva ce dorești în mod deosebit, o să trimit eu pe cineva, numai să-mi spui ce preferințe ai.

Era un dialog firesc între medic și pacientul lui. Dar fraza asta, spusă așa, cu ton fratern, o izbi în două direcții deodată și unda de șoc de-abia i se exterioriză pe chip: deci Miha intuise că ea nu avea pe nimeni — iar ea știa mai mult, în ce singurătate ucigătoare trăise până atunci! — și în al doilea rînd se oferea el să fie pe post de mamă, de frate, de orice, numai ce crezuse ea în noaptea aceea nu! Reprimă brutal o dezamăgire ce înceca să-i apese dureros sufletul, socotind-o absurdă, nelalocul ei. Răsuci marginea cearșafului și își stăpîni cu greu tristețea.

— Îți mulțumesc. Cred că și-așa n-o să pot dovedi toată mîncarea cîtă mi se dă aici.

Așadar îl refuza, însă fără să fi dorit asta. Aproape că nici nu-și dăduse seama ce se întîmplase cu ea. Se trezi constatîndu-și reacția. Brusc, ridică fața și-i zîmbi, vrînd să-și mascheze tulburarea.

El se uită grăbit la ceas.

— Bine, Ana, am să mai trec, din păcate chiar acum am o ședință. Trăim marea eră a ședințelor.

Îi cercetă din nou fața, atent, se sculă și plecă grăbit.

Ana îl privise neutru, nici nu știa dacă a făcut-o intenționat sau așa simțise că trebuie, dar reținuse, impresionată, căldura care emana din zîmbetul lui. Iar din ochii lui, de obicei penetranți ca un tăiș, țîșnise de data asta ceva ca o încurajare, lasă, Ana, o să vezi că o să fie bine !

Vizita lui Mihiu a fost scurtă, obișnuită, ca la a nu știu cîta revedere, deși prima. Plecarea lui o făcu să-i simtă lipsa. Se uită la ceas. Mai era mult, „dar nu-i nimic, gîndi ea ca o consolare, te prind eu acolo în geamul tău, de pe terasă“. Și se miră că cei trei Mihiu — cel de la arhitectul Barbu, cel din fereastră de-aseară și cel de-acum cîteva clipe — nu semănau deloc, dar absolut deloc. Încercă să suprapună cele trei imagini și să le descopere similitudini, dar renunță. Așa, în patru, părea mult mai interesant. Gîndul o amuză teribil.

Cunoscînd acum în amănunt secretul Anei, care o făcea să aibă „comportarea aceea ciudată”, interesul lui MiHu pentru ea scăzu. Aşa i se întîmpla întotdeauna, după ce reuşea să înţeleagă un lucru, îl abandona. De aici, de-a-tîtea ori protestele colegilor şi colaboratorilor :

— Dar e o cercetare valoroasă, din care se poate face o comunicare grozavă la cutare simpozion sau poate fi publicat la revistă, să ştie şi alţii că...

Mihu dădea nepăsător din cap :

— Am vrut numai să mă lămuresc despre ce e vorba, acum ştiu şi nu mai e interesant.

Şi nu realiza nici o lucrare. I se părea o corvoadă ca, după ce ai pierdut zile şi nopţi experimentînd, să te mai apuci să scrii, să faci grafice şi poze, şi să le prezinţi în faţa nu ştiu cui, care poate se gîndeşte, în clipa aia, cine ştie unde ! Ce rost are, cînd el şi-a satisfăcut curiozitatea sau nevoia de a cunoaşte ! Era sincer cînd gîndea aşa, deşi pentru „atitudinea asta egoistă” a auzit vorbe şi chiar a fost înfruntat sau judecat în şedinţele de analiză a muncii de cercetare ştiinţifică. Atunci, ori nu răspundea, privind dincolo de cei ce-l acuzau, sau ridica din umeri, parcă vrînd să spună :

— Păi, încercaţi şi voi să vă lămuriţi singuri nedumeririle, experimentînd şi nu aşteptînd totul de-a gata de la alţii !

Gîndea asta fără înfumurare sau superioritate. Nu ! Aşa credea Mihaela că e normal. Timpul trecea atît de repede, şi el mai avea atîtea de făcut, de căutat, de încercat, de clarificat lucruri incomparabil mai importante decît comunicările la consfătuiri sau la reviste. Urmărea un ţel spre care trebuia să meargă cu toată puterea fiinţei lui. Ţelul nu era un punct pe care trebuia să-l atingă cu orice preţ, asta i-ar fi limitat zborul înalt şi cu bătaie lungă în efortul de pătrundere a unor fenomene extrem de complexe, cum e geneza cancerului sau tratamentul lui. Dar nici asta nu era punctul terminus al căutărilor sale, chiar dacă reuşea, el sau altul, n-avea importanţă cine, să soluţioneze problema coşmarului numărul unu al medicinei actuale ! Cînd mergea la marile congrese din străinătate, nu prezenta lucrări prin care să arate „uite cît de deştepti sîntem noi sau cît am realizat“, nu, el căuta să involbure spiritele cercetătorilor sugerînd căi şi modalităţi noi de abordare, derutînd uneori prin propuneri care se îndepărtau de drumurile bătătorite ce păreau să fie cele mai scurte pînă la atingerea scopului final : găsirea remediului pentru cancer.

Din cauza acestui fel neobişnuit de a fi, Mihaela vizitele la Ana. Lucrurile erau clarificate, diagnosticul precizat, tratamentul — singurul posibil în situaţia ei — aplicat corect, ea era pe mîini bune, State se îngrijea cu multă dăruire de bolnavi. Deci totul decurgea normal, obişnuit. Nimic nu-i surprindea, nu-i neliniştea mintea prea ocupată în altă parte.

Petrecerea de la arhitectul Barbu, ca și scurta și incidentala vizită a Anei la el acasă în noaptea aceea, aproape că le uitase și le clasase la „probleme rezolvate”, își pierduseră actualitatea și nu-l mai vizitau în amintire nici chiar atunci când o revedea din când în când. De fapt, nici la ea n-a observat vreun regret, bucurie, reproș sau măcar o aluzie, ceva care să amintească de întâmplarea aceea ciudată.

Mihu era obișnuit cu aventuri amoroase, scurte și rare, cele mai multe acceptate și nu căutate de el. Iar dacă o astfel de combinație începea să pună probleme de prelungire sau de definitivare, renunța repede, nu din lașitate sau teamă, ci din conștiința că toate astea i-ar fi periclitat ordinea vieții și timpul trebuia dăruit în întregime cercetărilor lui științifice și nu capriciilor unei femei. O mare iubire, o nouă mare iubire era exclusă. Acea care fusese murise, după ce devastase ca un taifun. În astfel de situații avea reacții categorice, renunța fără șovăire și fără regrete ulterioare, se refugia în citadela laboratoarelor lui și se dăruia completamente muncii parcă și cu mai multă efervescență. Era un plus de participare compensatorie pentru renunțări.

Latura asta „negativă” a comportării lui n-a fost moștenită genetic, ci a fost învățată, și-a impus-o el singur și l-a costat un efort enorm. Încă de mic fusese sensibil, bun la suflet pînă la prostie, crescut în condiții care l-au făcut sentimental, mai tîrziu romantic. Cu toate astea, timp de pierdut — ținîndu-se de mîna cu

fetele prin parcuri — n-a avut niciodată, deși i-ar fi plăcut. Singura posibilitate ca să se salveze din sărăcie era să răzbească prin forțele proprii, iar asta însemna muncă și munca cerea timp. Așa au trecut anii între școală, facultate, bibliotecă și spital, dar ce satisfacții profunde îl încercau când profesorii lui, unii din ei mari maestri ai medicinei, îi vorbeau aproape colegial, îl acceptau în dialoguri savante lăsându-l să pătrundă în gândurile și uneori chiar în sufletele lor, așa cum se întâmplase cu profesorul lui actual ! Pentru că îl apreciau, îl simțeau unul de-al lor, un viitor om de știință. Asta îi dădea nu o superioritate infatuată față de colegi, ci o putere secretă, o siguranță, o încredere în forțele proprii și-i mărea credința că putea, era în stare să facă și mai mult. Ceea ce altora li se părea greu de înțeles sau de reținut, el îl considera de domeniul obișnuitului, știut deja, neinteresant din această cauză, și eăuta, parcă „cu lumînarea“, inaccesibilul, nepătrunsul încă.

Așa l-a întâlnit prima dată pe State, într-o după-amiază, la morgă, unde puteau, contra unei sume de bani dată autopsierului, să scormonească unele cadavre. S-au pomenit față în față, cu un singur cadavru de „închiriat“ în ziua aceea. Erau studenți, colegi de an, dar nu se cunoscuseră pînă atunci. S-au privit curioși să vadă dacă celălalt n-o să-l încurce în treaba pe care o avea de făcut fiecare. Pe Mihiu îl impresionase statura athletică a colegului, fără să aibă aere de sportiv.

— Tu ce vrei să diseci ? îl întreabă State direct și colegial, făcînd semn cu capul spre trupul vînat de pe masa de marmură albă.

State răsufală ușurat și puțin amuzat, nu se știe de ce. Conchise gospodărește :

— Perfect, tu ai treabă la cap, eu la abdomen. Succes !

Și-au desfăcut trusele de instrumente și s-au apucat sînguincios de muncă. Au lucrat așa preț de un ceas, uitînd complet unul de celălalt. La un moment dat, Miha fu trezit din încordarea sa de un „Dumnezeul mă-ti, aici erai !”, plin de năduf și satisfacție, în care jubila victoria greu obținută. Văzu pe fruntea lată a lui State picături mari de transpirație și gura întinsă într-un zîmbet de bucurie. Dar surprinse în ochi un fel de jenă că-și trădase bucuria într-un mod grosolan.

— Iartă-mă, așa se zice la noi, la țară, cînd reușești pînă la urmă !

Mihu întrerupse lucrul și se apropie de el.

— Dar ce-ai găsit pînă la urmă ?

Cu reținere și modestie, dar cu mare plăcere, State îi dezvălui ceea ce căuta de atîta vreme și iată, în sfîrșit, a găsit.

— Interesant ! rămase Miha pe gînduri. N-am știut de asta ! mărturisi fără să se jeneze de neștiința lui. Păi, așa ceva nu-i trecută nici în Testut, nici chiar acolo, scris cu litere mici. E ceva nou !

„Asta vede carte, nu glumă ! Știe tot ce scrie în tratatul de anatomie” gîndi State.

Așa era : nu scria nicăieri nimic despre formațiunea pe care o descoperise. Simțind că are cu cine discuta o problemă atât de dificilă, State fu primul care-și deschise sufletul lui sincer de țăran, intuind că are în față un posibil prieten de nădejde. Apoi trecură la capul cadavrului și Mihu îi mărturisi ce vroia de fapt să găsească acolo : o treabă și mai încurcată !

Cînd au plecat, seara tîrziu, de la morgă, au simțit amîndoi, în egală măsură, că între ei se legase o prietenie sinceră, solidă, cu aspirații comune.

Dar nu despre asta era vorba, ci despre latura negativă a lui Mihu. Ea apăru brusc și se accentuă continuu după „marea trădare“. Așa figurează în memoria lui Mihu, marea trădare, pentru că acuma nu mai ajungea să răzbată pînă în sufletul lui, nu mai avea putere, fusese „clasată“.

Da, de mult nu se mai gîndea la „marea lui dragoste“, așa cum o avem fiecare o singură dată în viață, neimitabilă și nerepetabilă. Doar acum, din cauza întîmplărilor cu Ana, fără să știe de ce, s-a gîndit într-o seară la ea, pe cînd se afla în laborator. Se hotărîse s-o viziteze pe Ana într-o după-amiază, dar se luase cu treaba și uitase, iar cînd și-a adus aminte, era prea tîrziu, probabil că se culcase. Îl incomoda faptul că își propusese ceva și a uitat. Uitatul ăsta nu era un semn bun. Putea, altădată, să nu-și amintească de ceva mai important. Cum reacția chimică pe care o urmărise atunci, și din cauza căreia o neglijase pe Ana, ieșise așa cum

se așteptase, consideră lucrul terminat și gîndul obosit fugi de la aducerea aminte despre Ana la... Diana. Cum naiba putea să se întîmple, că o imagine actuală reînvie o alta ascunsă undeva, hăt, la mama dracului, în străfundurile ființei noastre, cînd între ele nu există, nu e posibil să existe nici o asemănare și nici o tangență, indiferent în ce sens ? ! Ca nuca-n perete, hodoronc-tronc ! se înciudase el.

Mihu nu bănuia că în tot acest timp era privit de ochii curioși și lacomi ai Anei, din ascunzișul de pe terasă. Și poate că mecanisme încă nedesluite ale comunicării prin energia gîndurilor au făcut, printr-o deturnare sau substituie, ca un chip care te privește acum intens să-ți re-aducă în minte altul, pe care ai vrut să-l uiți înadins. Ni se întîmplă aieveja, cînd oboseala ne diminuează încordarea minții și tensiunile sufletului, să ne cuprindă o moleșeală caldă, ispititoare și, fără să vrem, reînvie în noi cîte o fărîmă din lumea apusă a amintirilor, în care asperitățile s-au netezit, lucrurile urîte s-au uitat, cele oribile s-au estompat. Și acești soli ai trecutului vin să te „calce” nepregătit, precum lotrii în miez de noapte, cărora, în loc de glonțul puștii sau de bîță, le pui ulceaua cu vin pe masă și-i privești dus, cum se ospătează fără să te bage în seamă. Vin, ca și cum e dreptul lor să vină, chiar dacă tu nu vrei !

Așa i s-a întîmplat lui Mihu acum, în după-amiaza aceasta. Privind îndelung la balonul de sticlă în care avusese loc reacția reușită, la bulele de gaz cum se formau în lichid și se ri-

dicau pierind în neant, apăru ea, Diana, așa, nechemată, înălțându-se parcă din ape sau zări încețoșate, zîmbind trist, ca o fărîmă din zîmbetul „ciudat“ al Anei, sau poate al ei, așa cum era atunci, în mașina aceea luxoasă, oprită la semafor, ca și cum ar fi zis :

— Pentru tine, Mihule, am rămas aceeași. N-ai putut înțelege atunci situația, era firesc, iar eu n-am încercat imposibilul. Oricum, vinovată am fost eu ! Vin din amintiri, chiar dacă tu nu vrei, și nu-mi poți face nimic. Te iubesc și-acum la fel, poate mai mult, de cînd între noi sînt douăsprezece mii de kilometri...

Ochii Dianeii, așa i se păru lui Mihiu, ocoliră, străini, laboratorul, apoi îl priviră intens, drept în lumina pupilelor și, prin ele, în sufletul lui. Iar el schiță un gest de apărare cu mîna. Ea îl privea cu zîmbet trist și întrebător, o frumusețe stranie, incredibilă, care îl uluia și îl înrobea și de care nu putea scăpa nici acum, după atîția ani ! Apoi, chipul ei păli și se destrămă în cețurile timpului și depărtării...

Mihu scutură capul.

— Ce-a fost asta ? Niciodată n-a apărut așa !

Scutul uitării cu care se apăra împotriva ei se dovedi că are fisuri, altfel n-ar fi schițat el gestul acela de apărare. Și nici nu s-ar fi mirat, în ciudat. Ființa noastră e imperfectă, sîntem departe de-a o stăpîni așa cum dorim noi.

Diana a fost, într-adevăr, singura și marea lui dragoste. În timpul studenției, bursa republicană îi asigura casa, masa și ceva bani de buzunar. Pentru haine și alte lucruri era nevoit

să muncească în plus, așa că după-amiezile sau nopțile lucra pe post de soră de spital — deși legea nu permitea, dar se mai putea aranja așa ceva — și primea salariul corespunzător. Tinerețea și robustețea l-au ajutat să învingă oboseala și nesomnul. Timp ca să se îndrăgostească de vreo colegă, cum făceau mulți, nu avusese.

De-abia în vacanța dinaintea ultimului an de studenție s-a petrecut cu el ceva cu totul neașteptat și ciudat. A cunoscut-o, în tabăra studențească, pe Diana. De fapt ea nu stătea cu ceilalți în corturi, ci cu părinții ei într-o vilă luxoasă, undeva dincolo de perdeaua de pomi. S-au întâlnit într-o zi pe nisipul ud, s-au săgetat din priviri, au înotat împreună și nu s-au mai despărțit.

Cînd ea a intrat prima dată în apă, el a privit-o uluit: părul blond, lung și mătăsos des-părțea albastrul apei și al cerului de ochii ei, mai albaștri decît totul din jur. Numai cîte o șuviță, luată de vînt, îi acoperea și-i dezgolea umerii și gîtul, ca într-un vis imposibil de atins. Cînd rămînea extaziat în fața ei, Diana ridică sprîncenele a mirare și bucurie, un rîs zglobiu îi alunga o undă de îngrijorare apărută pentru o clipă pe chip și se arunca cu capul în apă ca ca un delfin. El se dezmeticea greu, chiar și după ce dispărea în valuri, pentru că imaginea ei rămînea să plutească peste ape. Apoi o urma, înotînd din toate puterile. Mihi era ca un resort comprimat la maximum atîția ani, care scăpa acum năucit de apariția acestei frumuseți dincolo de firesc.

Seara, negăsindu-și liniștea și somnul, Mihaela a căutat să afle explicația unei nedumeriri : chipul Dianei nu-i era străin, parcă-l mai văzuse undeva. Și totuși o cunoștea pentru-ntîia oară ! Ciudat !

Scoase de pe fundul valizei o veche mapă de doc în care-și ținea toate lucrurile de preț. Fiind singur și neavînd pe nimeni de încredere unde să o poată lăsa, purta totul cu el. Privi lung o fotografie a mamei lui cînd fusese încă foarte tînără.

— Da, asta era ! exclamă el.

Asemănarea era izbitoare, mai mult în mintea lui decît în poză, dar era. Purta în suflet icoana celei mai scumpe ființe, a mamei, cu o dragoste filială egală cu venerația. Fusese singura care-l iubise cu adevărat și-l ocrotise pînă a murit, iar el s-a simțit vegheat și apărat și după ce a rămas singur.

Și acum a apărut ea, Diana, care a reușit, încet-încet, să facă transferul, de prea multă afecțiune de fiu, în dragoste !

Indrăgostirea a fost fulgerătoare pentru amîndoi. Timpul, în loc s-o stingă, o duse la incandescență. Au început visele și planurile comune, obișnuite la vîrsta asta : după terminarea facultății, el va profesa chirurgia într-un spital rural, trei ani cît durează stagiul, iar ea va fi profesoară de engleză la școala generală din sat. După aceea vor veni concursurile și-or vedea atunci ce-or face ! Deocamdată, plimbîndu-se de mîna prin parc, zămisleau o viață idilică la

țară, care le va spori și mai mult bucuriile vieții descoperite împreună.

Ea avea, spre deosebire de el, niște părinți care trebuiau întrebați, rugați să accepte sau măcar să fie anunțați de intențiile lor. Și într-o zi de duminică au întrerupt plimbarea și s-au dus la ea acasă, fără nici un protocol. L-a lăsat în imensul și luxosul living, și s-a dus dincolo să-i pregătească sufletește pe „babaci“.

Era primăvară, cald, ușa încăperii dădea spre o terasă de unde puteai privi grădina din spatele casei. Mihu se rezemă de pervazul ușii și privea îngândurat spre tufele încărcate pînă la exces de flori albe și roz. O tristețe apăsătoare puse stăpînire pe el de cum pășise pragul splendidei vile și o presimțire rea, ca o apă neagră, îi îneca inima. Și fără să-i fi spus cineva ceva, se întreba singur, nedumerit : ce naiba caută el aici ? Diana nu i-a povestit niciodată nimic despre belșugul familiei sale, pentru ea, probabil, că așa e firesc ! Simți că totul din jur, pînă și pomii înfloriți din grădină, îi erau ostili, fără nici o explicație.

Auzi voci încete, undeva foarte aproape. Veneau chiar din încăperea alăturată.

Diana își găsi părinții ca două locomotive sub presiune : îi văzuseră cînd au intrat în curte. Derutată, crezînd că erau iar certați pentru cine știe ce, așa ceva se întîmpla foarte des, Diana deschise gura să spună că...

— Asta-i „Făt-Frumos-pe-cal-bălan“ cu care te plimbi ? îi reteză caustic tatăl.

Mihu tresări ca trezit din somn, auzind discuția fără să vrea.

— Tată, e Mihu, v-am spus de el ! Am venit...

— De ce l-ai adus pe neisprăvitul ăsta, fără să ne-anunți ? Că nu-ți permiteam.

— Tată ! strigă ea deznădăjduită. Ce-i cu voi ? Noi am venit pentru că am hotărît...

— Ați hotărît ? ! sări maică-sa care, cu inima ei de femeie, intui totul. Aici hotărîm noi, nu tu, și în nici un caz el ! sublinie sfîrșitul frazei cu un gest disprețuitor al mîinii.

— Dar e un om minunat, ne iubim ! spuse ea cu glas scăzut.

Apoi ridică tonul :

— E șeful promoției și...

— Nevasta doctorului din Oțotoaia, ai ? Asta vrei ? țipă la ea tatăl, cu agresivitate și batjocură, neadmițînd nici o replică.

— Noi ți-am permis așa, să te plimbi doar ! continuă mamă-sa mai concesiv. Pînă se întoarce el din străinătate. Doar tu știi foarte bine ce-am hotărît noi !

— Nu ! Cu rinocerul ăla niciodată ! țipă Diana ca în fața unei primejdii.

— „Rinocerul“ tău va fi șeful unei agenții comerciale în Vest sau poate undeva mai departe. De-asta am investit atîta în tine, ca să ajungi la țară ? Hai, flutură tatăl mîna lui mare și păroasă a lehamite, expediază-l pe idiotul ăla !

Mihu nu mai răbdă. Apăru brusc în ușa din-spre terasa sufrageriei.

— Bună ziua. Eu sînt „idiotul“ !

Toți înlemniră. Tatăl, mătăhălos și păros, rămase cu gura căscată, iar mamă-sa se sprijini de spătarul înalt al unui scaun capitonat cu piele, ca să nu cadă. Diana vru să facă un pas spre Mihu, nedecisă între părinți și el.

— Venisem să...

Vruse să spună ceva frumos, dar nu putu.

— Îmi pare rău, bună ziua !

Sări peste balustrada terasei joase, ocoli casa prin grădină, ieși pe poartă și, aproape fugind, o luă exact în direcția opusă de cum venise. Aștepta s-o audă pe Diana alergînd și strigînd după el. Din cauza asta nu întorcea capul. Dar nu auzea decît propriii săi pași. La primul colț coti la stînga, dar după cîțiva pași se pomeni cu un milițian stînd lîngă o gheretă.

— Circulați pe trotuarul celălalt ! spuse el categoric.

Mihu nu-i înțelesese vorbele, dar trecu drumul în direcția indicată de mîna întinsă autoritar. Mergea repede, dezorientat. Se simțea jignit de moarte, revoltat, dar ceea ce-l duru cel mai mult fusese pasul ezitant al Diane. De ce ? De fapt ce putea face ea altceva ? Erau părinții ei, și ce părinți ! încercă s-o apere. Și cu cît se îndepărta mai mult de casă, creștea în el convingerea că visul lor țesut împreună, neînchipuit de frumos, nu putea fi frînt, destrămat. Sufletul lui cinstit și curat de copil cuminte, incendiat acum pentru prima dată de o dragoste

minunată pentru Diana, fusese batjocorit și călcat brutal de tălpi uriașe. Dar nu se lăsa strivit.

A rătăcit ore în șir pe străzi complet necunoscute și, ajuns la cămin, căzu sfârșit de puteri.

Seara, a mers la locul obișnuit al întâlnirilor cu Diana. Ținea o floare ascunsă în podul palmei, cum făcea de fiecare dată. Diana, însă, n-a venit.

În fiecare seară, scuzînd-o și apărînd-o în gînd, o aștepta ceasuri întregi. Pleca tîrziu, cînd parcul rămînea pustiu. Floarea adusă în căușul palmei fierbinți și rămasă nedăruită o îngropa sub tufa aceea nebună și amețitoare de liliac alb care se frămîntase seri de-a rîndul deasupra capetelor lor.

Într-o zi pe seară, ultima, în drum spre locul întîlnirii, se opri la un stop. Aștepta culoarea verde. Simți că-i privit de undeva. Întoarse reflex capul. Ea, Diana, într-o mașină frumoasă! Mihi nu era în stare să se manifeste nici într-un fel.

Probabil că semaforul își schimbase culoarea, pentru că mașina porni, chipul ei dispăru, privirile lor se rupseră dureros undeva între limuzinele care începuseră să alerge. În ultima clipă, Mihi zări la volan o față lată de armean, probabil „Rinocerul”. Ceva cumplit de dureros se răsuci în sufletul lui și se frînse.

Ajunse la cămin, năucit. Desfăcu palma strînsă într-un spasm, în care zăcea, strivită, floarea de care uitase. Lipi palma de obraz, de

frunte, de ochi și, cît era el de bărbat, îl podidi un plîns ca la mort.

Seara veni State și-l găsi „în descompunere“, cum a și exclamat. Fiu de țăran, robust fizic și psihic, cu simț practic, îl redresă pe Mihiu în cîteva săptămîni. Rana se vindeca greu și cicatricea avea să-l marcheze pentru toată viața.

Apoi a venit examenul de stat și repartizarea. Mihiu se gîndea fericit că va ajunge curînd în locul unde împlătise din vise cu Diana cuibul lor drag — la spitalul rural — și va retrăi, poate pe alt plan, povestea lor de dragoste neîmplinită, dar incredibil de frumoasă. Numai că drumul lui luă o altă întorsătură. Profesorul l-a proiectat, pe el și pe State, pe altă orbită : îi opri la catedră. Munca enormă lîngă acest uriaș al medicinei românești îl reechilibra rapid...

Și așa Mihiu s-a obișnuit să fie singur, și-a impus să rămîna singur. Pe parcursul anilor, mici aventuri, trecătoare, i s-au întîmplat și lui, ca oricărui bărbat, dar fără să-l afecteze sufletește. Ultima fusese Ana, singura deosebită prin ciudățeniile ei, și care, mai tîrziu, fără să bănuiască, avea să lase urme adînci...

Tratamentul Anei se reducea la telecobalto-terapie și la înghițirea a trei-patru feluri de vitamine. În rest, se lăsa acaparată, pe nesimțite, de mediul acesta de spital. Cunoștea deja „micile romane“ ale multor bolnavi, unele surprinzător de asemănătoare cu al ei. Pe unii dintre aceștia îi văzuse pe drumul fără întoarcere, cu

fața acoperită cu un cearșaf, scoși pe targă pe ușa din dos. Alții plecau fericiți, aproape vindecați. Ceilalți aveau sufletul plin de speranța tămăduirii care va veni după tratamentele îndelungate ce trebuiau să le mai facă ambulatoriu. Dar, cine știe ? !

Ana se integrase relativ repede în lumea asta a pacienților și începuse să gândească și să se comporte ca și ei. Seară de seară, se furișa pe terasă și-l urmărea pe Mișu în laboratorul lui. Dacă n-ar fi descoperit terasa de unde să-l poată privi, n-ar fi suportat viața de spital.

Uneori, mult mai rar decât ar fi dorit-o ea, Mișu o vizita după-amiaza, înainte de a se închide în laborator. Atunci stăteau de vorbă altfel, nu ca pacient-medic, ci ca doi prieteni. Așa părea să fie. În fond, Ana îl considera un prieten bun, dar mai mare, îl stima fără să-i spună, începuse să-l imite fără să-și dea seama. Biletul acela „tare“ îl rupsesse demult în bucățele mărunte de tot și-l aruncase. Nici nu se mai gândea la asta.

El o privea cu simțămîntul unui frate, care e și medic în același timp, amestecat cu încă ceva foarte neclar, poate singurul lucru neclar din viața lui Mișu și pe care nu încerca să-l limpezească. Intrînd în laborator, el uita de Ana, de Ana fizică, dar îi simțea prezența în jur prin ceva imaterial, redefinit, care plutea prin aer. Ceva din ea care se amestecase în viața lui, în preocupările lui profesionale, în cercetările lui pasionate, în tot, dar încă de-abia simțit.

Mirona era o fată simplă, tăcută, venită de undeva din nordul Moldovei. Când au fost repartizate noile absolvente de la Școala tehnică sanitară, doctorul State, privind grupul de tinere încordate, emoționate și tot atât de dezorientate, așteptînd norocul să le așeze într-un loc bun, își alese șase din ele. Când o chemă și pe Mirona, care se desprinsese parcă cu regret de grup, asistenta șefă se uită la el intrigată și-i șuieră la ureche :

— Alta mai moliiie n-ați găsit ?

State se făcu că n-o aude. O mai cercetă o dată cu privirea pe Mirona și se adresă la toate cele șase :

— Voi de astăzi o să lucrați în secția de chirurgie. E treabă multă și grea. Dacă cineva din voi nu e de acord sau crede că n-o să poată face față, să spună acum și nu e nici o supărare. Ei, ce ziceți ?

Nimeni n-a zis nimic. Fetele plecară să-și ia în primire vestiarele. Doctorul State i se adresă asistentei șefe :

— Degeaba ai îmbătrînit, dacă tot n-ai învățat să cunoști oamenii cu care lucrezi ! Asta rușinoasa, molia cum i-ai spus, o să fie cea mai de nădejde. Cu ea o să faci treabă, nu cu alea înfipte și obraznice.

State avusese dreptate. Asistenta Mirona era foarte bine pregătită profesional, dar nu arăta

asta ostentativ. Le ştia pe toate ca pe ceva firesc. Accepta fără bucurii sau dezaprobări orice i se cerea să facă : la pansamentele grele, la bolnavii cu plăgi mari, oribile, urît mirositoare, i se vedea efortul să se stăpînească, dar nu se plîngea niciodată. Vorbea încet, umbla fără zgomot. Cînd trebuia să aline durerea sau amărăciunea vreunui bolnav, o făcea cu voce firească, cu gesturi blînde. Reuşea să transmită liniştea şi pacea din sufletul ei în sufletul chinuit al pacienţilor. Ochii negri, mari, contrastau cu faţa puţin palidă şi cu ceva puncte negre pe ea, dar se armonizau cu părul extrem de bogat strîns într-o coadă groasă pe care se chinuia s-o bage în fiecare dimineaţă sub calota neîncăpătoare. Din cauza asta semăna cu un elev purtînd o şapcă prea mare.

Văzînd-o pe Ana, în primele zile, dezorientată şi căutînd ceva, ca un cîine vrînd să scape dintr-un ţarc înalt, Mirona se apropie mai mult de ea. Fără să-şi vorbească prea mult, au simţit că se înţeleg dintr-odată. Ana, surprinsă, îşi dădu seama că a găsit, fără să caute, exact ce îi lipsea : puţină încredere în cineva şi poate în ea însăşi. Ana şi Mirona s-au atras ca două contrarii, de fapt ele nu se completau, ci undeva în străfundurile fiinţelor lor se asemănau foarte mult. De faptul acesta îşi dăduse seama, în primul rînd, Ana.

Intrigată de ce descoperise pe terasă, Ana o întrebă a doua zi pe Mirona ce se întîmplă dincolo de fereastra doctorului Mihu.

— Nu știu exact, dar acolo sînt laboratoarele institutului și se fac tot felul de analize pentru bolnavi.

După contravizita de seară, Ana de-abia aștepta momentul să se poată furișa pe terasă. Era împinsă de o curiozitate tot mai crescută, să vadă ce se întîmplă acolo. Și încă ceva : îi era tare urît să stea în salon, cînd știa că în patul celălalt cineva își dăduse sufletul și nimeni nu venise să-l ocupe.

Ajunsă pe terasă, se pitula în șezlongul ei transformat în post de observație și aștepta.

Deodată lumina se aprinse, făcînd geamul transparent. Inima Anei tresări. Își caută o poziție cît mai comodă. Mai întîi, a apărut o laborantă aducînd cu ea niște cuști cu șoareci, apoi un tînăr cu alte cuști, cobai și iepuri. Cum sta ghemuită, avu senzația că e o fetiță mică, ascunsă între perne, privind un ecran mare pe care se derula un film cu cele mai fantastice întîmplări din viața oamenilor și a animalelor.

Într-o margine de geam apăru și Mihi. Cu gesturi repezi ale mîinii, își ridică părul căzut pe frunte și deschise una din cuști. Șoarecii albi, delicați, cu năsucurile lor neastîmpărate, nu încercau să fugă. Mihi l-a apucat pe unul de coadă și-l ținea atîrnat cu capul în jos.

Dar cea mai grozavă scenă i s-a părut atunci cînd un șoricel s-a urcat pe mîneca halatului lui Mihi, iar de acolo pe umăr, apoi — extraordinar ! — s-a așezat în fund și și-a ridicat lăbuțele din față, frecîndu-le și netezindu-și mustățile cu ele. De-abia după ce Mihi controlă

pe toți ceilalți șoareci, observă că lipsește unul. Începu să-l caute și Ana izbucni într-un râs înăbușit — „ce bine ar fi să nu-l găsească, ce bine ar fi !” — bătut ea din palme pe genunchi. Dar, la întrebările doctorului, laborantul reperă fugarul : îl culese de pe umăr și-l puse la un loc cu ceilalți.

Apoi, dintr-odată Ana se întristă. Pe masa vecină, laboranta injecta ceva drept în coada fiecărui șoricel. „Săracii șoareci, îi doare îngrozitor și nici măcar nu țipă ! Sau poate că țipă, dar nu se aude pînă la mine. Ah, asta-i o barbarie. O urăsc pe laboranta cu seringă. Ce bine că nu face Mihiu treaba asta, că l-aș urî și pe el !” gîndea Ana, trăind intens clipele.

Mihu începu să se ocupe acum de cobai. Grași și scurți, ca niște purcei în miniatură, stăteau înghesuiți într-un colț al cutiei mari de lemn. De necrezut, și pe ăștia îi lua cu mîna și îi întorcea cu burta în sus să-i observe ! Nu se supăra nici unul, doar că erau mai speriați, nu ca șoarecii albi răsfațați și hoinari. Iepurii n-au fost scoși din cușcă. Laborantul a adus un aparat și Mihiu a început să plimbe pe deasupra fiecărui șoarece injectat un tub. Ana a bănuț că e vorba de contorul Geiger-Müller. „Aha, deci Mihiu lucra cu substanțe radioactive. Da ce naiba o fi făcînd el cu substanțele astea ? Experiențe ? Dar nu le produce vreun rău sărmanelor animale ?” Și dintr-odată o apucă o milă nemărginită, care-i umplu ochii de lacrimi.

Cînd o asistentă a intrat în laborator și a spus ceva, toți trei s-au oprit din lucru. Brusc, Mihiu

își ridică nervos părul de pe frunte și dispăru din cadrul ferestrei. Se făcură nevăzuți și laboranții, parcă ceva le-a paralizat activitatea. Apoi lumina se stinse.

Ana, surprinsă și nemulțumită, mai stătu o vreme în ascunzătoarea ei de pe terasă. Când a vrut să meargă să se culce, a auzit din nou umblet grăbit pe holuri. Recunoscuse vocile lui State și a lui Mihiu, în direcția rezervelor de la reanimare. Probabil iar vreun caz gav ! Intotdeauna când e un caz grav, e chemat și doctorul Mihiu ! zic asistentele.

În acest timp, în rezerva nr. 1 de la reanimare se desfășura o activitate febrilă. O aparatură complexă și ciudată înconjura patul unui bărbat de 35—36 de ani, extrem de palid, nemișcat, cu totul abandonat pe mîna acestor cîțiva oameni în alb, care făceau ceva în grabă, dar cu o uimitoare precizie. State și Mihiu discutau ceva, în timp ce medicul reanimator, calm și stăpînit, privea cadranele aparatelor, învîrtea pe rînd niște butoane, ridica pleoapele bolnavului să-i vadă pupilele, dădea dispoziții asistentelor. Totul părea firesc. Numai flacoanele cu sînge, fixate pe stativete înalte, undeva sus în penumbră, dădeau nota de taină clipelor de încordare extremă ce se consumau în anonimatul acestui miez de noapte pentru salvarea sau măcar prelungirea unei vieți omenești. Nimic pe lumea asta nu e mai extraordinar, mai tulburător, decît putința unor oameni de a scoate ființa omenească din starea letală și de a-i înapoia viața, această trecere reversibilă care de-

pinde de scînteia inteligenței și dăruirea fără margini a oamenilor în alb.

Ana a adormit în tîrșuirea pașilor de pe hol. A doua zi a reușit s-o prindă pe Mirona, să afle ce s-a întîmplat la rezerva nr. 1.

6

Ca de obicei, Ana se instalează pe terasa de unde putea să-l privească în liniște pe Mihai. Era încă devreme. Încercă să citească o carte, dar rîndurile alunecau fără să le poată prinde sensul. Soarele scăpăta spre asfințit. Frunzele plopului foșnitor, bogat înfrunzit, rătăcit nu se știe cum printre clădirile înalte ale spitalului, își întindea ramurile spre cer. Cînd o răsuflare de vînt se furișă printre clădirile țepene, frunzele începeau să tremure într-un freamăt mărunț, sonor. În răstimpuri, cînd vîntul înceta, se lăsa o liniște ciudată, care stîrnea panică în sufletul Anei, descătușînd aduceri aminte demult uitate...

„Foșnetul acesta de frunze e aidoma celui de atunci ! Da, exact ca atunci ! În vacanță, veneam sub plopul acela singuratic în fiecare zi. Îmi lăsam bicicleta în iarbă și, culcată pe spate, cu cartea desfăcută pe piept, urmăream fasci-

nată vălătucii albi de nori cum se destrămau și se refăceau, ca-ntr-o joacă fără sfârșit, în imensitatea albastrului pur. Și foșnetul unduios și fluid, care mă înfiora odată cu tremurul frunzelor, îmi inunda sufletul și-mi învolbura mintea, mă făcea uneori să cred, ca în visele de copil, că plutesc odată cu norii albi, că mă destram și mă refac odată cu ei. Ce minunat ! Beția zborului cu norii în legănarea cîntului frunzelor în vara aceea luminoasă, fierbinte, mă făcea atît de fericită !

Într-o zi, pe drumeagul îngust și singuratic, am deslușit scîrțîit de spițe. O bicicletă apărui lîngă mine. Era un medicinist, cunoștință întîmplătoare de la un bal studentesc. Își făcea stagiul de vară prin apropiere. Nu știu cum mă găsise acolo. Nu mă trezisem prea bine din beția închipuirilor minunate și l-am confundat cu foșnetul plopului, și cîteva clipe am fost nespus de fericită. Trezindu-mă cu adevărat, n-am mai găsit decît urme ale unor roți de cauciuc apăsate pe colb. În zadar le-am căutat sus în ceruri, sub dogoarea cumplită a soarelui. Bolta devenise spălăcită și pustie, plopul nu-și mai tremura nici o frunză ! Murise ceva, nici acum nu știu ce anume, dar niciodată, de atunci, nu m-am mai putut înălța pînă la norii albi ! Și niciodată n-am mai zburat împreună cu ei ! Sufletul meu, ca și copacul, n-a mai fost înfiorat de nici un vînt !

Peste cîtva timp, am turnat trei sticle de gaz pe tulpina plopului și i-am dat foc. Limbile mari de flăcări m-au înspăimîntat. Am în-

ceput să țip. De teamă ca rugul imens să nu se prăbușească peste mine, am sărit prin iarba înaltă, oprindu-mă ceva mai departe. Nu știu de ce, dar simțeam că sînt pîngărită, înșelată, furată. Cînd am întors capul, flăcările pîlpîiau la rădăcină, iar trunchiul afumat, cu ramurile neclintite, mi s-a părut că-i o stafie uriașă care se uită la mine. Am alergat cu bicicleta peste cîmp fără să mă uit înapoi, cu sufletul sfîșiat de spaimă și năluciri.

Temerile acelea mi-au bîntuit somnul mai mult de un an de zile, și nimic n-a reușit să mă scape de ele !“...

Cînd Ana a deschis ochii, geamul laboratorului lui Miha arăta ca o pată neagră. Se sperie, simțindu-se singură și amenințată. Asculta foșnetul plopului de-acum și se gîndea încă la foșnetul plopului de atunci. Acest amestec de prezent și trecut, dureros și plăcut, neclar ca și aducerile aminte și ca tot ce ea înțelegea și nu înțelegea despre Miha, îi crea un simțămînt de nemulțumire și neliniște...

Miezul nopții. Spitalul doarme. Ici-colo se strecoară prin ușile întredeschise cîte un geamăt stins. Un brancardier împinge spre salon un cărucior cu un bolnav. O soră îl urmează, ducînd o instalație pentru transfuzie.

Din aceeași sală de operație a ieșit doctorul State, însoțit de un medic mai tînăr. S-au oprit pe culoar.

— Pînă dimineață încă două flacoane de sînge.

Medicul secundar dă din cap că a înțeles.

— În rest, știi ce ai de făcut. Totuși, dacă va fi nevoie, mă suni acasă, la orice oră. Gardă ușoară !

Medicul secundar zîmbi semnificativ la cuvintele „gardă ușoară“, pentru că numai el știa ce gardă îl așteaptă !

Doctorul State, cu mâinile adînc înfipite în buzunare, se mișca fără grabă pe culoarul lung.

De pe terasă apăru Ana. Doctorul se opri mirat și ridică din umeri întrebător. Încet, aproape șoptit, Ana îi răspunse :

— Bună seara. Știți, insomniile mele...

State păru că o ascultă, dar de fapt avea gîndurile în altă parte. Fața lui iradia o satisfacție secretă : operația reușise, omul fusese salvat ! Ca și cum abia atunci înțelesese vorbele Anei, spuse :

— Aha, insomnii ! Da, da, insomnii !

— Dumneavoastră la fel, sau sînteți de gardă ?

— A, nu, nu ! M-au chemat de-acasă. O urgență.

— Păi cum v-au deranjat ? Nu e medic de gardă ?

— Ba da, am venit să-l ajut. Nu m-a deranjat ! îl scuză State, întors iarăși la gîndurile lui, incomodat parcă de discuție.

Ana îi puse o întrebare pe care o regretă apoi :

— Și vi se plătește că vă cheamă noaptea ?

Doctorul State o privi ca și cum ar fi auzit-o vorbind în altă limbă.

— N-am înțeles. Adică de ce ?

O vedea pe Ana, dar de fapt nu o vedea. Privea dincolo de ea, pur și simplu fără să înțeleagă nimic. Dădu din cap a bună seara și își continuă drumul.

Ana privi lung silueta lui masivă dispărînd pe ușa salonului și o cuprinse un amestec de tristețe și nemulțumire, un fel de rușine amestecată cu ciudă.

Se lungi în pat, chinuindu-se să se agațe de un gând care să-i aducă somnul.

A doua zi dimineața, cînd doctorul State veni la vizită însoțit de suită, o privi pe Ana insistent, ridicînd din sprîncenele lui ca niște perii. Răsfoi atent foaia de observație. Ea se fîstîci.

— Probabil că dumneata te plictisești singură. Azi o să vină o fetiță dulce și frumoasă în celălalt pat. Va fi mai vesel pentru amîndouă.

Apoi se întoarse către una din asistente :

— Pe Florica, după operație.

O soră, cu fața îngrijorată, apăru în cadrul ușii. Avea un glas ce trăda spaima :

— Repede la sală !

Vorbele electrizară pur și simplu întreaga suită. Doctorul State, cît era el de masiv, dispăru primul ca un fulg suflat de vînt. Ana îi auzi pașii duduind pe culoarul lung.

Nu putea să priceapă forța ciudată din cuvintele acelea obișnuite care au putut să-l urnească pe medic, un munte de om, și să-l facă să alerge spre sala de operație. S-a gîndit mult la treaba asta, dar nu pătrundea în adîncul acestor în-

tîmplări care parcă se retrăgeau ca o apă în reflux.

După vreo oră, doctorul a intrat din nou în salon. Avea fața trasă și privirea tristă, starea lui se transmisese întregii echipe. Vizita se desfășura în liniște.

La prînz, a fost adusă în patul celălalt Florica. Încă nu se trezise din somnul anestezic. Palidă și respira superficial, cu o față atît de frumoasă, ca de copil care doarme și visează ceva minunat !

În jurul ei au fost postate o sumedenie de aparate. Pe Ana o impresiona mai ales unul foarte complicat, pus în salon „pentru orice eventualitate”. A venit medicul anestezist și doctorul State, i-au luat pulsul, tensiunea, au vorbit între ei ceva încet, apoi a rămas în cameră doar sora, să monteze transfuzia. Tot timpul asistenta nu slăbea din ochi balonașul de sticlă de la mijlocul tubului de cauciuc.

Nemaiputînd răbda, Ana o întrebă :

— Ce-a pățit ?

— A, un colaps. Îi trece.

Liniște ! Sîngele continua să picure în vinele Floricăi. Ana nu mai întrebă nimic, de teamă să nu tulbure taina aceasta prin care sănătatea și viața tinerei operate era pusă pe făgașul ei. Se mira de calmul asistentei în astfel de clipe.

Medicul anestezist reveni, luă din nou tensiunea operatei și plecă mulțumit. La un moment dat, sora se sculă și o rugă pe Ana :

— Vă rog să supravegheați puțin dumneavoastră. Trebuie să aduc încă un flacon. Aveți

grijă să nu treacă vreo bulă de aer prin tub. Priviți aici. Dacă apare bula, imediat pensați tubul de cauciuc cu pensa asta. Mă întorc imediat.

Ana era mai mult moartă decît vie. Tot sîngele i se urcă în cap, pulsînd puternic în tîmple. Neîndemînică, luă pensa din mîna asistentei și o strînse cît putu de tare să n-o scape, atît de mult îi tremura mîna. Fixă ochii pe tubul acela de sticlă. Picăturile de sînge cădeau în balonașul de sticlă. Ana le percepea izbiturile în creier. Aruncă o privire scurtă spre fața Floricăi. Dormea liniștită, prea liniștită și prea palidă. Anei i se făcu frică : dacă vine o bulă de aer și ea n-o observă ? ! Auzise că asta poate provoca instantaneu moartea pacientului. Adică din vina ei poate să moară un om ! Deci viața acestei fete depinde acum de ea, de Ana ! Gîndul o înfioră și-i opri respirația. Se simți copleșită de o răspundere enormă, pentru prima dată soarta unui om depindea numai și numai de ea ! Senzația asta făcu să-i vibreze sufletul ca într-o melodie duioasă și magnifică. Se simți cu totul alt om, înțelese că e „utilă“, chiar indispensabilă într-un moment crucial pentru viață. Sentimentul acesta intens de responsabilitate o făcu să se gîndească la doctorul State, poate de-aceea a fugit atunci spre sala de operație !

N-a apucat să-și termine gîndul, că doctorul State a intrat în rezervă. Ana tresări speriată, trezită din gînduri. Medicul s-a uitat la fața Floricăi, la Ana, la flaconul cu sînge aproape

gol. Înțelesese cum stau lucrurile, dintr-o privire.

— Ți place munca asta ?

De frică, Ana nu răspunse nimic. Dacă o pedepsește pe imprudenta asistentă ?

— O să te oprim în clinică ! glumi el și plecă.

Ana se îmbujoră dintr-odată. Îi veni să plîngă de emoție. Gîndi că omul acesta, cu puteri nelimitate aici, nu s-a supărat, ci din contră, i-a acordat toată încrederea. Se crezu puternică, așa cum nu se crezuse niciodată. Asta o ridică în propriii săi ochi.

Prinsă de gînduri, nu observă că sîngele nu mai pica în balonaș. Oprit probabil datorită unei mici mișcări a mîinii Floricăi, acul înfipt în brațul fetei ieșise din venă. Ana înlemni de groază. I se păru că sticla se multiplică și se regroupează de mai multe ori. Se zăpăci complet, de-abia abținîndu-se să nu strige după ajutor.

Cele cîteva minute i se părură nesfîrșite și îngrozitoare. Cînd asistenta reapăru cu flaconul de sînge, Ana simți un val de transpirație cuprinzînd-o din cap pînă în picioare. Întinse asistentei pensa cu o mîină tremurătoare și cu greu reuși să ajungă în pat. Parcă scăpase dintr-o catastrofă iminentă !

Asistenta, îmbufnată — o certase doctorul State — meșterea la schimbarea flaconului cu sînge.

Cînd Florica se trezi, Ana nu se mai dezlipi de la patul ei. Pe fată o incomodau pansamentele mari și strînse peste piept. Orice încercare de a se mișca îi sporea durerea. Își strîmba fața

mică și palidă, întorcându-și ochii mari și înfundați în orbite spre colega ei de rezervă, ca după un ajutor. Ana sărea atunci repede, îi dădea să bea apă sau ceai, o mângâia pe frunte și pe față. O îngrijea cu devotament de mamă, ghicindu-i toate vrerile și împlinindu-i-le imediat.

Florica se refăcu repede. Era tânără, avea doar optsprezece ani. Într-o zi, la vizită, doctorul State glumi :

— Dînsa, arătînd cu degetul spre Ana, ți-a vegheat transfuzia. Ai ajuns cineva, ai deja medic personal !

Ana lăsă privirile în jos. Dar undeva, în sufletul ei, aceste cuvinte săvîrșeau miracole ale căror consecințe nu le întrevedeau nici unul dintre ei.

Ana își continua tratamentul cu cele cîteva medicamente și telecobaltoterapia. În rest, se ocupa de Florica, aproape că uitase de nefericirea ei. O interesa foarte mult necazul fetei.

— Cum ți-ai dat seama ? ! arătă Ana cu capul spre locul operației.

— Păi, la baie. Mă spălam și am simțit ca un simbură mai tare în sînul stîng. M-am speriat groaznic. Citisem despre astea și știam cam ce poate fi. M-am arătat la doctor și, în loc să-mi facă tratament acolo, m-a internat aici. Zicea că e ceva serios, periculos, un fel de „infecție” care se poate întinde. Dar eu bănuiam că nu vrea să-mi spună adevărul.

— Și aici ce ți s-a spus ?

— Mai întâi au zis între ei că trebuie să mă „exploreze“. Ha-ha-ha, parcă eram Antarctica! Mi-au făcut o groază de analize, radiografii, încă un fel de radiografii, ziceau ei „speciale“, și un examen, care se numește foarte frumos, am ținut minte, că mi-a plăcut cum îi spuneau: diafanoscopie. Nu-i așa că sună frumos? Dar nici acum nu știu de ce i-o fi zicînd așa. Da-i frumos, diafanoscopie! Și după ce l-au numit așa frumos, di-a-fa-no-sco-pi-e, silabisii ea, mi-au spus că trebuie să mă opereze. N-am vrut, cum să-mi taie din sîn? Dar i-au chemat pe părinții mei, nu știu ce-au discutat, că au sărit toți cu gura pe mine. Numai mama plîngea și nu spunea nimica. Am plîns și eu și... ce era să fac? M-am lăsat operată.

— Ai făcut foarte bine. O bucățică de sîn nu contează. Principalul e că ai scăpat de boală...

Doctorul State venea zilnic s-o panseze pe Florica. De fiecare dată făcea din cămașa ei, ridicată intenționat pînă sub bărbie, un paravan care să se interpună între privirea fetei și locul operației. Voia să obțină mai întâi o tonifiere psihică, s-o pregătească treptat, s-o obișnuiască cu gîndul că a suportat o operație mutilantă. Cu tact și înțelepciune, în timp ce pansa, întreba sau povestea cîte ceva, ca să-i distragă atenția și să nu-i lase timp pentru întrebări.

Intr-una din dimineți, pansamentele pe secție i-au fost încredințate unui medic secundar, State intrînd dis-de-dimineată într-o

operație foarte grea și nemaiavînd timp. Tînărul medic, puțin cam plin de el, se apucă să-i desfacă pansamentul, fără să ascundă nimic din urîtenia bolii. Ba mai mult, se minună :

- Splendidă cicatrizare !
- Ia să văd și eu ! ridică ea iute capul.
- Uită-te, fetițo, și bucură-te !
- Iii ! Da' unde-i sînul meu ? !

Țipătul Floricăi sfredeli aerul și se rostogoli din salon pe culoarul lung, interminabil. Ca o fiară rănită se răsuci spre Ana și, cu ochii dilatați de spaimă și disperare, ceru ajutor. Plîngea și tremura. Își plîngea nenorocirea așa cum o înțelegea ea și nu pricepea nimic din tot ce-i spunea Ana, care sărise s-o împăce.

Medicul, fîstîcit, încercă s-o liniștească cu blîndețe, dar, văzînd-o tot mai agitată, se răsti la ea strașnic :

- Da stai odată locului, că se infectează plaga, nu-nțelegi ?

Îi legă ultimele noduri ale pansamentului în timp ce trupul fetei, plătînd, se scutura de sughițuri și plîns. Asistenta o privea țeapănă, afișînd o enervare reținută.

Cînd au rămas numai ele două, Ana o îmbrățișă, dar Florica, cu mișcări moi și dezordonate, căuta s-o respingă vrînd parcă să rămînă numai ea singură. Se potoli brusc doar în clipa în care văzu lacrimi mari pe fața Anei. Se simți cumva vinovată pentru aceste lacrimi și se lipi de ea.

După plîns, urmă o tăcere lungă, timp în care gîndurile ei răvășite căutau să se adune, să se ordoneze. Prinse mîna Anei. Simțea nevoia

unui sprijin în momentul în care va spune lucruri de o deosebită importanță pentru viața ei.

— M-am gândit acum foarte bine, foarte serios...

— Cum adică ? !

— M-am gândit la mine și la Dan, prietenul meu ! roși ea. Să știți că m-am gândit foarte serios...

Ana vru să-i atragă atenția să nu mai folosească pluralul, dar se abținu ca să nu-i tulbure gândurile care, într-adevăr, o chinuiau.

— Când o veni mâine Dan, m-am hotărât să-i spun tot adevărul.

Se mai gândi, vrînd să aleagă o altă soluție.

— Nu, mai bine îi scriu o scrisoare lungă, lungă în care am să-i spun tot. Și am să-l rog să ne despărțim — lacrimile începură să șiroiască repede, repede — așa ca doi prieteni buni...

Duse mâinile la ochi să-și ascundă plînsul.

— Asta ca să-l pui la încercare ? o iscodi Ana.

— A, nu ! Ce să-l încerc ?

— Poate vrei să vezi cît ține la tine.

— Nu, nu asta vreau. Știu că ține foarte mult la mine, cît țin și eu la el. Să știți, noi ne iubim foarte sincer, n-avem nici un secret unul față de celălalt.

— Și atunci ?

Ana afișă fața omului care nu pricepe.

— Păi, foarte simplu. Tocmai pentru că el mă iubește atît de mult, iar eu sînt o... așa cum sînt acum, o schiloadă...

Buzele îi tremurară, o podidiră lacrimile și își viri capul în pernă.

— Florico, să nu te mai aud spunînd prostii și mai ales cuvîntul ăla. M-auzi ?

— Ba da, sînt o schiloadă ! El e un băiat minunat și merită o soție ca el, întreagă și sănătoasă. Cînd o să am un copil, cum o să fie ?

Plînsul o îneca. Florica își sublinia cuvintele lovind în ciudată pernă cu pumnul ei mic și neputincios.

— Nici nu știu dacă o să mai am voie să fac copii...

— O să ai, o să ai. Lasă-l pe Dan în pace să aleagă el. Dacă te vrea, te vrea oricum, dacă nu, o să vezi tu mai tîrziu.

— Nu m-ați înțeles. Nu fac asta pentru mine, țin prea mult la el ca să-l chinuiesc. Ce, vreți să mă aibă lîngă el din milă ? Nu vreau mila nimănui. Nici a mamei ! Așa o să fiu singură. Ei, și ce dacă ? Am să termin liceul la seral, pe urmă fac și o facultate, electronica, ăsta e visul lui Dan, și pe urmă am să muncesc pînă n-am să mai pot, și n-o să-mi mai trebuiască nimic.

Ana profită de această alunecare a discuției și o susținu :

— E foarte frumos că vrei să faci liceul la seral.

— Păi sînt deja, amîndoi colegi de bancă. La uzină lucrăm tot împreună.

— Foarte bine că-ți place să înveți. Ai s-ajungi inginer electronist. Frumos ! Pe urmă...

Ușa se deschise și apărură State. Aflase de întâmplare. Se uită la Florica, apoi la Ana, mirat, exagerat de mirat. Avea încă talc pe mâini de la mănușile chirurgicale pe care de-abia le scosese. De la sala de operație venise direct. Fața îi era palidă, obosită, dar în toată făptura lui se citea o satisfacție enormă, bucuria omului care a reușit să facă ceva extraordinar. Probabil că operația aceea foarte grea îi reușise pe deplin și acum se bucura. Trăgea cu sete dintr-o țigară, strecurînd fumul pe sub mustață.

— Ce-mi auziră urechile? Ei, ce năzbîtii faceți voi aici?

Florica lăsă ochii în jos, apoi îi aruncă pe furiș o privire și se porni să plîngă, așa, netam-nesam.

— Florico, mă faci de rîs! Tocmai tu?

— Da de ce nu mi-ai spus?

Medicul se așeză pe pat, o mîngîie pe frunte, se jucă cu degetele în părul-i bălai, tuns scurt.

— Păi ce puteam să-ți spun? Că nici eu nu știam dinainte ce-o să găsesc acolo!

— Dumneavoastră să nu știți? Ați știut! Da de ce nu mi-ai spus și mie?

Plîngea încet, în ciudată, stăpînindu-și cu greu revolta.

— Uite, ai să te miri, dar n-am știut că o să găsesc ce am găsit. Infecția aia...

— Lăsați că știu eu ce fel de infecție era.

— Cu atît mai bine. Vroiai să-ți las drăcovenia aia acolo și peste una, trei sau șase luni să vii cu o conopidă atîta înapoi? Așa ești

sigură că nu mai ai nimic. Iar sînul, o să ți-l faci prin operație la loc ! încercă doctorul State s-o împace cu o iluzie.

— Da ? ! Se poate ? ! sări Florica în capul oaselor, îmbujorată de mulțumire.

— Sigur. La spitalul de chirurgie plastică. Vorbesc eu acolo cu cineva.

— Și o să... se fîstîci și-și acoperi fața cu cearșaful, de rușine.

— Hai, spune, spune. Și o să ce ?

— Și o să...

— Vrea să știe, interveni Ana, dacă o să aibă voie să facă copii.

— Desigur, Florico. Copii frumoși ca tine.

Florica se rușină și mai mult și, plisînd cearșaful între degete, oftă ușurată.

— Ei, acum ne-am împăcat, nu ? o întrebă State. Nu mai ești supărată pe mine, da ? Îmi pare rău, dar am uitat să-ți spun atunci.

— Ei, ați uitat ! N-ați vrut. Dar, ce să fac ? se plînsese ea. Vă iert.

Doctorul o apucă cu două degete de obrazul încă ud de lacrimi și întoarse privirea spre Ana.

— E-n ordine. Cu dumneata cum merge ? i se adresă Anei.

— Bine. Mă simt ca și ieri.

Lui State nu-i plăcu răspunsul. Simți ceva nesincer în el, însă nu insită. Nu era momentul. Dar reținu asta.

— Ei, fetelor, să fiți cumințele. Eu plec, că mai am niște treburi de făcut !

Se sculă, dezmoțîndu-și picioarele și plecă. În urma lui lăsase o atmosferă de bine, de lu-

cruri puse la punct. Asta din punctul de vedere al Floricăi. Ana, însă, își dădu seama că el n-o crezuse. Îi era ciudă că-i răspunsese așa la întrebare. Adevărul era că se simțea din ce în ce mai rău.

Obosit, obosit, dar nu-i scapă nimic lui State ăsta ! gîndi ea în ciudată.

7

Florica se însănătoșea văzînd cu ochii. Corpul tînar își vindeca rănile repede. Sufletul ei, încă crud, se zbuciuma amarnic, ca o salcie pletoasă în furtună. Bîntuită de gînduri negre, nu știa dacă trebuie sau nu s-o rupă cu Dan. Discuțiile cu Ana limpeziră oarecum lucrurile. Cădea uneori pradă acestor frămîntări și, dorind să rămîna secrete, se închidea în ea și suferea. Cînd chinul ieșirii la un liman umplea paharul, alerga la proaspăta ei prietenă desfăcîndu-și sufletul curat și bun ca o floare de cireș. Ana, cu blîndețe și dibăcie, scotea ghemul de amărăciune asemeni unui corp străin. Atunci, salcia pletoasă se legăna mlădios îmbătută de lumină și ea visa cu ochii deschiși la bucurii viitoare.

Oblăduind cu multă grijă rănile sufletești ale Floricăi, Ana uita zile întregi de propriile ne-

cazuri. Dimineața mergea la telecobaltoterapie, după amiaza se plimbau puțin, mai întâi pe lungile culoare, apoi coborau în grădină. Seara ascultau muzică sau vreo piesă de teatru la radio, mai discutau câte ceva și se culcau urîndu-și toate fericirile de pe lume sub cele mai năstrușnice formulări.

Părea că Ana dădu în mintea fetei, pentru că se obișnuise să gîndească și să vorbească aproape ca ea. Din cînd în cînd, mai ales în timp ce Florica răsfoia vreo revistă, se prefăcea adîncită în lectura cărții, dar, de fapt, întocmea un fel de bilanț al sănătății sale. Atunci constata, cu o spaimă pe care nu voia s-o trădeze, că sănătatea ei se năruie cu repeziciune. Pofta de mîncare îi scăzuse, avea tot mai des insomnii, o stare de apatie o stăpînea. Înfricoșîndu-se de constatările triste, o privea pe furiș pe Florica, rumenă, cu ochii strălucitori, cu o tinerețe ce-și reluase complet pulsul năvalnic, și brusc, închizînd cartea cu zgomot, vorbea exagerat de tare, întrebînd, așa, dintr-odată, ce mai e nou în revistele alea tehnice. Florica ridica ochii mirați de interesul subit al Anei pentru treburi de electronică și-i răspundea de-a valma despre tot ce citise pînă atunci. Vocea ei clară, dulce, ca de copil, o învăluia pe Ana și o făcea să uite, sau, mai bine, o ajuta să fugă din tărîmul presimțirilor sumbre în limanul însoțit și plin de viață.

Doctorul State îi prescrisese o serie de analize de laborator, vrînd să depisteze procesul nefast care-i alterase dintr-odată starea generală. Sta acum cu rezultatul analizelor în mîini, le sucea,

le răsucea, dar nu se închea nici un diagnostic clar. Temîndu-se totuși că este vorba de efectul secundar al iradierilor, hotărî să întrerupă tratamentul cu telecobaltoterapie. Din această cauză Ana avea și mai mult timp liber, pe care îl dedica în întregime tinerei prietene. De acum începuse să umble, Florica era pansată la sala de tratamente. Întotdeauna o însoțea Ana. Ultimele zile o lăsase însă să plece singură.

Într-o dimineață, în timp ce Ana aranja într-un vas niște flori de cîmp culese din curtea spitalului, se pomeni cu Florica năvălind pe ușă și aproape strigînd de bucurie :

— Azi plec acasă, azi plec acasă ! repeta ea cîntînd ca la un joc de copii.

Se repezi și o sărută pe Ana apăsător pe amîndoi obrazii, dezechilibrînd-o. Sprijinindu-se de noptieră fără să vrea, împinse vasul cu flori care căzu și se sparse, ca o prevestire rea.

— Ah, ce bine-mi pare ! Vai ce fericită sînt ! continuă să-și împrășteie bucuria în jur.

Luată prin surprindere, Ana se bucură odată cu Florica. După cîteva clipe, dîndu-și seama ce va însemna să rămînă singură, simți că ceva se prăbușește dureros în ea. Ochii, strînși puternic, fărîmîtară lacrimile care îi năvăliră fără să vrea.

Crezînd că Ana plînge de bucurie pentru vestea adusă, Florica fugi s-o anunțe și pe Mirona despre plecarea ei.

O spaimă încă nelămurită începu să pătrundă iute și perfid în sufletul Anei, fără să se poată împotrivi. Externarea Floricăi însemna pentru

ea pierderea tărîmului senin în care se refugia gonită de nelinişti. Se simţi ca atunci cînd o furtună îţi smulge de deasupra capului şi cel mai sărac adăpost încropit, şi aştepţi ca rafalele de ploi şi de vînt să te covîrşească din moment în moment. Biata inimă a Anei bătea din răsu-
teri ca pentru o supravieţuire. Stătea nemişcată în mijlocul salonului, cu privirea pierdută.

Florica se întoarse şi, gîfîind de-atîta alergare, începu să-şi facă bagajul. Luă o rochiţă şi o aşeză de-a lungul corpului în faţa oglinzii, privindu-se cu interes. Ana stătea năucită şi nu reuşea să reacţioneze nicicum. Deodată Florica scoase un ţipăt scurt şi ochii îi rămaseră ficşi, ca şi cum cineva ar fi înjunghiat-o. Ana tresări de-abia acum. Florica se întoarse, palidă, parcă cerînd ajutor. Rochia îi alunecă din mîini şi se ghemui la picioare. Apăsă ambele palme, una peste alta, pe locul unde ar fi trebuit să fie sînul stîng.

— Ce mă fac ? Vine Dan să mă ia, i-a telefonat Mirona ! Ce mă fac ? Cum să-i spun ?

Mîinile îi tremurau, lacrimile curgeau singure, fără plîns, din ochii speriaţi ca din nişte izvoare secrete ale sufletului sfîşiat de întrebări fără răspuns.

Brusc, Ana uită de ea însăşi, socotind că trebuie să intervină repede, să facă puţină ordine în mintea zbuciumată a copilei. Se apucă de un tratament gingaş şi neînchipuit de eficace, aşa cum numai femeile ştiu să-l facă. Iar faptul că ajunsese să îndrepte nefericirea cuiva care su-

feră de aceeași boală, îi dădu un sentiment de tărie sufletească binefăcătoare.

— Florica dragă, ce s-a întâmplat? Se poate?! Doar am discutat despre asta, ce naiba?! Știi ce ai de făcut!

— Tocmai că nu știu cum să-i spun, asta e! se tîngui ea sfîșietor.

— Am să-i spun eu, hotărî Ana, nu te mai frămînta!

O cuprinse în brațe și o mîngîie pe părul bălai și mătăsos. Plînsul se rări întrerupt de sughițuri. Obrajii ardeau iritați de lacrimi. Se liniști treptat aducîndu-și aminte de discuțiile lor secrete. Florica se reechilibra repede.

Sarcina Anei se dovedi mai ușoară decît păru la început. Aplanînd situația aici, se gîndi să-i iasă în cale lui Dan fără știrea fetei. Se temea de vreun gest nesăbuit față de el și, mai ales, de o reacție stîngace a lui, care ar fi ucis-o sufletește, definitiv. Îl găsi la poartă explicînd paznicului de ce a venit. Portarul, ca toți portarii de spital, neacceptînd nici o explicație și nici o motivație, nu-l lăsa să intre. Ana strecură dibaci o hîrtie de zece lei neîndurătorului om în uniformă.

— Lasă-l, te rog. E nevoie să intre.

Portarul cedă brusc și-l pofti pe Dan cu un gest scurt să intre.

Aflînd de la Ana adevărul, ochii lui Dan se umeziră fără voie. Se luptă cu emoțiile, ca un adevărat bărbat, dînd din cap că a înțeles ce i s-a spus, și-i promise că va face totul așa cum a hotărît ea. Mărturisi, cu jenă, că el ține extrem

de mult la fata asta, ca la ochii din cap ! Apoi plecă grăbit.

Ana se întoarse spre cerberul de la poartă :

— Vezi că revine. Să-l lași să intre, că e ceva foarte important.

Întoarsă în salon, Ana o găsi pe Florica frământată de gânduri. Nu pîngea. Îi menajă starea sufletească și o ajută să-și strîngă în liniște lucrurile.

Peste puțin timp intră Dan în salon cu un buchet enorm de trandafiri roșii. Se opri emoționat, uitîndu-se spre Ana ca după ajutor.

— O, ce flori minunate ! Merită să-l săruți, Florico ! interveni Ana ca să limpezească lucrurile.

Dan făcu un pas spre iubita lui și-i întinse florile. Ea strînse buchetul la piept, îl privi lung, drept în ochi, serioasă, apoi lăsă privirea în jos și spuse șoptit :

— Îți mulțumesc ! Sînt foarte frumoase !

Ana puse mîna pe umărul ei și o strînse semnificativ. De-abia atunci Florica reveni la normal. Se apropie pe neașteptate de Dan și-l sărută pe obraz.

— Bine, copii, ne găsim jos în curte, am puțină treabă ! reuși Ana să articuleze cu greu.

Clipa era prea încărcată de emoție și ea nu se simțea în stare s-o suporte pînă la capăt. Ieși repede și coborî în grădină. La ora aceea, nu se afla nimeni. Aleile curate, dar pustii, gardul viu tuns scurt și ordonat, liniștea și lumina egală, toate la un loc îi treziră un simțămînt

ciudat de teamă, ca și cum s-ar fi aflat într-un cimitir. De unde i se năzărise și ideea asta ? Fugi de acolo și rămase lângă scări. Peste câteva clipe auzi două voci vesele împletindu-se.

— A, aici erați ? ! Nu știam ! se emoționează Florica.

Și după o clipă de pauză, Florica întinse brațele și o cuprinse pe Ana ca pentru un adio. O sărută repede, de multe ori pe obraji, o privi și începu să suspine :

— Îmi pare rău că vă părăsesc ! Să știți că vă iubesc tare mult, ca pe o soră mai mare. Vă rog să nu mă uitați, noi o să venim în fiecare joi și duminică să vă vizităm...

Se uită la Dan ca pentru un consimțământ. Neștiind ce să mai zică și ce să mai facă, și observând florile primite de la băiat, le întinse repede Anei :

— Vă rog să nu vă supărați, să le luați și să vă gândiți la mine ! La noi ! se corectă ea. Luați-le, vă rog, că-s tare frumoase !

Ana se trezi cu buchetul umplându-i brațele. Rămase așa, pironită, în timp ce Florica și cu Dan, ținându-se de mână, se depărtau spre poartă.

Când tinerii dispărură după colțul străzii, ea își dădu seama că rămăsese singură, îngrozitor de singură. Ultimele cuvinte ale Floricăi alergau printr-un gol imens fără să se poată agăța de ceva.

Și Ana simțea cum acest gol se dilată, copleșind-o.

8

În fiecare joi și duminică, începînd încă de la ora prînzului, forfota în spital se întetește. Fețe trase, suferinde, cu ochii îngropați în orbite se fixează la geamuri într-o așteptare tot mai nerăbdătoare. Pe săli, pași precipitați duc spre scările fiecărui etaj. E aproape ora cînd vor veni vizitatorii, cei dragi, mult așteptați ca o speranță, ca o mîngîiere pentru suferința îndurată aici.

Cu puțin înainte de această oră atît de dorită de majoritatea pacienților, unii, care pot umbla, se strecoară cît mai neobservați și se „retrag” în colțurile cele mai ascunse ale grădinii spitalului. Sînt cei „singuri”, la care nu vine nimeni și nici nu așteaptă pe nimeni.

Ana a primit un telefon de la Florica : azi, duminică, nu vine s-o vadă, deoarece pleacă la țară la părinții lui Dan. O apăsare stranie îi trezi teama de singurătate și un fel de claustrofobie o făcu să iasă din salon. Era cald, înăbușitor, încăperile spitalului rămîneau neaerisite, nimic nu reușea să miște aerul greu încărcat cu tot felul de mirosuri de medicamente. Cum n-avea pe cine să aștepte, coborî în curte. Acolo o văzu pe doamna aceea cu părul vopsit într-un albastru strident, o ființă singuratică ce umbla peste tot cît era ziua de mare și căuta prietenia oricui. Chiar și ei îi declarase într-o zi simpatie și-i propusese o plimbare împreună, dar Ana

se eschivase atunci cam stîngaci și „doamna albastră“, cum i se spunea, o lăsase în pace. Văzînd-o acum, Ana avu conștiința propriei sale singurătăți. Jenată, se îndreptă către „doamna albastră“ și o întrebă așa, fără nici o noimă :

— Ați ieșit la aer, doamna Vanu ?

— Da, la aer ! răspunse aceasta completamente mirată.

— Și eu ! se grăbi Ana, fără să fie întrebată.

Mergeau amîndouă pe aleea principală. Pe bănci, pacienți singuratici citeau ziare, o tînră se cufundase în lectura unei cărți, era liniște, cald și o totală lipsă de comunicare între oameni. Ana tăcea, simțindu-se mereu iscodită de ochii negri foarte mobili ai acestei doamne de aproape șaizeci de ani, pe care ea n-o plăcea. A observat că unii bolnavi, întîlniți pe alee, le salutau, dar doamna n-a schimbat cu nimeni nici o vorbă și nici măcar un zîmbet. Se salută, dar nu-și vorbesc ! gîndi Ana. De aici îi veni și întrebarea, rupînd mai ușor tăcerea care se tîra după ele ca o umbră grea :

— Veniți des aici ?

— Da, draga mea, în fiecare zi, dar mai ales joi și duminică, apăsă ea semnificativ ultimele cuvinte.

Ana pricepu sensul și, ca să ușureze atmosfera, zise, încărcînd-o, fără să vrea, și mai mult :

— Azi nu vine nimeni la mine și am ieșit la aer.

— Nici la mine. De fapt la mine n-a venit nimeni niciodată. Sînt singură ! spuse cu durere în glas. Copii n-am avut, soțul, am divorțat

demult și a murit acum doi ani. Rude, rudele nu vin.

Și deodată, cu năduf și răutate, continuă :

— Nu pot, nu pot să suport când văd că la una vine soțul, la alta copiii, la alta neamurile și se tot pupă și se îmbrățișează ! Nu rezist, îmi face rău. Plec, plec și vin uite-aici ! Îi vezi ? Toți sînt ca noi, ca mine, se corectă ea politico, singuri. E îngrozitor să fii singur ! Că stai aici sau acasă e tot aia ! Nu mă așteaptă nimeni, niciăieri...

9

După plecarea Floricăi, Ana reîncepu să se refugieze în fiecare după-amiază pe terasă. Trecură trei seri la rînd și lumina în geamul lui Mihiu nu se aprinse. În prima zi și-a zis că are, ca tot omul, ședințe și de-aia n-a venit. A doua seară a stat mai puțin pe balcon, pentru că i-a fost cam rău. O senzație de greață și durere de cap urmate de o sfîrșeală inexplicabilă o făcură să se ascundă în pat și să-și asculte organismul ca pe un ceas defectat. Simțise că de la o vreme în starea sănătății ei se strecurase o neregulă, care tulbura mecanismele fine ale ființei. Nu și-a putut da seama ce anume se întîmplă, dar

constatarea acestui fapt născu în ea o bănuială, o spaimă de ceva încă nelămurit.

De la întreruperea tratamentului cu telecobaltoterapie trecuse ceva timp. Doctorul State o îndopa cu tot felul de medicamente „roborente“, cum le ironiza ea, iar asistenta șefă o pisa cu supraalimentația ca pe o găscă pusă la îngrășat. Totuși starea sănătății se înrăutățea mereu, o știa numai ea. Analizele de laborator — aflate de la Mirona — erau foarte contradictorii, și „doctorul State nu se dumirise încă ce se întâmplă“. Ana însă simțea începutul unui dezastru înaintînd încet dar sigur, convingere care o înspăimînta și-o deprima.

A treia zi, alarmată și mai mult de lipsa lui Mișu, o căută pe Mirona. Era la administrație, urma să plece în concediu. Speriată că va rămîne singură tocmai acum, cînd avea nevoie tot mai mult de un sprijin moral, se hotărî s-o aștepte. Mirona apărură gîfîind de atîta alergătură, cu obrazii roșii și cu un bilet de odihnă în mînă :

— Mîine, la Mamaia ! Uite, am și biletul...

Observă că Ana nu se bucură, din contră. Mirona se trezi din bucuriile ei, deveni gravă și o luă pe Ana de mînă.

— Hai la tine în salon să discutăm ceva.

Ana se lăsă mai mult trasă de mînă. Mirona se tot întreba cum să intre în vorbă cu ea, să-i afle supărarea.

— Ce-i cu tine, Ana ? Nu-mi place cum arăți ! Mi-au spus colegele de pe secție că nu prea mănînci, că ești tristă. Am vrut să vin mai des

pe la tine, dar știi cum e înainte de plecare. Ce s-a întâmplat ?

Ana tăcea. O privea pe Mirona simțind cum distanța dintre ele se mărește, crește mereu. I se păru că o vede undeva foarte departe, mică și total neputincioasă s-o poată ajuta cu adevărat. Singurătatea o copleși cu totul. O bară de fier i se așeză de-a curmezișul pieptului oprindu-i respirația. Ceva se frânse în suflet, poate încrederea în Mirona, sau în ea însăși. Nu era în stare să îngaime nici măcar o vorbă.

Mirona intui iute sentimentele Anei. O luă de după umeri și o strânse la piept. Ana, rigidă ca o buturugă !

— Uite, dacă vrei, da, cred că-i bine așa, îmi amîn concediul și o să stau mai mult cu tine. Vrei ?

Ana pricepu greu cuvintele auzite, iar când le înțelese, reacționează brusc :

— Nu, nici vorbă. E o prostie. Spune-mi mai bine ce-i cu doctorul Miha.

Întorsătura o nedumeri pe Mirona. Doctorul Miha plecase de câteva zile în străinătate, o plecare precipitată. Ce să-i spună Anei ?

— Spune-mi adevărul. Vreau doar să știu ! o imploră Ana.

— Azi am aflat că a plecat în Suedia. Dar vine, în câteva zile vine, o asigură Mirona.

— Mulțumesc !

Ana se întinse în pat și închise ochii. Mirona trase cu grijă ușa și se îndreptă spre sălile de operații.

Doctorul State a fost alertat de Mirona și de asistenta șefă despre starea Anei. Refuza să mănince, nu dormea, nu voia să se scoale din pat. Ascultînd cele relatate, el rămase cîteva clipe în lumea gîndurilor lui.

— Bine, fetelor, bine că mi-ați spus !

După amiază, Ana se strecură pe terasă în virtutea unui reflex : nu se întrebese dacă vrea, dacă e bine sau nu, dacă are vreun rost. Nu. Se duse așa, condusă de picioarele ei care învățaseră atît de bine drumul, ca niște cai cuminți ducînd pe stăpîn acasă fără greș. Se așeză în sezlong, puse cartea pe genunchi fără să aibă de gînd s-o deschidă. Își plimbă privirea peste zidurile înalte ale clădirilor vecine și întîlni geamul lui Mihi. Nici o mișcare. Indiferentă, își mută ochii mai departe și, în dreapta, văzu plopul înalt : searbăd, cu frunze paralizate. Ana își simți mintea pustită. Numai o apăsare în tot corpul îi crea senzația că există, deși inutil, fără nici un scop, dar există.

Astfel o găsi State : tulbure, înstrăinată de toți și de toate din jur. Doctorul avea mintea încețoșată de oboseală. Trăise o zi îngrozitor de grea, cu treburi imposibil de amînat, cu operații istovitoare. Venise s-o vadă pe Ana. O privi atent, uitîndu-se aproximativ în direcția în care bănuia că privește ea : fereastra lui Mihi. Dar se înșela, Ana nu se uita nicăieri.

— Ei, aicea erai ? ! Te-am căutat în salon. Bună seara !

— Bună seara ! sună sec vocea Anei.

State se așeză pe balustrada terasei și, cu mâinile încrucișate în fața pieptului, continuă :

— Ce liniște e aici ! Nu știam.

Ana nu dădea semne că vrea să ia parte la discuție. El simți asta. Prefăcându-se că nu observă, continuă :

— Prea brusc au venit căldurile cu zăpușeală păcătoasă ! De fapt, în curînd începe vara și trebuie să ne obișnuim. Nu-i așa ? și o privi insistent.

Ana ridică un umăr ca și cum ar fi vrut să spună „cum vrei dumneata, pe mine nu mă interesează toate astea“. Tăcerea se așternu apăsător, îngreunînd și mai mult aerul dens, și așa greu de respirat.

Deodată, Ana tresări și-și fixă privirea într-o anumită direcție. Surprins, State își răsuci corpul masiv și observă că în fereastra lui Mihi se aprinse lumina. Își mută privirea de la geam la Ana și de la ea la geam și dintr-odată înțelese un lucru la care încă nu se gîndise nimeni. Își mușcă buza de jos simțind cum bucuria iscată de gîndul acela îi urcă pînă în gîtlej. Prin geam se vedea un laborant care traversa cadrul luminos al ferestrei.

Ana se înșelase : îl luase pe laborant drept Mihi. Ca s-o împace, începu să-i spună fără să fie întrebat :

— Doctorul Mihi e acum în străinătate, la un congres. Dar o să se întoarcă săptămîna viitoare, probabil pe joi. Cînd o să vină, îl aduc eu aici să stăm de vorbă.

Cuvintele din urmă revărsară și mai mult din bucuria stîrnită de gîndul acela minunat care-i cutreiera acum creierul, ca un mînz fericit prin ierburi înalte. Îi venise o idee care-l făcea să întrevadă o posibilă salvare a Anei. Satisfăcut de descoperirea nemărturisită, doctorului State îi venea s-o îmbrățișeze pe Ana și să danseze cu ea pe toată terasa. Se reținu cît putu, dar glasul lui trăda o satisfacție care o surprinse și o amări și mai mult pe fată.

— Draga mea, de-abia aștept să vină Mihiu, de-abia aștept ! Da, da, o să fie bine, foarte bine ! La revedere, am o groază de treabă !

Ana rămase năucă. Încercă să înțeleagă ce-a fost, ce-a vrut să spună el, dar renunță, învinsă de neputință. Lumina din geamul lui Mihiu se stinse și întunericul i se scurse brusc în suflet. Se strînse în ea vrînd parcă să se apere, ca un arici.

Doctorul Mihiu s-a întors din străinătate după trei săptămîni. Participase la congresul din Suedia și de-acolo plecase direct în Canada la o reuniune medicală mondială. De la aeroport a venit direct la spital, extrem de bucuros de reușita lucrărilor științifice românești prezentate la congres.

În cabinetul profesorului se strînseră în cîteva clipe o mulțime de medici și-l ascultau pe Mihiu. Întrebări, comentarii însuflețite, o hărmălaie științifică pe care în zadar profesorul voia s-o potolească cu bătaii de creion în birou.

Profitind de un moment prielnic, State îl trase deoparte pe Mihu și-i spuse ce s-a întâmplat cu Ana.

— Șterge-o repede acasă, odihnește-te, că precis ești nedormit și, cînd vii, o să discutăm. Aici, arătînd cu capul spre ceilalți medici, discuțiile n-or să se termine nici pînă diseară.

— Nu plec acasă, nu pot să dorm la ora asta. Mă duc la mine în laborator să mă schimb. Vino și tu acolo să discutăm în liniște. Da ? Te rog !

— Hai, șterge-o cît mai e chip !

Doctorul State vorbi tare, ca să atragă atenția tuturor și să-i acopere retragerea lui Mihu. Apoi se furișă și el.

Vestea sosirii doctorului Mihu se răspîndi repede în tot institutul. Asistenta Mirona alergă la Ana s-o anunțe. O găsi stînd culcată de-a curmezișul patului, cumva ghemuită, nici dormind, nici gîndind, ci pur și simplu stînd.

— S-a întors doctorul Mihu ! explodează Mirona. Sînt toți medicii la profesor.

Ana o privea puțin straniu. Nu-și manifesta bucuria scontată de Mirona, fața ei se mișcă puțin și parcă zîmbea în interior.

— Nu te bucuri ? adăugă asistenta cu resturile de entuziasm înghițit de dezamăgirea evidentă.

— Îți mulțumesc că ai venit și mi-ai spus.

Era clar că nu mai avea nimic de adăugat. Dezumflată, Mirona plecă.

Ana își îmbracă halatul și ieși pe terasă, așezîndu-se în șezlongul ei. Făcu asta în virtutea

unui reflex fixat în timp. Era ziuă și prin geamul lui Mihiu nu se vedea nimic. Ea privea fereastra ca ceva cunoscut, prea cunoscut ca să-i mai trezească vreun interes. Nu mai aștepta nimic de la geamul acela. O îndoială perfidă începuse să-i roadă credința ce-i licărise undeva într-un colț secret al sufletului ei : că aducînd-o aici, Mihiu o va salva. Simți că se duce ! Nu o mai poate ajuta nimeni ! Asta o știa de mult, dar de ce a înșelat-o Mihiu ? De ce a făcut-o să creadă în minuni și în el ? De ce ?

Mai tîrziu, a zărit imprecis că cineva se mișcă dincolo de geam. Îl văzu pe Mihiu gesticulînd în fața staturii masive a doctorului State. Mută privirea undeva peste ziduri și rămase adîncită în gîndurile ei. Fereastra aceea nu mai avea nici o putere asupra ei, i se părea străină...

În laboratorul lui Mihiu, State întinse radiografiile pe negatoscop și începu să discute. Pe măsură ce imaginile comparative ale tumorii se plimbau prin fața lui Mihiu, ochii acestuia, care văzuseră mii și mii de dezastre fixate pe peliculă radiografică, se întristau, alergau tot mai repede după detalii revelatoare și acolo unde observa ceva deosebit, smulgea nervos filmul, îl analiza, îl compara cu altele, îi cerea părerea lui State. Pe negatoscop rămaseră două filme, imaginea tumorii la internare și cea de ieri dimineață, ca un act greu de acuzare la adresa nepuținței acestor doi oameni, de fapt la adresa tuturor medicilor din lume, a medicinei însăși. Tăcerea cumplită născută din analiza acestei

realități tragice, a evaluării arsenalului terapeutic sărăcăcios, împinse tensiunea nervoasă pînă la insuportabil.

Nu numai starea fizică s-a înrăutățit foarte mult, dar starea psihică e schimbată complet.

— Da, s-a prăbușit psihic. Asta omoară mai repede decît boala însăși. Și-a dat seama și e firesc să ajungă în prag de nebunie.

Fața lui Mihiu părea trasă. Se vedea că suferă ca orice medic pentru pacientul lui cînd își dă seama că nu-l mai poate ajuta. Totuși starea lui de suferință a mai trădat și altceva : cînd pronunța numele Anei sau vorbea de ea, vorbea ca despre cineva foarte apropiat, foarte drag.

— Zici că ai discutat cu profesorul ? Dînsul ce zice ?

— Ei, făcu State cu neplăcere, a rămas bătrîn ! Îi tot dă zor cu citostaticele alea. Că, de fapt, altceva n-a mai rămas de făcut.

Bucuros că a venit momentul să spună tot ceea ce gîndise atunci pe terasă, cînd a fost s-o vadă pe Ana, în așteptarea întoarcerii lui Mihiu din străinătate, începu :

— Uite la ce m-am gîndit eu. Dar să discutăm cu picioarele pe pămînt, fără poezie și false modestii. Cum stai cu pulberea ta ?

Mihu întoarse brusc capul spre el :

— Adică ?

— Adică rezultatul despre ultimul lot de animale.

— Bun, chiar foarte bun.

— Eficacitatea ?

— Chiar puțin peste limitele scontate.

— Toxicitate ? Toleranță ?

— Limită de siguranță suficient de mare.

— Bun. Asta voiam. La asta m-am gândit.
Se apropie de Mihă și-l apucă de braț.

— Uite, nu te repezi cu răspunsul. Îl știu dinainte. Totuși, ținând cont de urgența și disperarea cazului Anei, n-ai putea calcula doza proporțională pentru ea ? Înțelegi ?

Surprins dar stăpînit, Mihă întîrzie mult cu privirea pe fața colegului său. Vroia să se convingă că a priceput corect cele spuse de el.

— Înțeleg, înțeleg ! Dar nu pot sări faza următoare, de testări pe oameni. Fără asta...

— Dă-le dracului de testări și experiențe. Cu Ana o să fie și testarea și experiența și, poate, salvarea ei. Nu vezi că nu mai e timp ? Tu n-ai văzut-o de trei săptămîni, s-o vezi acum în ce hal e ! O să înnebunească înainte de a muri. Îți vorbesc ca un medic perfect responsabil !

Doctorul State nu mai vorbea, tuna și se agita, ceea ce nu făcuse niciodată cu Mihă.

Oboseala drumului, situația Anei, discuția asta cu State îl descumpăniră pe Mihă. Nu mai era omul de stîncă pe care nu-l putea domina nimeni. Acum State se afla stăpîn pe situație, iar el se lăsa sfîșiat de gînduri contradictorii, de neîmpăcat. Poate datorită considerației și respectului profund pe care îl purta profesorului, chiar așa „rămas bătrîn“, cum a zis State, dar care cîndva la începuturile lor luase o poziție cu totul revoluționară și le-a sprijinit noutatea în descoperirile lor de studenți, poate de teamă să nu

greșească, atît State prin dezlănțuirea lui, cît și el prin exces de precauție, spuse :

— Nu te supăra, dar nu-s în stare să decid. Uite, hai să discutăm propunerea și cu profesorul.

State rămase perplex. La asta nu se aștepta de la Mihi, omul ferm și îndrăzneț. Dezamăgit, dădu din cap a „cum vrei“ și adăugă :

— Eu venisem la tine pentru o treabă serioasă...

Puțin ușurat de povara gîndurilor, Mihi se grăbi să continue :

— Hai chiar acum !

Plecară. State mergea în urma lui Mihi ca la o treabă neplăcută și inutilă.

Secretara profesorului, văzîndu-i așa îngîndurați și triști, se sculă în picioare și, fîsticită, se scuză :

— Bună ziua ! Știți, au plecat medicii și dînsul tocmai își ia laptele.

Intrară la profesor fără să dea atenție spuselor secretarei. Văzîndu-i, profesorul împinse ceașca cu lapte și farfurioara cu biscuiți deoparte și-i privi mirat.

— Ce-i ? Ce s-a întîmplat, dragii mei ?

Intr-un tîrziu, State zise :

— Cu problema Anei.

— Da, da. Un caz limită. Am discutat noi ieri, îl privi el pe State.

Cotrobăind într-un sertar, profesorul scoase două cutii cu medicamente.

— Rămăsese să-i dăm citostatice. Da, da, uite, am aici niște mostre trimise din, din... și caută ochelarii să citească pe cutie.

— Le știu. Apă de ploaie ! dădu State din mână. Iată de ce am venit la dumneavoastră. I-am spus lui Mihi să calculeze doza corespunzătoare Anei din pulberea lui și să i-o administram. E singura și ultima încercare.

Profesorul îl privi țintă pe unul, apoi pe celălalt și, cu tactul lui bine cunoscut, se abținu să reacționeze pe același ton hotărât ca al lui State.

— Da, sigur ! spuse el evaziv. Dacă autorul, doctorul Mihi, are toate testele făcute pe oameni ! Dar eu nu știu să le aibă !

Și-l privi întrebător pe Mihi.

— Nu le are, bineînțeles, răspunse State, dar pe animale doza eficientă este foarte departe de doza toxică.

Profesorul rămase tot calm, vrînd prin calmul vocii lui să potolească atmosfera :

— Sîntem medici, există legi care reglementează, nu-i așa, modul, dreptul medicului de a administra un medicament nou oamenilor. Sînt necesare testări, verificări, aprobări, nu-i așa, nu ne putem juca cu riscul, cineva trebuie să și-l asume. În numele celei mai frumoase intenții, poți ucide un om...

State, enervat de monotonia și lungimea frazei, îl întrerupse :

— Și bolnava, pînă atunci...

Profesorul îi luă vorba din gură :

— Pînă atunci, nu-i așa, o amînați, îi dați astea — împinse cele două cutii cu medicamente pe birou — îi spuneți, nu-i așa, că...

State nu mai răbdă :

— Povești ! Numai că poveștile nu sînt radioactive, și ea nu mai are de trăit decît cîteva luni. Sau poate nici atît, știți bine asta. I-am făcut dimineață niște tomografii, aș dori să le vedeți.

Profesorul îl privea uluit. Era o ieșire inacceptabilă, dar el se stăpînea. În fond, State avea dreptate și pentru asta îl ierta, dar în nici un caz nu putea fi de acord cu propunerea lui. Într-un tîrziu, vorbi cu vocea obosită :

— Pînă se aduc ultimele radiografii și tomografii, aș vrea să mai examinez o dată bolnava.

Era un vechi obicei al profesorului, învățat de la maestrul său, că un bolnav trebuie examinat minuțios și atent de atîtea ori pînă ce „diagnosticul se naște sub degetele medicului“. Utiliza cu mult entuziasm mijloacele tehnice ultramoderne de diagnostic, dar niciodată nu renunța la anamneza extrem de amănunțită și la examenul clinic ce semăna cu un adevărat ritual. Toți elevii lui știau foarte bine că de-atîtea ori s-a întîmplat ca flerul lui clinic, proverbial dealtfel, să pună la îndoială sau să răstoarne rezultate de laborator de mare finețe. În aceste împrejurări zicea rar, ca pentru luare aminte :

— Să nu vă subordonați creierul și simțurile nici celei mai perfecționate mașinării ! Ajutați-vă doar de ea !

Doctorul State dădu un telefon și o asistentă o însoți pe Ana pentru consult. Mai sună la radiologie, să se aducă radiografiile.

Cînd intră, Ana îl văzu pe Mihu absorbit de examinarea unei radiografii. Fața îngîndurată a doctorului State îi produse un spasm dureros în inimă. Dezorientată, privea la fiecare, ca să priceapă pentru ce a fost chemată. Numai profesorul avu, ca de obicei, prezența de spirit și-i zîmbi, spunîndu-i cu vorba lui domoală, liniștitoare :

— Acolo, vă rog ! indicîndu-i canapeaua de consultații de după un paravan. Dacă nu aveți nimic împotrivă, aș dori să vă consult ! adăugă el ridicîndu-se greoi de pe scaun.

Mihu întoarse capul spre Ana, schițînd un zîmbet palid și încuviințînd din cap cele spuse de mentorul său.

În timp ce profesorul o examina, pe ușă intră un student, intern la radiologie. Neștiind că cineva se află după paravan, îi vorbi doctorului State, întinzîndu-i filmele radiologice :

— Au ieșit splendide. Zicea șefu că tumoarea a cuprins aorta ca-ntr-o îmbrățișare fatală ! accentuă el ultimele cuvinte, plin de sine și încîntat la culme de frumusețea poetică a frazei.

State, înlemnit, îi smulse radiografiile din mînă. Ridicînd pumnul lui uriaș deasupra capului studentului, îi șuieră de-abia auzit :

— Ieși, că te ucid, idiotule !

Mihu s-a făcut că n-a auzit nimic. Profesorul își continua consultația netulburat, tocmai ca să estompeze gafa studentului.

Ana însă a auzit totul și a rămas paralizată, cu respirația blocată de un spasm laringian dureros și cu o ghiară sfîșietoare în dreptul inimii. În urechi, un zgomot năprasnic se repetă, apoi se depărtă ca un ecou după bubuitul unei explozii. N-a mai simțit mîna profesorului care continua să-i palpeze zona rinichilor. I se păru doar că se detașează de ce-i în jur, alunecă și se scufundă în abis.

Cînd s-a trezit, nu și-a putut da seama cît timp trecuse, parcă o veșnicie. Ieșind din cabinetul profesorului, a zărit vag cîteva siluete și, sprijinită de brațul Mironei, a plecat spre salonul ei călcînd pe ceva moale, ca de vată, ținîndu-se din răsuputeri să nu se prăbușească. Ajunsă în rezervă, leșină iar.

Se trezi greu. O mîna îi mîngîia fața, dar nu putea desluși a cui era. Vorbele Mironei le auzea ca pe un murmur îndepărtat, fără înțeles. Sforțarea de a se trezi făcu să simtă din nou alunecarea aceea în adîncuri. Groaza disperată că s-ar putea să fie ultima prăbușire fără întoarcere din bezna aceea cumplită o făcu să strige din toate puterile, părăindu-i-se că se cutremură geamurile :

— Nuuu ! Nu vreau să mor ! Măcar încă o zi, încă o clipă !

Și se scufundă din nou în neștire. Mîna ei moale, umedă, care se agățase pentru o clipă de cea a Mironei, alunecă și căzu pe pat.

După plecarea Anei, profesorul se așază la birou, scoțându-și ochelarii. Părea sfârșit, dezarmat. Îi privi pe State și Mihă, pe rînd, dar aceștia tăceau mai departe. Luă în mînă unul din flacoanele cu citostatic de pe birou și îl învîrti inutil între degete, parcă pipăindu-i consistența, eficacitatea.

Mihă, cu mîinile vîrîte adînc în buzunarele pantalonilor, privea pe geam. Peste iarba și tufele din grădină, treceau, pe rînd, umbrele unui nor, și acest joc de umbră și lumină îi dădea senzația trecerii timpului. Tresări nemulțumit, alarmat.

Profesorul îl privea intens, vrînd să-i ghițească gîndurile.

— Tu nu zici nimic, Mihule ?

Fascinat parcă de succesiunea umbrelor, fără să se întoarcă, răspunse ca pentru sine :

— Să ne mai gîndim ! Să mai încercăm !

Tonul vocii nu lăsa deloc să se înțeleagă adevăratul sens al celor spuse, deși în clipele acelea în minte îi încolțea o idee temerară, dintre acelea care se nasc numai în momente de mare încordare și de grea cumpănă, în momente de disperare profesională.

Nimeni nu mai vorbea nimic. State continua să roadă cîteva fire din mustața de la colțul gurii, iar profesorul, neputincios, cu umerii căzuți, stătea cu mîna nemișcată pe flaconul cu

citostatice. Mihiu rămase mai departe în fața ferestrei, hipnotizat de umbrele norilor care se alergau undeva pe cerul învăpăiat de lumină...

După o vreme, State și Mihiu au ieșit din cabinet, unul după altul, fără să-și vorbească. Și nici profesorul nu dori să mai spună ceva. Rămases singur, se simți parcă ușurat de o povară extrem de grea și neplăcută. Îmbătrânise și, după tensiuni prelungite, avea nevoie unui repaos. Ușurarea însă, de scurtă durată, trecuse ca o pală de vânt. În spatele ei sta bolovănișul dur al necazurilor și frământărilor de pînă atunci.

Da, da, o situație fără ieșire ! gîndi el. Și State ăsta parcă a înnebunit ! De cînd a început să ridice tonul la el și să-l înfrunte ? E prima dată ! Mai degrabă s-ar fi așteptat de la Mihiu la încăpățînări și insistențe pînă ce-și dovedește dreptatea. Dar el n-a zis nimic, chiar n-a zis nimic !

Constatarea îl surprinse și-i mîngîie sufletul atît de zbuciumat și încercat.

N-a zis nimic ! A fost, deci, de acord cu el, i-a dat lui dreptate ! Profesorul căuta să se autoconvingă.

Apoi mintea lui obosită și cumva împăcată se lăsă purtată, fără voie, de aduceri aminte ca de niște ape domoale ce curgeau înapoi. Îi persista încă în față imaginea celor doi studenți ai lui : Mihiu și State. Un amestec de duiosie și amărăciune îi tulbură privirea. Totdeauna păstra ordinea asta : mai întîi Mihiu, apoi State. Cîndva îi îndrăgise pe amîndoi la fel, dar cu timpul, pentru Mihiu apărură o slăbiciune pe care o ascunsese cum putuse mai bine. Se produsese

atunci în sufletul lui un fel de adopțiune filială. Când suprapunea imaginea fiului său peste chipul adolescentin al lui Miha, găsea o asemănare izbitoare. I se deschidea parcă atunci o rană imensă, ca o ușă secretă a unei cripte dragi, zgomotul sacadat ca de roată dințată îi sfișia încet dar cumplit de dureros fiecare fibră de mușchi și de nerv. Scrișnetul roții răsucite încet îi încetini răsufierea și bătăile inimii. Profesorul suporta această durere atroce fără s-o poată opri sau grăbi.

Palid, cu obrazul căzut și strîmbat în răstimpuri de contracții involuntare, privea cu ochii dilatați undeva prin ușa aceea secretă într-o lume a dragostei și a durerii deopotrivă de covârșitoare. Feciorul îi murise în împrejurări cumplite, în 1942. În noaptea aceea, cei de la Siguranță veniseră să-l ridice. Băiatul lui, de numai 12 ani, sărise să-l apere. Își încheștase brațele lui de copil în jurul tatălui și strigase ca un animal încolțit :

— Nu-l luați pe tata ! Nu vi-l dau !

Cînd unul din agenți îl trase cu brutalitate deoparte, el își înfipse dinții atît de adînc în pumnul acestuia, încît agentul sări urlînd și înjurînd de durere. Bruta îl lovi peste față, peste cap, apoi o lovitură cu cizma în abdomen îl culcă la pămînt. Tatăl țipă și se repezi să-și salveze fiul, dar ceilalți agenți îl imobilizară, îi puseră cătușe și îi îndesară o cîrpă în gură.

Atunci apăru soția, plecată să întindă rufele în pod. Îngrozită, privi spre copilul căzut și spre soț. Păli, scoase un țipăt scurt și se prăbuși,

pierzîndu-și cunoștința. Pe profesor l-au tîrît pînă la duba din fața casei. În beciurile Siguranței l-au schingiuit bestial. De-abia după cîteva luni soția a reușit să-l vadă la închi-soare. În doliu !...

Profesorul trecu apăsător mîna tremurîndă peste frunte și ochi, ca să îndepărteze imaginile care l-au însoțit tot restul vieții. Plîngea fără lacrimi. Plîns bărbătesc, tăcut.

Defilară apoi cu repeziciune prin minte priveliștile de coșmar din lagăr, apoi eliberarea în 1944. Un nod i se urcă în gît, și respirația deveni amplă și accelerată, oprindu-se brusc ca în fața unui stop-cadru încremenit la nesfîrșit : soția rămasă ca o umbră, încovoiată peste mormîntul copilului lor ! Acolo a găsit-o la întoarcerea din lagăr și peste cîteva săptămîni a înmormîntat-o alături...

Simți că se sufocă. Trase de gulerul cămășii și încercă să-și mute gîndul în altă parte. Dar era greu, el aparținea în întregime acestor amintiri, așa că rămase în mijlocul lor.

Muncise mult, cu disperare, ca să-și găsească alinarea. Ajunse o celebritate medicală, răsturnînd dogme și canoane, și aducînd înnoiri binefăcătoare în chirurgie. Simțea nevoia să dăruiască, să transfere, din multele cunoștințe acumulate, discipolilor, și căuta pe unii vrednici de darul său.

Așa i-a întîlnit pe acești băieți minunați, Miha și State, studenți în ultimul an de medicină.

Băiatul lui ar fi fost de vîrsta lor și, cu siguranță, tot chirurg ! îl întoarse gîndul obsedant în trecutul îndepărtat și inima lui obosită gemu sub un spasm prelungit. Ce noroc că i-a întîlnit ! Veniseră atunci la el, gata să explodeze din cauza unei uriașe nedreptăți. După căutări încăpăținate, verificate pe zeci de cadavre, prezentaseră la un cerc științific studențesc o tehnică chirurgicală surprinzător de ingenioasă, mai mult, purta germenul noului pentru chirurgia de atunci. Tocmai asta n-a înțeles asistentul lui, Stavru, care conducea cercul respectiv, a căutat să-i strivească cu tăvălugul autorității sale. Revoltați, aproape strigau nedreptatea care-i sufoca. Chiar a doua zi și-au demonstrat pe cadavru dreptatea.

— Pentru care logică trebuie să scoatem cinci-șase coaste, mutilînd omul, cînd așa e mai simplu și mai eficient ? se indignă Mihai.

Ce bucurii pentru un profesor ! Desigur, după absolvire, i-a oprit în clinica sa. A avut posibilitatea să spună că pe ăștia îi vrea, și așa s-a făcut ! Nu ca acum ! Mai zilele trecute cineva se întrebă de ce nu mai sînt maștri, șefi de școală medicală românească. Păi d-aia ! Acum o săptămînă, la concurs, unul din candidați „trebuia” să reușească primul numai pentru că avea „o bogată activitate sindicală”. Păi, cum vine asta ?

— Dacă are, a vorbit el, aptitudini grozave de organizator, foarte bine. Dați-i posibilitatea să exceleze în munca asta, e mare nevoie de buni organizatori. Dacă-i cu aptitudini de de-

sen sau muzică, lăsați-l acolo, iar chirurgie să facă numai cei ce sînt în stare s-o profeseze foarte bine !

Asta-i ! Pentru că l-a trimis la plimbare pe cel cu sindicatul, s-au năpustit diverși „tovarăși“ cu telefoane, pile și presiuni. Ha-ha, au și găsit !

Profesorul renunță să-și continue gîndul ăsta neplăcut și se întoarce la „băieții lui“ : Stavru e chirurg bun, dar limitat ! Nu știe să facă multe lucruri, dar ceea ce știe, știe foarte bine ! Un alergător ambițios, care fuge cu acuratețe și atinge recorduri dobîndite de alții, dar pe care, dacă îl ridici de la pămînt, dă din picioare în gol ! Băieții ăștia doi, Mihu și State, sînt însă altfel ! Au darul să zboare, să se înalțe ! Asta a fost, le-a intuit bine talentul de mari chirurgi și i-a ajutat să atingă măiestria. E una din marile lui realizări, poate cea mai mare. Și orice dascăl își dorește așa ceva : să se continue prin alții, ca să nu moară niciodată !...

Ajuns aici cu amintirile, profesorul simți cum o supărare veche, izvorită din dezamăgirea pricinuită de Mihu cîndva, îi întunecă mintea. Urmaș la catedră are să fie State, nu Mihu, cum își dorise, să-l urmeze cineva în stare să-l depășească. State e chirurg de mare valoare, o personalitate în medicina românească. Totuși, Mihu...

Dar Mihu l-a trădat ! Cu cită durere își aduce acum aminte momentul cînd strigase ca un apucat :

— De ce să mutilăm, operînd ? Să găsim ceva care să rezolve cauza cancerului !

Și Mihu s-a apucat de laborator. Așa l-a pierdut, a pierdut un chirurg de talie mondială. Asta-i Mihu !

Și acum vine State, cu pulberea aia netestată, suficient ca el, profesorul, să aprobe administrarea la om ! Nu, nu e corect, nu poate ! Oare să fi îmbătrînit ? ! se îndoie profesorul de refuzul categoric. Să fi ajuns ca Stavru ? ! Dar aici e vorba de un principiu ce nu trebuie încălcat !

Ca și cum și-ar fi strigat acest ultim gând, profesorul lovi cu pumnul în masă. Tresări speriat, surprins el însuși de zgomotul sec produs. Constată cu durere cît de pustiu arăta cabinetul lui mare, după ce lumea amintirilor s-a destrămat de lovitura pumnului. Se simți singur, parcă părăsit și o oboseală istovitoare îl covârși. Amărăciunea întipărită pe obrajii lui căzuți îl îmbătrîni și mai mult.

11

Ana se trezi din leșin. Desluși tot mai clar chipul Mironei care îi zîmbea și probabil îi spunea ceva, dar atît de încet, că ea nu înțele-

gea nimic, vedea numai cum i se mișcă buzele. Asistenta îi făcu o injecție, îi dădu să bea ceva foarte gustos și Ana își reveni de-a binelea. Mirona mai stătu cîtva timp, apoi plecă solicitată de alte treburi.

Ore în șir Ana se chinui să-și aducă aminte tot ce i se întîmplase. Nu reuși să înnoade nici o poveste cu sens. Mirona plecase, asistentele care au tot venit să vadă cum se simte nu aveau habar. Mintea ei răvășită continua să caute un punct de reper logic, și nu-l găsea. Surprinsă, simți că e atrasă irezistibil spre terasă, întărindu-și treptat convingerea că numai acolo își va găsi un sprijin.

Pe culoarul lung nu se afla nimeni. Clătinîndu-se, se strecură pe terasă. Aerul răcoros o învioră, dar geamul negru de la Mihi o înnebuni. Un sentiment înspăimîntător de teamă și singurătate o cuprinse. Rămase să aștepte clipa cînd lumina aceea puternică se va aprinde și va ajunge pînă la ea, dîndu-i simțămîntul că nu mai este singură.

Lumina, însă, nu se aprinse și spaima Anei crescîndu-se vertiginos. Mai ușor ca oricînd se lăsă pradă disperării și se convinse că numai dacă va ajunge acolo, în laboratorul lui, va putea să scape de starea terifiantă în care se afla. Și agățîndu-se de ideea asta ca de propria-i salvare, își adună toate puterile și plecă în căutarea laboratorului lui Mihi. Trecu neobservată pe lungile culoare, coborî trepte fără număr, pitîndu-se după colțuri pînă treceau asistentele plecate la treaba lor și ajunse la parter. Simțea

o apăsare în piept și o acută lipsă de aer îi tăia toate puterile. Când senzația de sufocare se mări, Ana se rezemă de un perete și rămase așa minute în șir. Tremura. De fapt o cuprinse teama, la început nedeslușită, iar apoi cumplită și clară : aceeași spaimă de moarte pe care a mai avut-o. Panica crescuse și, pentru că singura ființă de care își lega salvarea era MiHu, se hotărî să ajungă la el cu orice preț. Bîjbîi prin întuneric, greși culoarul, se întoarse speriată și o apucă pe culoarul celălalt. Nu se putea orienta, răscolită de emoție. În sfîrșit, ajunsese în dreptul ușii pe sub care se strecura puțină lumină. Nu deslușea ce scrie pe placă, dar hotărî să bată. Respira repede și greu, avea amețeală din cauza efortului făcut. Când ridică mîna, ezită.

În acest timp, sora vîrstnică tocmai punea tava cu mîncare pe biroul lui MiHu, chinîndu-se să facă loc printre miile de fișe și dosare. MiHu regla ceasul unui aparat care avea să anunțe începerea unei reacții chimice de mare importanță pentru el în seara aceea. Auziră niște bătăi nesigure în ușă. MiHu și sora se priviră nedumeriți. Peste o clipă alte bătăi, mai puternice și mai precipitate.

Ana auzi niște pași înceți și ușa se deschise puțin. Fișia de lumină o orbi și duse instinctiv mîna la ochi. Înainte să deslușească pe cineva, tresări la o voce tremurată și aspră de femeie bătrînă :

— Dumneavoastră ? !

Deschise ochii și văzu fața ridată și din cale afară de mirată a sorei.

— Cu... cu Mi... cu tovarășul doctor Mihu, vă rog !

— La ora asta ? ! Ce doriți ?

Biata inimă a Anei bătea să iasă din piept. Disperarea îi dădu ultimele puteri să îngaime :

— Știți, eu sînt Ana !

Următoarea întrebare a sorei îi muri pe buze. Apăru Mihu, cu părul ciufulit, cu halatul în dezordine, ca cineva smuls de la lucru. Rămase și el uluit. Fața Anei era de nerecunoscut : răvășită, se crispă într-un zîmbet care îi trezi lui Mihu un fior de gheață. Ochii ei, strînși din cauza luminii, luciră sub formă de întrebare, cea mai cumplită întrebare : „cu mine cum rămîne ?” Clipa asta grea i se păru lui Mihu neșpus de lungă. Impresionat la culme, îngăimă cu vorbele izvorînd singure parcă din întreaga lui ființă și al căror sens îl știa deocamdată numai el :

— Ai venit prea devreme, Ana !

Ea înlemni. Totul era atît de neașteptat, de neînțeles !

Lui însuși, vorbele astea îi sunară straniu, dar erau ale lui și spuneau de fapt tot ce putea el să spună în clipa aceea. Se auzi sunetul strident al ceasului, care parcă electriză pe Mihu și pe soră. Aceasta tresări :

— Reacția !

Mihu, împins ca de-un resort nevăzut, dispăru într-o clipă. Ana a mai întîrziat, așa, cîteva secunde și s-a retras încet, parcă cu grijă

să nu facă zgomot. Sora a privit în urma ei cu nedumerire, neștiind dacă trebuie să închidă ușa sau să alerge s-o cheme înapoi.

Pe culoarul întunecos, Anei îi veni s-o rupă la fugă, dar nu avea putere. Își tiră pașii inegali încet, încet pe scările care nu se mai isprăveau. Tot drumul mintea îi era sfredelită dureros de întrebarea : „Oare ce-a vrut să spună cu ai venit prea devreme, Ana ? !“

În fața ușii salonului ei, găsi răspunsul : „cu siguranță a vrut să spună că am venit prea târziu !“ Descoperirea asta o izbi atât de puternic, încît se prăbuși pe pat în hohote deznădăjduite de plîns care-i scuturau trupul vlăguit de boală și efort. Strivea perna în mîini, își mușca degetele ca să nu țipe, iar nodul din gît o sugruma, oprindu-i respirația.

Din nou, răspunsul găsit de ea la spusele lui Miha reveni și repetă cu voce șoptită :

— Deci asta era ! Prea târziu, adică nu se mai poate face nimic ! Și asta spus chiar de gura lui Miha, chiar de el !

Plînsul hohotit îi întrerupse vorba. Reluă, disperată :

— Tumora a cuprins aorta ca într-o îmbrățișare fatală ! Și Miha a confirmat că am venit prea târziu, prea târziu ! Ah, ce mă fac ? Ăsta-i sfîrșitul, cu adevărat sfîrșitul ! Și nici chiar Miha nu mă poate ajuta, nici el !

Se apucă cu mîinile de barele patului strîngîndu-le spasmodic, în timp ce trupul îi ardea ca un rug cuprins de vîlvătaie pustiitoare. O presiune groaznică îi produse dureri în cap și

îi paraliză toate mișcările zvîrcolite de pînă atunci. O căldură ciudată se scurse prin tot corpul, din cap pînă în picioare și, după valul acesta fierbinte, urmă unul rece, care o îngheță de tot. Nu mai plîngea, sughița rar, respira neregulat și, în rest, complet imobilă. Spaima se răsuci prin capul strîns ca într-un fier încins, iar apoi simți cum o colindă pustietăți ivite dintr-odată. Nu pricepea nimic, dar gîndul alerga liber și nedureros. Corpul îi era rece și pe dinăuntru, și ajunsese la concluzia logică și uluitor de clară, că acesta este de fapt sfîrșitul ! Simțea cum se răcește toată, încet dar continuu, și aștepta clipa trecerii din ființă în neființă. Era atît de convinsă că așa mor oamenii, încît își urmărea cu interes propriul deznodămînt, clipă de clipă. Și ceea ce o uluia era că devenise atît de calmă și de clară în judecată, ca după o ploaie vijelioasă cînd totul capătă contururi precise, cu culori bine delimitate, cu mirosuri fără dubiu și cu sunete curate. Era incredibil faptul că n-o mai bîntuia nici o spaimă, ci doar o sîcîia întrebarea : „Cum, asta e tot ? Dacă e atît de simplu, de ce se agită oamenii ? M-am agitat și eu, dar de ce ? Probabil oamenii nu știu că e atît de simplu ! Asta e !“

Era rece în judecata ei, sarcastică, pornită să nu accepte, să nu ierte nimic. Simțea cum încet, încet se detașează de toată atmosfera aceea jalnică de vaiete și plîns de care îi era de-a dreptul silă acum, silă de ea însăși, de Ana aceea disperată și comică, simțea cum această detașare se produce tot mai simplu, mai firesc, și o

ușurare, o eliberare, pînă la senzația de zbor lin. Zîmbi ironic, amuzîndu-se la gîndul că poate aceasta este clipa de „desprindere a sufletului de trup”, senzația de plutire în necuprinsul cerului, abandonarea pe nesimțite a trupului. Fără durere și fără regret ? Ce splendidă despărțire ! Ce lucru minunat, de care oamenii nu află decît o singură dată, atunci, la sfîrșit, și din păcate ea, Ana, nu-l poate spune nimănui ! Ar fi vrut să mai repete trăirile astea, sînt mai grozave ca oricare altele din viață sau măcar să le prelungească !

Se sforță să se scoale și membrele o ascultară, mai greu, dar mișcările le simți libere, cam ne-sigure, dar libere. Se gîndi că trebuie să se scoale ca să bea apă, își simțea buzele arse și un mare gol în stomac. Dar rămase în pat...

În momentul în care sora bătrînă veni lîngă Mihule, el înțelese că Ana plecase. Se gîndi că poate, totuși, mai așteaptă în prag. O rugă pe soră să urmărească un cadran și ieși ca după ceva, vrînd de fapt să se convingă dacă Ana mai e sau nu. Îi păru extrem de rău cînd văzu ușa închisă, și se simți vinovat, groaznic de vinovat de felul cum se purtase. Dar timp pentru astfel de gînduri nu mai avea. Cu hotărîre în glas îi spuse sorei :

— E tîrziu, mă descurc și singur. Mergi dumneata acasă și încui eu ușa.

La auzul ultimelor cuvinte, sora îl privi curios, neștiind dacă trebuie să inventeze ceva ca să mai rămînă. Se învîrtea pe lîngă Mihule. El se

opri din lucru și o urmări insistent, și ea înțelese că trebuie să-l lase singur.

Mihu verifică niște șiruri interminabile de cifre. După o vreme se sculă parcă eliberat de ele și începu să se plimbe prin birou. Trecuse de miezul nopții și încă nu luase o hotărîre. Mîngîia cu palma metalul albastru și rece al containerului masiv în care stătea închisă pulberea lui radioactivă. Cele cîteva grame de medicament anonim conțineau energie umană, suflet și vise, dăruire și tinerețe din viața lui Mihu și a colaboratorilor lui, zile și nopți petrecute cercetînd cu o îndrăzneală nemaipomenită, una din tainele cele mai ascunse ale vieții : proliferarea neoplazică și putința de a o opri !

Simțea nevoia să umble. Deschise pe rînd cîteva uși și ajunse în sălile cu aparate pentru iradierea bolnavilor de cancer, unde și Ana își făcuse tratamentul. Singura lumină din aceste încăperi pustii venea pe geam din afară, de la un bec atîrnat în grădina institutului. Umbrele aparatelor, cu forme bizare, încremeniseră fantastice pe pereții albi, tăcuți, indiferenți. Mihu se opri și privi îndelung la fiecare instalație, și o ciudă, o revoltă nestăpînită îi umplu sufletul. Toată aparatura asta complicată și extrem de costisitoare îi venea s-o arunce pe geam. Neputința lui o atribui neputinței acestei aparaturi, deși era pe undeva nedrept. Cîți oameni n-au fost salvați de la moarte cu ajutorul acestor „rișnițe“, cum îi veni lui să le numească ! Dar acum, pentru Ana, toate „minunile astea ale

tehnicii" nu-i mai erau de nici un ajutor. Da, pentru Ana, pentru Ana ! Ce-i de făcut ? Nu mai e nimic de făcut ! Și în clipa următoare, cînd grozăvia înțelesului sumbru al acestor cuvinte îi apăru clar, Mihule se opri ca paralizat. Se răzvrătise inima lui, mintea lui, întreaga lui ființă în fața acestui act monstruos, distructiv, moartea ! Se simțea slab, copleșit de cuvîntul ăsta și pentru o clipă avu senzația că se pierde, că judecata lui e neputincioasă ca atunci cînd își puneă întrebarea : „Oare dincolo de ultima stea a celei mai îndepărtate galaxii cunoscute sau bănuite, ce e ?“ Dar slăbiciunea ținu numai o clipă. Își reveni cutremurat de fiorul tăios care-i despică țeasta și-i sfredeli șira spinării pînă la ultima ei prelungire :

— Și Ana ? Ana ! Ana, Ana !

Cuvîntul se repetă ca un ecou inegal, izbit brutal de pereții albi, tăcuți ai încăperilor, continuînd să se lovească, la fel, de pereții interni ai calotei lui craniene care i se păru că nu-i decît o cameră în plus, ca și cele prin care mergea. Poate că State are dreptate : trebuia să se gîndească demult la pulberea lui. Nu s-a gîndit, pentru că era prematur.

Liniștea desăvîrșită a încremenit totul în jur, dînd senzația de ireal. Numai pașii, pașii lui egali și apăsați, creau senzația de real, secon-dînd fidel gîndurile și bătăile inimii lui. Gîndurile, ca și pașii, se apropiau și se depărtau, și iar reveneau obsedant. Profesorul are dreptate. Zicea :

— În numele celei mai frumoase intenții, poți ucide un om !

Dar femeia asta nu are de trăit decît cîteva săptămîni, luni ! Și dacă nu-i administrează el pulberea, va muri cu siguranță. Pentru asta nu-l va acuza nimeni, se cheamă că n-a încălcat nici o lege ! Dar va muri un om, într-un fel și din cauza lui, pentru că n-a încercat ! Oare conștiința lui îl va ierta ? Cum o să-l ierte ?

Pașii s-au accelerat, apoi s-au oprit brusc. Din nou se aud mai mici, mai mari, mai repezi, mai lenți, precipitați sau egali, ca și gîndurile lui Mihuc. Becul agățat în curte se mișcă din cauza vîntului și, balansat, face ca umbrele aparatelor de pe pereți să-și schimbe locul și forma. Mișcarea umbrelor s-a asociat mersului pașilor, și pare că pașii sînt cei care le mișcă. Pașii, ca și gîndurile, se aud tot mai tare și mai precipitat : „Și totuși, așa, inexplicabil, datorită unei intoleranțe la pulbere, i s-ar putea întîmpla ceva Anei. La dracu, de ce nu-s bolnav chiar eu de cancer, ca să pot experimenta pe mine ce vreau și cît vreau, fără să dau socoteală nimănui ? ! Ce simplu ar fi !“

Brusc, pașii s-au oprit ! O liniște uriașă apasă ființa lui Mihuc pînă la durere, iar proiecțiile aparatelor de pe pereți au încremenit ca la început. Mihuc găsi, în sfîrșit, soluția la întrebările lui :

Da, sigur, asta era ! Ce simplu ! Așa trebuie să facă ! Trebuie să încerce ! S-ar putea să nu-i ajute, dar există o șansă ! În locul unei morți sigure, e de preferat și cea mai slabă speranță !

Profesorul vorbea de risc, desigur, cineva trebuie să și-l asume, de data asta o să și-l asume chiar el !

Porni hotărît spre laborator. Deschise containerul în care păstra pulberea violacee, dizolvă o anume cantitate și o trase într-o seringă. O puse pe birou și o privi lung, ca pe calendarul propriei sale vieți de pînă acum, pentru că de fapt conținutul acestei seringi reprezenta toată viața lui în tot ce era esențial ! Scrise repede, recitind și subliniind, cîteva pagini, le împături și le introduse într-un plic, lipindu-l cu grijă. Luă plicul și seringă și plecă la camera de gardă de la etajul I. Acolo, îi spuse asistentei :

— Știi, sînt tare obosit și nu pot dormi. Fă-mi, te rog, injecția intravenos, dar foarte lent. Am să mă culc aici, în camera medicilor secundari. Dacă adorm, cînd vine doctorul State dă-i te rog plicul, dar imediat ce vine.

Se întinse în pat, închise ochii și se concentra foarte mult să înregistreze tot ce va simți în timp ce asistenta îi va injecta în venă soluția pregătită de el. În prima clipă, în mod reflex, sora avu o ezitare : cum să injectezi, cînd nu știi ce-i în seringă ? ! Dar dacă asta îi cere chiar doctorul Mihiu, se rușină și caută repede vată și alcool.

După injecție, datorită oboselii și zbuciumului din ziua aceea, somnul îl birui repede și Mihiu adormi tun. Pînă la ziuă mai era foarte puțin. Deodată, se simți zgîlțit zdravăn. Deschise ochii și-l văzu pe State, îmbrăcat în haine

de oraș, aplecat asupra lui, cu foaia și plicul într-o mână. Asistenta, îngrijorată, tremura lângă ușă. Mihu sări din pat.

— Incet, incet, cum te simți ? spuse State, neputîndu-și ascunde îngrijorarea.

— Mersi, bine. Cam buimăcit. Da ce naiba, am adormit buștean ? ! se miră Mihu ca un copil.

State îi făcu asistentei semn să plece și să închidă ușa. Se așeză pe marginea patului și-l culcă pe Mihu la loc. Se apucă să-l mustre părintește :

— Trei doze odată ? Ești nebun ? Și fără să spui la nimeni ? Noroc că m-a sunat asistenta acasă.

— N-am simțit nimic. Și am adormit ca un tont. Cred că-i apă de ploaie, poate-i bun ca somnifer, unde dai și unde crapă !

Mihu încerca să glumească, dar pe măsură ce se trezea, se bucura tot mai mult că a reușit să dovedească ceea ce era urgent de dovedit : lipsa de toxicitate a medicamentului. Deci putea fi administrat. Dacă-i eficient sau nu, asta are să vadă pe urmă !

Doctorul State îi urmărea foarte atent reacțiile și le cîntărea dacă sînt normale sau se datorau medicamentului. Mihu sări din pat, ca un băiețandru, îl înșfăcă pe State de grumazul lui puternic și-l zgudui, gata să-l trîntească la pămînt.

— Ura, băiete ! Dacă n-am crăpat eu, n-o să moară nimeni. Hai să-i dăm bătaie, chiar dacă e apă de ploaie.

State continua totuși să-l cerceteze cu oarecare îngrijorare nedisimulată :

— Stai, stai locului. Dă-mi o mână.

Îi luă pulsul, îi examină pupilele ochilor. Cu un calm și o seriozitate total contrastantă cu euforia de pînă atunci, Mihi i se adresă :

— Uite, să lăsăm gluma. Hai să-mi iei niște probe de laborator, să vedem ce s-a întîmplat, dacă s-a modificat vreo constantă în organism. Și după aceea o să hotărîm ce-i de făcut.

State de-abia acum se convinsese că Mihi e normal. Vorbise așa cum îi era felul. Plecară împreună spre laboratoare.

Cînd peste cîteva ore cei doi medici au terminat de răsfoit buletinele cu rezultatele analizelor, Mihi i se adresă lui State :

— Ori laboratorul nu-i bun, ori medicamentul de ast' noapte, că prea au ieșit toate normale.

State urmărea foarte atent cifrele de pe buletine și pieptul îi sălta de bucurie. Spuse, însă, stăpînit :

— Da, chiar acum trebuie să discuți cu Ana. Vorbește-i direct despre medicamentul tău și să începem tratamentul. Înainte de asta să mergem și la profesor.

Mihi se gîndea la cele auzite din gura lui State. Într-un tîrziu îi răspunse :

— Nu, nu cred că e bine să-i spun eu Anei. De fapt, cum dracu să-i zic : știi, eu am descoperit, sau eu vreau să... Nu merge. Du-te tu, tu te pricepi mai bine să explici.

State se învoi fără rezerve. Își cunoștea prea bine prietenul ca să înceapă târguiala.

— Bine, Mihule, fie cum zici tu.

Doctorul State o găsi pe Ana pe terasă, ghemuită într-un șezlong, mică, parcă prăbușită în ea. Se opri, mirat că nu întoarce nici măcar capul, așa cum era firesc. Altădată, s-ar fi grăbit să spună ea prima bună ziua sau bună seara și, chiar deranjată de vizită, și-ar fi ascuns simțămintele în spatele unei întrebări oarecare. Acum, însă, rămase complet nemișcată. Privea, sau părea că privește undeva, foarte concentrată, din cât și-a dat el seama, nici spre geamul lui Mihiu, nici spre plopul tremurător. O îngrijorare rece îi traversă iute sufletul.

— Bună ziua, Ana.

Ana nu-i răspunse. Rămase mai departe imobilă, ca un animal bolnav care nu se mai sperie, nu mai face nici o mișcare de apărare, indiferent de tot ce i s-ar putea întâmpla.

State gândi că nu i-a răspuns pentru că nu l-a auzit. Tuși scurt, fals :

— Bună ziua, Ana !

Inflexiunile vorbelor, lovindu-se de ziduri dure și indiferente, trecură pe lângă Ana ca și ceva neînțeles, neplăcut. Doar conturul ființei ei, i se păru lui State, că tremură scurt, ca o repulsie.

— Ce faci tu aici, Ana ?

Vocea lui sună ca o plesnitură de bici într-o catedrală în care se cîntă prohodul. Dar ea tot nu s-a mișcat.

Doctorul se apropie și-i privi profilul fix. Ființa ei părea transportată cu totul altundeva, insensibilă la tot ce o solicită în jur, cum se întâmplă cu copiii autiști cu care nu poți intra în contact nicicum, neavînd nici o posibilitate să te strecuri în universul lor în care n-a pătruns, pînă acum, nimeni. Stăpînirea și calmul cald al lui State, proverbiale, se clătinară. Cunoștea atît de bine ce se întâmplă în trupurile și în sufletele pacienților lui, dar situația de față îl descumpăni. Poate și importanța enormă a scopului pentru care venise la ea și teama de a nu rata fi mărîră neliniștea.

Tăcerea creștea vertiginos. Ca s-o curme, State redeveni el însuși. Trase un șezlong lîngă cel al Anei, îl încercă să vadă dacă rezistă sub greutatea lui și, cu vocea gravă și caldă, spuse :

— Uite, Ana, eu am venit la dumneata cu o treabă. Poți să mă asculți ?

Ana nu schiță nici o mișcare. Numai după cîtva timp răspunse indiferentă :

— Da.

— Se întâmplă uneori ca un tratament aplicat, chiar foarte corect, să nu dea rezultatele așteptate.

Ana tăcea, imobilă, ca și cum nu era vorba de ea, sau că nimeni n-ar fi spus nimic.

— Știu că ești disperată, convinsă că nu mai există nici o ieșire. Te înțeleg mai bine decît poți bănuî. Dar uite, s-a găsit pentru dumneata o soluție, adică a găsit-o doctorul Mihai.

— Soluția de la rezerva numărul unu, probabil.

Cuvintele ieșiră parcă nu din gura Anei, ci din toată ființa ei rămasă la fel de chircită și nemiscată ca un ghem întunecat. Cuvinte în care nu sunau ironia sau răutatea, ci o profundă convingere a inutilității încercărilor de ultimă oră, o înțelegere lucidă a marelui adevăr, sfârșitul ! Îl înțelegem pe deplin numai când sîntem în pragul lui, rămași absolut singuri și total de acord că nimeni și nimic nu ne mai poate salva. Ana trecuse în ultimele ore prin acest labirint cumplit, începînd cu teama disperată că i se poate întîmpla ceva groaznic, iremediabil, apoi clipele de lașitate, clipe în care omul ar da orice, ar face orice pentru măcar încă o clipă de viață ! Unii trec repede și demn peste toate astea și se numesc „oameni tari, adevărați“. Alții, foarte mulți, sfîrșesc în acest labirint jalnic, dar omenesc, traversat de o imensă și sfișietoare dorință de a trăi. Dincolo de el e tărîmul liniștii, al înțelegerii marelui adevăr, unul singur și implacabil.

Ana, ajunsă deja aici, cu sufletul sfișiat de încercările de pînă acum, a găsit undeva în ea tîria pe care nu și-o știa, teribila tărie de a rămîne singură și a încerca să înțeleagă ceva de neînțeles pînă atunci pentru ea. Și a înțeles ! Stătea de fapt calmă, lucidă, avea acea luciditate rămasă ca o piatră ivită de sub un rug deja mistuit de flăcări, de pe care mai lunecă, luată de vînt, cenușa încă fierbinte. Știa tot ce urma să se întîmple cu ea și acest fapt îi dădea liniștea și detașarea de tot ce se afla în jur. De aceea, întrebarea pusă doctorului State nu era

ironică sau răutăcioasă, ci conținea un adevăr simplu, cumplit de simplu.

Doctorul State, însă, o luă drept ironie, pentru că nu bănuia drumul parcurs de Ana în înțelegerea situației. Din cauza asta încercă să-i explice ce era cu „cazul de la rezerva numărul unu”, ca în acest fel s-o facă să înțeleagă mai bine scopul vizitei lui.

— Eu nu știu ce și cât ai aflat dumneata despre omul de la rezerva numărul unu. Uite, am să-ți povestesc eu cum a fost, pentru că l-am îngrijit de la început pînă la sfîrșit. Era un om tînăr, dar deja un mare savant, cunoscut în toată lumea. A avut o boală ca a ta, dar cu o altfel de evoluție, una extrem de rapidă, cu hemoragii mari. Soția lui, o recunoscută autoritate științifică, predă niște cursuri în Japonia. Dorința supremă a acestui tînăr a fost s-o mai revadă pentru ultima oară pe tovarășa lui de viață. Cum sîngera îngrozitor, a trebuit să-i facem cîteva intervenții chirurgicale și să-i introducem cantități mari de sînge. Am reușit să-l ținem în viață pînă ce soția a sosit de la celălalt capăt al pămîntului. Vezi, Ana, uneori a prelungi viața unui om, chiar și numai cu cîteva ceasuri, este extrem de important. Omul acesta a meritat din plin eforturile noastre, uneori disperate. E adevărat că a trăit numai o oră după sosirea soției, dar în ceasul acela el și-a trăit, la o intensitate incredibilă, toată viața lui pe care ar fi avut-o, dacă nu se îmbolnăvea. În ora aceea și-a găsit timp să-i dicteze soției niște formule matema-

tice care-l frământau de ani, formule care deja au produs furtună în toate academiile din lume. A regretat că a trebuit să moară, însă nu s-a văicărit. Oamenii precum cel „de la rezerva numărul unu” sînt, în general, foarte puțini. Dar eu venisem pentru altceva. Uite, doctorul Mihi lucrează de foarte mulți ani, căutînd un medicament pentru boala asta. L-a găsit și toate testările — aici zîmbi ca pentru sine, gîndindu-se la autoexperimentul lui Mihi — au dovedit eficiența și lipsa de nocivitate. Ai fi primul pacient căruia i-am administra această substanță. Să nu-ți fie teamă. De asta am venit, să te rog să fii de acord. Ei, ce zici ?

Ana nu s-a clintit din loc. Fața ei n-a trădat nici o reacție. Alarmat, State gîndi că n-a auzit nimic din tot ce i-a spus el și hotărî s-o întrebă dacă așa este. O privi lung și atent, se uită spre geamul lui Mihi, parcă așteptînd un ajutor de acolo. Tocmai cînd se pregătea să-i pună din nou întrebarea, răspunsul Anei veni scurt, sec, indiferent :

— De-acord !

Deși așteptat, răspunsul îl surprinse. State se sculă în picioare, trecu pămîntește mîna peste creștetul capului Anei și șopti cu bucuria ghemuită în suflet, neîndrăznind s-o lase slobodă:

— Bine, fetița mea, o să începem chiar astăzi.

Plecă grăbit să-i ducă vestea lui Mihi, care îl întîmpină cu o privire întrebătoare.

— E de acord !

Dar doctorul State rămase foarte adâncit în gânduri. După o vreme, ridică ochii spre Mihai și-l privi lung.

— Se petrece ceva cu ea, nu știu exact ce anume. E total schimbată, foarte ciudată în comportare. Face impresia că nu are nici un pic de încredere în noi și în ce i-am comunicat eu. Deși a fost de acord, cred că ar fi bine să te duci și tu la ea și să-i vorbești. Mi-e să nu se răzgîndească. Pare total indiferentă...

12

După plecarea doctorului State, Ana se refugie la ea în rezervă. Mihai o găsi stînd turcește în mijlocul patului. Ridică spre el o față imobilă, cu o privire nefirească, în care Mihai nu putu citi nimic. Se așeză pe marginea patului și o cercetă atent, încercînd s-o înțeleagă.

— Am venit, Ana, să...

— Mi-a spus doctorul State ! îi retează vorba,

Atmosfera îngheță. Orice dialog părea interzis. Tăcerea se așternu și se tîrî între ei ca o jîvină rece, întunecată și înfricoșătoare. Înnebunit, el încercă să schimbe lucrurile :

— Îmi pare rău, am fost plecat și am aflat acum...

— Cum a fost acolo ? sună întrebarea ei, ca să pună capăt dezvinovățirilor și să preîntîmpine alunecarea discuției pe o pantă nedorită, adică despre ea.

Așa cum a fost pusă, întrebarea nu aștepta răspuns. Totuși Mihu, bucuros de întorsătură, începu să-i povestească, închipuindu-și că asta ar putea-o interesa.

— Peisajul din nordul Suediei, cu puritatea culorilor, e de-a dreptul impresionant, greu de comparat cu altundeva...

Ana părea că ascultă, dar de fapt nu auzea decît frînturi pe care nu le înțelegea. În minte i se derula în paralel un monolog al ei, parcă întrerupt de venirea doctorului Mihu și reluat acum odată cu începerea povestirii lui. Nu-l înțelege nici acum, de ce a primit-o atunci așa, în ușa laboratorului ? În loc s-o întrebe de ce a venit și s-o lase să spună ce avea de spus, a răspuns neîntrebat : „ai venit prea devreme, Ana !” Adică cum „prea devreme” ? Poate „prea tîrziu” ! “ Da, desigur, „prea tîrziu”, asta știe și ea ! Atunci, ce rost a mai avut vizita doctorului State acum cîteva minute și povestea cu „medicamentul descoperit” ? Descoperit tocmai acum pentru ea, cînd nu mai e nimic de făcut ? Nu pricepe. De fapt nici n-are vreo importanță. Probabil e vorba despre o substanță ce ușurează durerile insuportabile din cauza cărora unii se sinucid, dureri care au apărut și la ea. Povestea asta cu medicamentul n-o su-

pără, ar trebui s-o emoționeze, să-i trezească recunoștință pentru acești doi oameni minunați care fac totul ca s-o ajute în ultimul ceas, ultimul și cel mai greu !

Ana judeca lucrurile cu luciditatea excepțională pe care o au unii oameni înainte de a muri. Ea trecuse deja pragul pînă la care toți se agață cu disperare de viață. Nu mai avea nimic de pierdut și poate că acesta este unul din puținele momente din viață cînd omul este cu adevărat obiectiv cu el însuși.

Și ea, își continuă gîndul, poate că ar fi recurs, pentru alții, tot la „sfînta minciună“, cum fac ei, Miha și State. Ce-i poți reproșa unui medic, cînd el deja trăiește drama neputinței de a te putea ajuta ?

Ana iar auzi o frîntură din povestea lui Miha :

— Din avion, Canada oferă priveliști unice. Imensități verzi presărate cu lacuri albastre, iar cerul acolo e...

Ea îl privea cu un soi de duioșie ciudată, ca și cum și-ar fi luat rămas bun. Miha continua să povestească afișînd un optimism pe care ea i-l ierta. S-a oprit brusc din povestire. Și-a dat seama că ea nu-l ascultă și că plutește în altă lume.

— Mi-a spus doctorul State că...

Ea întinse încet ambele mîini spre el ca pentru injecții intravenoase.

— Poți injecta în venele astea tot ce dorești tu, Mihule.

Îl privea cu ochii uscați și ficși. Pentru tot ce a făcut pentru ea, putea să-i facă micul și ultimul sacrificiu, oferindu-i-se drept cobai. Inutil, bineînțeles, dar în speranța că poate medicamentul descoperit de el...

— Bine, Ana, o să începem tratamentul imediat.

Îi strinse palmele în palmele lui, îi zîmbi și plecă.

Peste o jumătate de oră, în jurul patului Anei s-au instalat perfuzoarele, trusele speciale, iar un laborant solid a adus un container albastru de oțel. Trei asistente pregăteau cu febrilitate tot ce era necesar pentru prima perfuzie cu medicamentul descoperit de Mihiu. Alți trei colaboratori de la laborator prelevau pentru analize complicate tot ce se putea preleva de la un om : sînge, salivă, lacrimi, secreții nazale etc.

Ana privea la tot acest spectacol, ca și cum nu avea nimic comun cu el. O simplă spectatoare, care a nimerit cu totul întîmplător în furnicarul de oameni cu chipuri încordate și gesturi grăbite, dar surprinzător de precise.

În rezervă, au rămas doar Mihiu și o asistentă. El și-a îmbrăcat cu grijă niște mănuși ciudate de cauciuc. A deschis containerul de oțel din care a scos un mic flacon, a tras într-o seringă cîteva diviziuni de mililitru de soluție și a injectat-o în conținutul perfuzorului, care se coloră brusc în nuanța florilor de piersic. Apoi, Mihiu însuși a introdus acul în vena de la brațul Anei, a reglat numărul de picături pe

minut, a lipit tubul perfuzorului cu leucoplast de mîna ei, netezindu-l ca într-o mîngîiere prelungă și delicată. Continua s-o observe.

Ea îl privea fără nici un sentiment, percepea mecanic toate cîte se întîmplau în jur, ca un aparat care înregistrează numai curba, nu și semnificația ei.

Mihu urmărea căderea egală a picăturilor în balonașul de sticlă, minute în șir, fără să clipească. Ana nu-și putea da seama dacă el le numără sau se uită undeva dincolo de ele. Medicamentul se scurgea în vene, și odată cu el se scurgeau anii dăruți de Mihu cercetărilor lui. Ani de chinuri, făcuți din zile și nopți albe, cu insomnii și dureri de cap, zile și nopți de speranțe și disperare, de vise și coșmar. Da, da, de vise ! Căci așa cum stă Mihu și privește substanța descoperită de el, pare să privească undeva într-o lume de vis, undeva unde licărește flacăra tot mai luminoasă a speranței lui încă neîmplinită, dar foarte aproape de izbîndă.

Ana, cu ochii închiși, cu fața imobilă, era totalmente străină de toată această uriașă și minunată încordare. Nu participa. Retrasă în deșertul simțămintelor ei reprimăte, abandonează trupul ca pe ceva inutil.

Mihu îi cercetă atent chipul, îi luă pulsul. Fu surprins să constate că totuși trăiește, ceea ce contrasta total cu înfățișarea ei. O undă dureroasă îi traversă inima și-o strînse brutal. Dezamăgirea, ca un dos de palmă, îl izbi pentru o clipă, cînd avu sentimentul că de fapt injec-

tează fără rost medicamentul lui nu unui bolnav disperat, care vrea să trăiască, ci unuia făcut din cîlți. Simți pulsul Anei accelerîndu-se, își reveni, și iar îl cuprinse, ca mai înainte, dorința aceea supremă să insufle viață unui om.

Perfuzia a decurs într-o liniște tensionată și nefirească. Se auzea numai fișîitul hainelor în timpul mișcărilor și respirația celor trei oameni.

De-abia cînd Mihu scoase acul din mîna Anei, ea deschise ochii și-l privi o clipă, total absentă : luase act că perfuzia se terminase. Foarte curînd pleoapele i se lăsară grele, alunecă de pe pernă și se scufundă într-un somn profund.

Mihu și asistenta rămaseră încordați să-i urmărească starea sănătății, pînă se va trezi.

Ana a dormit pînă a doua zi dimineața. Toate examinările efectuate de cel mai bun medic anestezist-reanimator, cu ajutorul unei aparaturi deosebit de complexe, arătară că în afara unui somn adînc — e adevărat, ciudat de adînc — Ana nu prezenta nici o schimbare care să-i pericliteze viața.

Doctorul Mihu se frămînta cumplit, fără să se manifeste. Își reproșa că poate s-a pripit, că nu l-a ascultat pe bătrînul profesor, că s-a luat după State. Și dacă Anei i se va întîmpla ceva ? Ce va zice conștiința lui ? Apoi tensiunea psihică, împinsă pînă la extremis, începea să diminueze, potolită de rațiuni științifice care nu lăsau loc pentru ceva neprevăzut. Se gîndise mult, calculase de zeci de ori, își luase toate precauțiile ca să nu existe nici un „neprevăzut“. De aceea se și făcuse el însuși cobai.

Inima începu să-i bată mai rar, mușchii se relaxau, o fărîmă de liniște încerca să-i pătrundă în sufletul lui atît de zbuciumat. Îi privea fața Anei, pe care nu putea citi nimic încurajator și care putea, prin nefirescul ei, să alarmeze și pe cei mai stăpîniți chirurghi. Tresărea, mintea pornea alarmată pe cărările celor mai pesimiste supoziții, iar îndoiala îi răsucea optimismul, gata să-l frîngă. Apoi iar, obosit de-atîta chin, se liniștea, ca s-o ia de la început.

Astfel petrecu toată noaptea la căpătîiul Anei, care dormea adînc parcă somnul de veci. Puteai să înnebunești cu adevărat și ea nici măcar să afle ce s-a întîmplat !

Dimineața, în cursul ultimului examen medical, Ana se trezi. Se smulse foarte greu din mrejele somnului, încă năucă, dar totul părea să fie în ordine.

Mihu plecă spre laborator să pregătească perfuzia următoare.

Greu de spus dacă cea de-a doua perfuzie a făcut-o pe Ana să fie mai prezentă. Cel puțin la început. Cît timp durase luarea analizelor și instalarea perfuzorului, ea își ațintise ochii undeva spre peretele gol din față. Părea mai odihnită, dar acest amănunt nu-l impresionează în mod deosebit pe Mihu. Rămase, ca și ieri, minute în șir pironit cu privirea și gîndul undeva dincolo de hotarele lumii din jur, acolo, departe și totuși atît de aproape, în împărăția speranței și a dorinței de a reuși.

Cînd această privire stranie Mihu a mutat-o din lumea zămislită de el spre obrazul Anei, ea

a tresărit surprinsă. Simți un fior alunecînd din creștet pînă în tălpi, făcînd-o să pălească. Uitîndu-se la Mihiu, constată că el privea, de fapt, prin ea, dincolo de ea, așa cum privise și prin tubul în care cădeau picăturile medicamentului. Își plimbă din nou ochii peste tubul perfuzorului, și-și dădu seama că doctorul Mihiu nu-i observase schimbarea de pe chip. Asta o bucură, dar în același timp simți o dezamăgire dureroasă : parcă nu există pentru el ! Constatarea o tulbură cu mult mai mult : dacă el o privise în același fel cum își privise opera — medicamentul — asta înseamnă că la amîndouă le acordase aceeași importanță, le așezase pe același plan. Adică ea, Ana, este încorporată în marele eveniment pe care Mihiu îl trăiește cu atîta intensitate ! Dacă e așa, compătimirea și bunăvoința ei față de el sînt stupide. A face parte din visul unui om ca Mihiu e fantastic !

Absorbită de gînduri, nu observă cînd se terminase perfuzia. Mihiu scoase cu grijă acul din venă, șterse sîngele apăsînd cu un tampon de vată și-i îndoi brațul. A rămas clipe în șir privind-o și mîngîindu-i mîna, fără ca Ana să înțeleagă dacă el o mîngîie pe ea sau substanța introdusă în sînge, sau poate pe amîndouă în același timp. Apoi, ca trezit, îi zîmbi prietenește, dar cu privirea tot rătăcită nu se știe unde. Îi strînse mîna și plecă.

Lîngă Ana rămăsese, s-o supravegheze, asistentă, care făcu ordine pe măsuta cu instrumente, seringi, fiole. Apoi se așeză, s-o urmă-

rească atent și să-i surprindă prima și cea mai mică reacție nefirească.

Ana nu simțea nimic deosebit. Închise ochii și se prefăcu că dormitează. Nu dorea nici o conversație cu nimeni și mai ales cu asistenta de-alături. Dar tocmai această stare de somnolență o determină pe asistentă ca, din cinci în cinci minute, să-i ia tensiunea arterială, pulsul, să-i desfacă pleoapele și să-i examineze pupilele, să-i controleze temperatura strecurînd ușurel palma pe pieptul ei. După cîteva astfel de controale sîcîitoare, Ana hotărî să deschidă ochii și să schițeze cîte o frîntură de zîmbet, arătînd asistentei că se simte bine. Și astfel asistenta o lăsă în pace !

Peste o oră, apărură doctorii Mihiu și State. Ana își deschise ochii de-a binelea. Asistenta raportă că totul a decurs în regulă, ceea ce Ana confirmă cu o mișcare a capului. Mihiu păstra în continuare ceva din starea ciudată în care intrase, obsedat de ceva ce se rupe cu totul de ce-i în jur. O cerceta cu ochii atît de pătrunzători, încît ea se simți desfăcută în bucăți, în organe și celule, gîndind că, probabil, în clipa aceea ochiul minții lui Mihiu urmărește nu numai drumul pe care aleargă medicamentul prin corp, dar și ce isprăvi face în fiecă clipă și în fiecare loc, ceea ce de fapt se și întîmpla. Mintea lui intrase într-o ardere supravoltată superbă, care avea să nu-și diminueze temperatura decît după foarte multă vreme.

În schimb, doctorul State o privea ca pe o ființă nemaipomenit de dragă în trupul căreia

se înfăptuia miracolul visat și realizat de bunul lui prieten, Mihi. Se bucura ca de propriul său succes.

Singurele cuvinte care s-au auzit au fost ale asistentei : raportul despre starea pacientei.

Mihu și State au plecat. Flacăra emoției care i-a însoțit s-a micșorat foarte mult, și liniștea lăsată în salon, după plecarea lor, o făcu pe Ana să-și simtă pulsul accelerat în urechi și în restul corpului. De-abia acum își dădu seama, surprinsă, cât fusese de tulburată. Ceva care venea din afara ei, din privirile lui Mihi și ale lui State, chiar și din ale acestei asistente necunoscute, o învia, o încălzea și o emoționa, scotînd-o, și numai pentru o clipă, din pacea indiferenței atît de adînci în care alunecase cu cîtva timp în urmă. După cîteva clipe, se afundă din nou într-o detașare completă de ceea ce există în jur, uitînd parcă tot ce se întîmplase pînă atunci.

Asistenta îi controla din timp în timp tensiunea, pulsul și pupilele.

Mai tîrziu, Mihi trecu să vadă cum se simte, dar ea se prefăcu că doarme. După-amiază o găsi dormind cu adevărat și cum asistenta rapoartă că totul era în ordine, n-o trezi. În tot restul zilei și seara pînă tîrziu, el stătu în laborator, răsucind pe toate părțile rezultatele analizelor.

Somnul Anei, început în după-amiaza aceea, se prelungi fără întrerupere pînă a doua zi dimineața. Fusese un somn cu totul neobișnuit, somnul unui om ce n-a fost lăsat să doarmă un

timp îndelungat. Dimineața se trezi, dar îi trebuia câteva minute ca să-și dea seama unde se află și ce-i cu ea. Regăsi lângă pat aceeași asistentă din dimineața precedentă, supraveghind-o grijuliu. Totul era pregătit pentru perfuzia următoare și micul dejun o aștepta pe noptieră. Razele soarelui, pe care le observase jucându-se pe peretele din față, se mutaseră pe marginea patului, iar când se trezi de-a binelea, le văzu pe degetele mâinilor. Simți căldura lor și se bucură ca un copil.

Asistenta îi zîmbi prietenos. Pînă atunci Ana nu și-a putut închipui că e în stare de un astfel de zîmbet. O întrebă cum se simte, ce a visat, dar ea nu-și aducea aminte de nimic. Parcă se smulse dintr-o noapte lungă și fără nici un punct de reper. Încercînd să-și dezmoștească mâinile, observă că le poate mișca fără efort. Capul îl simțea mai limpede și imediat constată că nu-i mai apăsa creierul acea greutate dureroasă, acea încețoșare sîcîitoare care dăinuia de mult și cu care, deși se accentuase pe parcurs, începuse să se obișnuiască.

Intr-adevăr, Ana se simțise dintr-odată mai bine. Puse asta pe seama somnului atît de adînc și de lung. Își aduse aminte de perfuzia din ziua precedentă și, brusc, toată starea ei de mai bine, toată ușurarea fizică și mentală dispărură, lăsînd un gol creat de resemnare, prin care bîntuia o bănuială : medicamentul lui Miha nu e decît un narcotic care-i dă somn și stare euforică, să nu simtă cumplitele dureri ale sfîrșitului !

Razele soarelui se jucau acum printre genele și prin părul în dezordine al Anei. Fața ei, ca o mască mortuară, nu reacționa defel. Sufletul, chinuit de zădărnici, se întoarse rătăcind prin pustiul ars unde resemnarea omorîse totul. Se clătina bîiguind după un răspuns pe care nu-l găsi. Rămase așa, în așteptare sau în neștire, nu se știe cît. Dar împăcarea nu veni. Atunci, ce rost au toate astea ? De ce n-o lasă în pace ? Și iar liniștea o făcu să alunece în adîncurile fără hotare și fără-nțeles.

Între timp, asistenta îl anunță pe Mihiu că Ana s-a trezit și că se poate începe perfuzia. Peste cîteva minute, doctorul apărură însoțit de cei patru cercetători de la laboratoarele lui, care au și început să-i ia bolnavei sînge, salivă, lacrimi etc. pentru analize.

Ana continua să rămînă complet indiferentă la ceea ce se întîmpla în jur. Accepta totul fără nici o opoziție. Îl privea pe Mihiu drept în față, fără să-l judece și fără să-l întrebă ceva. Nu-l admira și nici nu-l acuza. Eliberată de conveniențe și prejudecăți, se ridicase deasupra binelui și răului, a fricii și curajului, a vrerii și renunțării. Așa, totul era limpede, extrem de limpede, ușor și simplu, uluitor de simplu. Coborî privirea, străină și seacă, spre cei ce-i luau sînge din venă, apoi nu mai privi nicăieri.

Toate astea nu-i scăpară lui Mihiu. Ceva îi strînse inima, ca în niște gheare de fier. Nelinștea lui declanșă o reacție în lanț a supozițiilor și, în fracțiuni de secundă, mintea încinsă analiză tot ce s-ar fi putut întîmpla cu Ana datorită

— Nu, numai o clipă. Să ne aranjăm un pic...

Și imediat începu să-și descâlcească părul privind-se în oglindă. Se opri uimită. Nu se recunoștea ! Imaginea chipului ei zîmbea ! Oare era cu puțință ?

Inima asistentei tresălta de bucurie. Miracolul se produsese ! Într-adevăr, Ana se simțea inexplicabil de bine. Își dezmoți mădulele, se spală, își schimbă pijamaua, într-un cuvânt se pregăti cu grijă să-l primească pe Mihi cum se cuvine. În clipa aceea nu-și dădea seama pe deplin de schimbarea totală în comportamentul ei și nu-și putea explica nici cauza.

Apoi tînăra asistentă plecă să-l anunțe pe doctor.

Ziua își făcea apariția încet. Ana deschise larg geamul și respiră lacom aerul răcoros. O izbi ciudățenia priveliștii cerești : deasupra orașului încă mai plutea luna, ca o bucată mică și rotundă de gheață. Sus, spre zenit, se ghici lumina strecurată a soarelui, iar spre marginile orașului, acolo unde probabil începea cîmpia, stătea un brîu de fum. Orașul părea asediat de ceață și întuneric, strîns ca într-un cerc. Undeva la orizont, soarele se lupta să împrăstie cercul pîcios. Oare cine va învinge pînă la urmă ? gîndi Ana închizînd fereastra.

Peste cîteva minute apăru Mihi cu echipa. Avea fața trasă, părea obosit, stors și totuși peste toate astea domina curiozitatea omului de știință care voia să vadă și să înțeleagă ce s-a

intîmplat cu adevărat. Într-adevăr, Ana era de nerecunoscut. În prima clipă, el avu impresia că Ana joacă teatru, dar impresia se risipi imediat. Ochiul lui descoperi lucruri mai profunde, mai consistente decît prima bănuială și se așeză pe marginea patului. Îi luă mîinile în palmele lui, o privi adînc în ochi, pentru că acolo căuta răspunsul la frămîntările și întrebările din noaptea care abia trecuse.

— Cum te simți, Ana ?

— Nu știu ce să spun, nu știu ce-i cu mine. Așa îmi vine să zbor ! spuse ea și se roși imediat pentru felul copilăros, necuviincios în care îi răspunsese.

El zîmbi, dar bucuria zîmbetului avea anumite precauțiuni. Se aștepta în orice clipă la o reacție exact inversă. Făcu semn cu capul colaboratorilor săi și aceștia se apucară în grabă să-i ia Anei analizele obișnuite.

În acest timp, apăru și perfuzorul, în care Mihu, cu aceleași mișcări sigure, introduse cele cîteva diviziuni de centimetru cub din licoarea miraculoasă.

Picăturile cădeau la intervale egale în balonașul de sticlă și de acolo se scurgeau încet în venele Anei. Mihu privi mult fărîmele lichidului colorat, apoi se uită la Ana. Întîlni la ea o privire mirată, cercetătoare, care căuta să descrie în luminițele penetrante ale ochilor lui răspunsuri la noianul de întrebări ce-i năvăleau în creierul surprinzător de limpezit. Fata voia

să înțeleagă tot ce nu înțelesese pînă atunci. Pleoapele ochilor lui se apropiară, și Ana se pomeni învăluită de o lumină caldă și încurajatoare.

De-abia acum, în clipa asta, începu, de fapt, pentru prima oară dialogul, adevăratul dialog dintre ei. De-abia acum începură să se descopere și să se înțeleagă între ei. Mihu îi zîmbea. Era cel mai tulburător zîmbet, simțea cum o smulge parcă din lanțurile resemnării ucigătoare în care se ferecase singură. Realmente, Ana avea senzația că îi vine să zboare, că zboară, plutește, of, Doamne, ca pe vremuri, ca atunci, odată cu norii albi și pufoși, pe cerul incredibil de albastru, cînd stătea culcată pe spate sub plopul acela foșnitor ! Se sperie că a luat-o razna dintr-odată și i se făcu rușine, simțind cum i se aprind obrazii, roșind. Ca prin ceață, percepă mîna delicată a lui Mihu mîngîindu-i fața.

Un laborant îi întinse primele rezultate ale analizelor de laborator. Mihu le privi cu foarte multă atenție. Era incredibil ca numai după cîteva perfuzii semnele dezintoxicării neoplazice să fie atît de evidente. Asta explica, desigur, brusca schimbare în starea ei generală. Se întoarse spre Ana și-i spuse numai atît :

— E bine, Ana. Continuăm.

Ea nu prinse întregul înțeles al acestor cuvinte. Văzîndu-l mișcat de-o bucurie mare, dar reținută cu toată puterea, se emoționează și se zăpăci.

Mihu plecă, iar Ana rămase fericită, nedumerită și parcă o părere de rău i se strecură în suflet pentru zăpăceala ei. O încurajă fața veselă a asistentei — pentru care bucuria doctorului Mihu era foarte clară — în timp ce-i lua tensiunea arterială. Ana îi urmărea mișcările, îi plăcea atingerea ușoară a mâinilor ei și încet, încet o îndrăgi și mai mult.

Peste o jumătate de oră, doctorul Mihu îl aducea pe doctorul State să-i arate marea schimbare a Anei. Ascundea cu greu, ca un puști, o bucurie imensă, ce-i umfla pieptul.

State intră masiv, dislocînd aerul din salon, apropiindu-se de patul Anei.

— Ei, așa da, fetița mea ! Arăți minunat. Spune drept, dar drept, cum te simți ?

Și n-o slăbi din ochi, ca să nu-l păcălească cu false efuziuni.

Ana se emoționează.

— Bine, foarte bine ! Știți, dintr-odată așa, m-am simțit foarte bine !

Îl privea și tăcea, clipind des cu pleoapele tremurînde.

— Da, da, excelent ! Eram sigur, vorbea State mai mult pentru el, mă bucur.

Îi prinse bărbia între degetele lui mari și-i spuse ca unui copil :

— Bravo ! Felicitări !

Cînd dădu să plece, fața îi trăda o emoție mare. Ieși și Mihu după el.

În dimineața asta, soarele parcă răsărise mai devreme, sau cel puțin așa i se păruse lui Mihiu, motiv pentru care își suspectase ceasul de infidelitate. Era o revărsare debordantă de lumină caldă și veselă, aprinzînd dintr-odată o vîlvătaie de culori în pomii copleșiți de flori. Început de zi cînd te simți ușor și bine dispus.

Ajuns în laboratorul său, fluierînd o melodie improvizată, Mișu își îmbracă halatul alb și-și trecu mîna prin păr, semn că vrea să se apuce de treabă. Bătrîna soră, cu care lucra, părea și ea fericită, întinzîndu-și ridurile feței într-un simulacru de zîmbet apărut fără motiv. De fapt era fericită că îl vedea pe doctor bine dispus. Mihiu hotărî mai întîi s-o vadă pe Ana, să afle cum a reacționat la doza mărită a medicamentului perfuzat ieri și să știe cît îi poate administra azi. Urcînd scările, se întîlni cu secretara profesorului, care ducea într-o glastră rămurile de piersic înflorit. Profesorului îi plăceau nespus de mult florile, și ea avea grijă să le găsească proaspete, în fiecare dimineață, pe birou.

— Bună dimineața ! Frumoase flori !

— Pentru tovarășul profesor ! zîmbi a scuză, dar și cu mîndrie, secretara. Vă rog să luați și dumneavoastră din ele. Sînt superbe.

— Mulțumesc ! Vă rog, cînd vine profesorul, să mă sunați, că am să-i comunic ceva important.

Învîrtind între degete rămurica bogat înflorită, Mihiu plecă mai departe spre salonul Anei.

O găsi aranjîndu-și patul. Se simțise surprinzător de bine în ultimele zile și azi se hotărî să facă singură puțină ordine.

Mihu se opri brusc în prag, mirat. O dojeni :

— Nu, nu ! E prea devreme pentru efort. Iată un pacient nedisciplinat ! o amenință el cu mîna în care avea ramura înflorită și de-abia cînd făcu această mișcare își dădu seama ce anume ținea între degete.

În aceeași clipă opri mîna în aer și rămase cu ochii ațintiți pe florile delicate aduse de el, parcă descoperindu-le abia atunci.

Ana, fîstîcită, se urcă repede în pat, acoperindu-se cu cearșaful întins cu grijă. Ochii îi străluciră dintr-odată atît de mult, încît în secunda următoare clipiră des, ca să înlătore excesul de lacrimi izvorîte brusc. Crezu că Mihu i-a întins ramura înflorită ei, a întins și ea mîna, ezitînd parcă și neștiind dacă trebuie să țipe de bucurie sau nu. O luă neîncrezătoare, privi, năucită de bucurie, petalele gingașe și fața i se îmbujoră. Duse florile la nas și trase aerul cu nesaț prin nările dilatate, rămînînd într-un inspir prelungit, închizîndu-și ochii :

— Sînt nemaipomenit de frumoase ! Nici-odată n-am crezut că o să fiu în stare să mă bucur atît de mult de niște flori !

Mihu, puțin zăpăcit de faptul că îi declanșase Anei o explozie de bucurie fără să fi avut în intenție așa ceva, practic, nu știa ce trebuie să facă. Se așeză pe marginea patului și-și întinse, aproape reflex, mîna spre mîna Anei, ca să-i

cerceteze pulsul, așa cum o făcea de atâtea ori pe zi, înainte, în timpul și după administrarea perfuziei. De data asta însă, Ana înțelese că și el este cuprins de emoție. În loc să-și lase mîna pentru luarea pulsului, o prinse pe-a lui Mihiu în palma ei tremurîndă și o strînse de mai multe ori, fericită. Se pierduse complet. El îi mîngîie degetele, iar apoi îi cuprinse încheietura mîinii să-i ia, totuși, pulsul. Această mișcare o făcu pe Ana să tresară uimită, stingîndu-și dintr-odată tot focul bucuriei de mai înainte. Își strînse puternic pleoapele, își mușcă buza de jos și reveni la starea ei de „pacient” în fața „medicului” venit să-i ia, de fapt, pulsul. Cu o mișcare lentă, încărcată de regret, puse rîmurica înflorită pe noptieră și așteptă nemișcată.

Mihui înțelesese totul. Îi era ciudă pentru lipsa lui de tact, mai ales că nu avusese în intenție nici să-i declanșeze bucuria aceea nestăvilită și nici să i-o curme printr-o gafă. Îi păru rău și încercă să dreagă lucrurile : întinse mîna spre obrazul ei s-o mîngîie, dar degetele trecură peste un obraz deja imobil, din care excesul de sînge dispăruse.

Ana nu se lăsa mîngîiată, dar nici nu protesta. Se refugiase în ea, în dezamăgirea ei dureroasă și regreta că se dăduse în spectacol într-un mod prostesc. Se simțea vinovată, iar lui Mihui nu-i făcea nici un reproș.

În clipa aceea intră asistenta cu perfuzorul pregătît. Mihui se sculă de pe pat și, tăcut, se apucă să pregătească doza de medicament. După

ce începu perfuzia, plecă spre laboratorul său. În dreptul ușii secretarei, care era deschisă, a fost anunțat că profesorul îl așteaptă. Mihu intră. Stăpînit de gînduri, uitase de ce ceruse să meargă la el. Profesorul era ocupat cu niște fișe, le tot aranja și vorbea cu Mihu fără să-l privească. Pe biroul impunător, în ulcica de lut străluceau rămurelele de piersic înflorit. Ochii lui Mihu se fixară pe delicatele petale. Privea florile și o vedea pe Ana retrăgîndu-se nefericită în încăperile reci ale sufletului ei dezamăgit și îndurerat. Strînse buzele a nemulțumire și se trezi privit insistent de profesor, care îl întrebase de cîteva ori același lucru și el nu-i răspunse nimic.

— Ce-i cu tine, Mihule ? Ți-e rău ? Ești cam palid.

— A, nimic ! Mă gîndeam la...

— La ce anume ?

— Da, v-am căutat să vă comunic...

Mintea lui refuza să se concentreze și nu știa ce să-i răspundă, pentru ce anume venise.

— Mă duc să vă aduc un dosar, spuse el încercînd să iasă dintr-o situație penibilă.

Pe drum, înciudat, încercă să-și aducă aminte ce anume avea de vorbit cu profesorul. Ajuns în laborator, constată surprins că nu mai avea chef nici de profesor și nici de muncă.

Sună telefonul. Profesorul ! Mirat că încă nu se întorsese cu „dosarul” promis, Mihu se scărpină la ceafă, luă cîteva dosare, dădu din cap a pagubă și plecă la șeful lui.

Starea generală a Anei se amelioră surprinzător de repede. Cîștigase cîteva kilograme în greutate, iar buna dispoziție și optimismul creșteau cu fiecare zi. Analizele arătau o dezin-toxicare rapidă a organismului de substanțe generate de tumora canceroasă, iar echilibrul în toate organele se restabilise treptat. De aceea, doctorul Miha rări prelevările pentru analize de laborator la două, trei zile. Dimineața venea doar să introducă doza de substanță în perfuzor și se retrăgea în laborator să studieze efectele tratamentului. De la povestea cu ramura de piersic, nu mai reuși să se apropie de sufletul Anei. Ea îl privea ca printr-o perdea, prin perdeaua dezamăgirii, iar el avea senzația că ochii ei îl suspectau neîncrezători. Între ei se inter-puse un troian de zăpadă peste care nici unul nu se pricepea să sară. Dar sănătatea Anei, la început un firușor firav de apă strecurat încet în venele ei uscate și arse, se revărsa acum ca un pîrîu năvalnic de munte, reușind să împrăstie și să topească troianul alb de nea.

Încet, încet, privirile lor se întîlniră tot mai des, încărcate de semnificații. Și peste cîteva zile se produse din nou acea conversație fără cuvinte, amplificînd codul secret al comunicării dintre ei, mai eficientă decît toate cuvintele la un loc.

Ana sta culcată cu brațul stîng întins și nemîșcat pe marginea patului. Prin acul introdus

În venă se scurge picătură cu picătură lichidul de culoarea diafană a petalelor de piersic înflorit. Picăturile cad în balonaș, rar și egal, fără zgomot, ca în vis, măsurînd trecerea timpului care duce cu el fărîme din existența lucrurilor și ființelor.

Pe marginea cealaltă a patului stă Miha, ținînd în palmă mîna uitată a Anei, de cînd îi luase pulsul. Își plimbă privirea de-a lungul brațului ei nemișcat, o urcă pe tubul subțire și transparent pînă la flaconul perfuzorului în care razele soarelui au aprins scînteieri ciudate de diamant colorat. Chipul i s-a schimbat uluitor ! gîndi Miha. Nimic nu mai amintește de acela din seara de la arhitectul Barbu și nici de masca de „mîrt resemnat“ din timpul primei perfuzii. Părul a căpătat un luciu sănătos, fruntea s-a netezit și parcă s-a înălțat, sau poate că e așa din cauza părului purtat pe spate, care-o dezvelește ? ! Sprîncenele au crescut întocmai cum au fost programate genetic — groase și dense — mai puțin arcuite, dar armonizîndu-se cu părul și cu ochii ce s-au recolorat și au început să bată în negru. Pielea feței e încă palidă, cu mobilitatea scăzută și expresivitatea întrucîtva amorțită, buzele însă sînt mai roșii și mai răsfire, păstrînd încă, în colțuri, o împietrire enigmatică, asemeni statuilor frumoase de faraoni.

Deodată fu contrariat de o constatare : cum se face că de data asta chipul Anei nu-l cheamă din trecut pe cel al Dianei, ca atunci ? Nu mai seamănă cu el ? Dar nici atunci nu se asemana, și totuși ! O substituise cumva ? Nici gînd !

Mihu simte că Ana nu întunecă icoana Diane și nici n-o micșorează. Una parcă încearcă să-i urmeze celeilalte la un răstimp foarte lung. Dar cine poate să știe că-i așa ?

Pijamaua frumoasă și proaspăt schimbată saltă, odată cu pieptul rotund al Anei, în respirații ample și egale. Așa cum arată acum, lui i se pare că e o ființă cu totul alta.

Ana și-a mutat privirea spre Mihu, urcînd-o pînă la înălțimea ochilor lui. Se privesc și-și comunică gîndurile : pun întrebări unul altuia, trimit răspunsuri, cumpănesc îndelung și iar întreabă.

Ana n-are obișnuința acestui fel de dialog, ar fi vrut să uzeze de cuvinte, dar nu e posibil. Asistenta stă la masă și scrie de zor într-o fișă. Și chiar dacă n-ar fi fost, tot n-ar putea rosti vorbele care ar vrea să îmbrace gîndurile. Ridică din sprîncene întrebîndu-se cum ar putea mărturisi ceva cu voce tare ? ! Și ce anume să destăinuie ? !

Întrebările astea, și altele la fel, fără răspuns, îi traversează mintea, ca niște dîre de lumini, doar pentru o clipită. Alteori se instalează minute-n șir, supărător. Ademenitor și jenant. Ce bărbat frumos e Mihu ! Mereu îngîndurat, cu mintea hălăduind prin lumea lui de nepătruns pentru ea. Sub fruntea-i grea clocotește întruna ceva, ferecat de cutele verticale și adînci dintre sprîncene. Părul a albit pe ici-pe colo și cade arcuit spre tîmple, ca două aripi care stau gata să se desfacă. Ce bine ar fi să mai stea așa, cu ochii plimbați aiurea ca să-l poată privi cît vrea !

Îi e teamă de tăişul luminilor din pupilele lui. Iată nasul, drept şi hotărît, impune întreaga figură ! Gura, cu buze egale, care te atrag şi te ţin la distanţă ! Cu cât nesaţ le-a sărutat cîndva ! O, Doamne, oare a fost adevărat ? E ca şi cum ar fi sărutat demult degetele de la picioarele lui David şi nu şi-a dat seama !

Ceva cald şi difuz, născut în inima Anei, se răspîndi iute, prin pulsaţii precipitate, în toată fiinţa ei. Pe retina încetoşată de închipuiri simţi o arsură, pleoapele clipiră alarmate, şi ea îşi dădu seama că privirea lui încărcată de întrebări o cercetează asiduu. Păli şi roşi succesiv, fisticindu-se ca prinsă asupra unui fapt nepermis. Simţi o strîngere de mîna — mîna ei uitată de mult într-a lui ! — un zîmbet ciudat ţinu loc de „la revedere” şi Mihu dispăru.

O cuprinse panica. Vru să se mişte, să se zbată, să strige, ca şi cum ar fi fost părăsită pe un tărîm îndepărtat şi pustiu, dar apăsarea asistentei pe braţul racordat la tub şi cuvintele ei o treziră de tot :

— Nu ! Nu mişcaţi mîna, vă rog, iese acul din venă !

Pereţii o striviră din toate părţile. Nemulţumită şi neputincioasă, Ana îşi lăsă capul într-o parte.

A trecut o săptămînă. În grădina spitalului, zarva păsărilor era îngrozitoare. Răsărea soarele şi ele înnebuneau.

Ana se trezi. Clipea des din ochi, apoi îi închidea din nou pentru răstimpuri lungi ca să-i deschidă iar, nedumerită dacă-i încă vis sau

toate se întâmplă aievea. Îi părea rău să-și părăsească visul. Ce minunat ! De nu s-ar sfârși !

Auzi vag deschizându-se ușa și simți apoi cum sora îi strecoară, cu mișcări delicate, termometrul la subțioară.

Încet, încet, dulcile plăsmuiri se risipiră, Ana începu să identifice obiectele din jur și reîntră în lumea cea adevărată. Trecerea asta nu-i displicu. Știa că în dimineața aceea doctorul Mihu avea să vină să-i spună dacă mai face perfuzii sau nu. Aștepta vizita ca pe ceva sărbătoresc. Mai ales că avusese un vis atât de frumos.

— Bună dimineața !

— Bună dimineața !

Ochii lor se întâlniră pentru o clipită strălucind de bucuria revederii.

— Cum te simți, Ana ?

În tonul vocii răzbătea convingerea că totul trebuie să fie mai bine ca ieri, dar și o undă de îngrijorare. Timbrul cald al glasului o făcu pe Ana să-l privească din nou, dar de data asta cu ochii mari, larg deschiși. Acum privirea lui putea pătrunde în sufletul ei pînă unde vroia, fără opreliști și fără sfială !

Fusesse o clipă de cedare. Mecanismele ei de alarmă și apărare se blocaseră. Rămăsese total vulnerabilă !

Mihu stătu un moment nemișcat. Apoi se apropie de ea, și-o întrebă mai mult printr-o mișcare a capului :

— E, cum ai dormit ?

Ana își ridică ochii spre el, îi lăasă încet în jos, în timp ce în colțurile gurii înfloreau un zîmbet

ciudat ce-ar fi vrut să spună : „Îți mulțumesc, Mihule, că pui întrebări, detensionînd atmosfera ! Altfel nu-mi rămînea decît să-ți sar de gît !” Și începu să-i povestească ce a visat.

— Da, am dormit foarte bine și am visat ceva frumos, foarte frumos ! Dar ciudat !

Mihu o încurajă cu un gest al mîinii să continue. O stare de liniște plăcută, ca după o încordare teribilă, se așternu între ei.

— Se făcea că era undeva la munte — desenă ea cu mîna prin aer lanțul de munți închipuiți — și o sumedenie de nori albi și groși se plimbau pe cer. Eu stăteam la poalele munților, culcată pe iarbă și admiran norii. De undeva apăru un stol de vulturi rotindu-se mult deasupra mea. Apoi rămase doar unul și tot plana, tot plana...

Mihu asculta, amuzîndu-se. Ana povestea din toată inima, ca și cum ar fi trăit visul cu adevărat. Observă dintr-odată că era gătită : curbura sprîncenelor fu înălțată și întărită cu multă grijă, un strat de ruj îi împrespăta și accentua roșul buzelor, iar pielea îi lucea ușor, probabil de la un pic de cremă. Părul se ondula frumos pieptănat, încadrîndu-i fața încă palidă. Purta o cămașă de noapte nouă, presărată cu flori de culoarea medicamentului din perfuzor. Alegere întîmplătoare ? Un mesaj ? Prostii, de ce trebuie neapărat să-i treacă prin minte că e un mesaj pentru el ? ! Femeia se simte mai bine și s-a aranjat puțin, ei și ? ! Își dădu seama că avea reacții și judecăți de adolescent. Îi auzi vocea care depăna mai departe visul acela minunat :

— Pe cînd zburam, laolaltă cu norii pufoși, mă cuprinse o bucurie vecină cu nebunia. Legănată de vis, am zburat peste toate continentele și am văzut tot ce poate fi mai minunat pe pămînt. Tocmai cînd mă aflam deasupra piramidelor din Egipt, s-a făcut că vulturul acela, transformat dintr-odată în corb, unul negru și mare, s-a năpustit și-a spulberat norii cu aripile și eu am căzut undeva lîngă o stîncă foarte înaltă, ca un obelisc. Era gata să mă trezesc, îngrozită și îndurerată, dar am încercat să reiau visul, partea aia cu zborul, și m-am deșteptat tare fericită. Nu-i așa că a fost frumos ? Numai corbul ăla nu știu ce rost avea să-mi strice norii. Dar, mă rog, nu asta contează. Restul a fost fascinant...

Apăru o soră.

— Mai facem perfuzie azi ?

— Nu. Numai analize, din trei în trei zile.

Ana își ridică mîinile de bucurie, apoi își acoperi fața să nu i se vadă lacrimile.

15

Sosi și ziua emoțiilor, cînd Ana a fost trimisă pentru radiografii și tomografii, să se vadă dacă medicamentul a avut o influență și asupra tu-

morii sau numai asupra stării generale. În cabinetul profesorului se adunaseră cei mai importanți medici din institut. Miha și State, plecați cu Ana la radiologie, ca împreună cu medicii de-acolo să aleagă cele mai convenabile incidente pentru a „prinde” imaginea tumorii cât mai bine și din mai multe unghiuri, se lăsau așteptați. Când au intrat la profesor, se făcu brusc liniște. Toți așteptau vești, într-o încordare vizibilă.

— S-au făcut suficiente filme. Imediat după dezvoltare vor fi aduse aici, spuse State liniștit.

Apoi au început discuțiile, Miha fiind asaltat cu zeci de întrebări. La care el răspundea scurt și prudent :

— Încă nu știu, o să vedem radiografiile. Pare să meargă bine, mai trebuie verificat...

În sfârșit, medicul radiolog și un asistent, încărcăți cu o sumedenie de rame cu filme încă ude, apărură triumfători. Cu gesturi largi, începură să perinde imagine după imagine prin fața negatoscopului.

La început a fost o tăcere grea, ca după câteva filme să apară exclamații de uimire și izbucniri de bucurie :

— Nu se poate, e altă persoană ! Imposibil, extraordinar, Mihule, vino să te pup ! Epocal, premiul Nobel e în buzunar !

Bătrînul profesor, înăbușindu-și emoția, făcu ordine cu vocea lui calmă, bătrînească :

— Stați puțin, dragii mei, să examinăm comparativ prima radiografie la internare, ultima înainte de începerea tratamentului, și una de

acum. Așa ! Da, da ! Aici s-a întâmplat ceva...

Plimba stiloul pe conturul tumorii de pe fiecare film.

— Mă bucur că n-am murit înainte să văd așa ceva. Da, dragul meu Mihi, timpul ! Să așteptăm proba timpului ! Atunci o să discutăm ! Își apăra el vechea poziție. Totuși, Mihule, iartă-mi rezervele pe care le-am avut, justificate, nu-i așa ? Dar te felicit din toată inima...

Profesorul se așeză în fotoliu ca un învins. După liniștea încordată de câteva clipe, reîncepură discuțiile, dar mai în șoaptă. Mihi se adresa profesorului :

— Desigur, proba timpului e suverană. Aveți perfectă dreptate !...

Seara, Ana nu mai putu răbda. Când asistenta plecă, se strecură tiptil pe terasă. Ochii și sufletul i se umplură de lumina aceea misterioasă din geamul lui Mihi. Îl zări așezînd niște hîrtii, căuta altele, bifa ceva, apoi dispărea în altă încăpere și iar reapărea. Umbla repede, călcînd sigur, cum făcea de obicei.

Sufletul Anei înflorise ca o tufă de liliac, răspîndind parfumul bucuriei de a trăi din nou. Îl urmărea pe Mihi cum se mișcă repede, neobosit. De unde are omul acesta atîta energie ? ! Parcă-i la prima oră a dimineții ! Ce resurse secrete, ce mecanisme misterioase declanșează și întrețin această energie enormă pe care o cheltuiește cu o ușurință inconștientă ? !

Acum, cînd se simte atît de bine, ce n-ar da să poată lucra alături de el ! Să alerge ca și el, să facă măcar a mia parte din ce face el ! Dar

să știe că îl ajută, că munca depusă de ea e tot atât de utilă ca și a lui ! Pentru asta ar trebui să pătrundă în lumea lui din laborator, să tragă în piept aerul de-acolo, să înțeleagă rosturile muncii lui și să fie lângă el, chiar ca cea mai neînsemnată laborantă ! El să simtă prezența și nevoia de un sfat al ei ! Un sfat ? ! Ce fel de sfat ? !

Simți un impuls irezistibil să ajungă în laboratorul lui Mihiu. Încercă să-și împiedice pornirea, să judece mai întâi dacă e bine. Dar mintea nu-i funcționa decît într-o singură direcție: cum să ajungă cît mai repede la el !

Se duse în salon. Se pieptănă în grabă, cu grijă, își aranjă sprîncenele și se rujă. Legă strîns cordonul halatului subțindu-și mijlocul și, ca în transă, porni spre parter. Știe drumul, drumul acela de întoarcere cumplit de dureros de-atunci, dar alungă repede aducerea aminte și merge cît poate de repede. Simte că zboară, că plutește și se miră cum de nu încearcă să sară peste două-trei trepte odată, pe scara aceea lungă de marmoră albă și lucioasă ca o oglindă. Cotește la dreapta și vede departe, la capătul lungului culoar, ușile laboratorului lui Mihiu. Incetinește pasul pe măsură ce bătăile inimii se accelerau. Se oprește de cîteva ori, simțind că nu mai are aer, emoția o copleșește. Merge încet, să nu facă zgomot, privind din cînd în cînd spre ușile „Olimpului zeilor“, unde trona Mihiu.

Așteaptă în dreptul ușii și ascultă dacă aude vreun zgomot, vreo mișcare în spatele ei. Nu

auzi decît bătăile puternice ale inimii care făceau să-i zvicnească tîmplele. Are să intre și n-are să plece din laborator decît odată cu el ! gîndi Ana la o fericire apropiată. Descoperi o sonerie. Duse degetul de cîteva ori la buton pînă reuși să apese. Mașinăria scoase niște clinchete dulci de clopoței. Asta o liniști puțin, pentru că se așteptase la un zbîrniit puternic, strident, ca la o adevărată ușa de „Olimp“.

Cîteva clipe de liniște, după care auzi pași grăbiți. Ușa se deschise repede și un gest larg începu să fie schițat de mîna „cerberului“ lui Mihiu, însă îngheță în aer cînd o descoperi pe Ana. Mișcarea de invitație fusese destinată altcuiva, care era așteptat. Priviri aspre o fulgerară, apoi se auzi o voce care nu admitea replică:

— Dumneata ? !

— Vreau să merg la doctorul Mihiu !

Chipul bătrînei surori se încruntă brusc pentru familiaritatea expresiei. Ana se bîlbîi :

— Cu tovarășul doctor Mihiu. Știți, eu sînt...

Cerberul nu auzi ultimele cuvinte. Pe Ana n-o văzuse niciodată, dar numele i-l cunoștea prea bine. Dacă ar fi ascultat cum spune că o cheamă, situația s-ar fi schimbat pe loc. Așa, îi șuieră Anei :

— Tovarășul doctor Mihiu e ocupat cu un profesor de la Fizică atomică și așteaptă.

Dar în clipa aceea apărură un bărbat înalt și solid. El intră ca la el acasă, invitat de gestul acela larg, început mai înainte.

— Poftiți, tovarășe profesor, sînteți așteptat.

— A venit și...

— Da, desigur ! se grăbi bătrîna cu răspunsul.

Noul venit intră și ușa se închise pe jumătate. Ana înlemnise. Ușa este deschisă numai pentru „zei“ ! Senzația asta o copleșea, o strivea ca pe o vietate mică și neputincioasă. Și peste toate astea auzi vocea nemiloasă a sorei :

— Nu puteți intra, dînsul e ocupat.

Ușa se închise fără zgomot, dar și fără vreo speranță pentru Ana. Fascicolul de lumină, care o orbise pînă atunci, dispăru odată cu închiderea „porții“.

Jignită de moarte, se întrebă cu stupeoare de ce n-are voie să intre ? ! O dezamăgire paralizantă ucise pornirea, poate copilărească, născută dintr-odată, pe terasă. Deznădăjduită, încercă să fugă, dar nu reuși decît să meargă dezordonat. Urcă treptele de marmoră albă, nesfîrșitele trepte, împiedicîndu-se și făcînd zgomot nepermis de mare, dar pe care ea nu-l auzea. Urcă etaj după etaj aproape fugind și, cînd ajunse în salon, se trînti pe pat cu fața în jos, zguduită de un plîns nervos. Își plîngea neputința de a nu-și fi putut împlini un vis atît de frumos, dar nu încerca să înțeleagă lucrurile așa cum erau. Gemea, se zvîrcolea, întrebîndu-se fără noimă : de ce ?

Cînd plînsul se domoli, întrebarea „de ce“ reveni mai stăruitor, dar avînd alte înțelesuri. Ca răspuns, îi trecură prin minte tot felul de idei, una mai absurdă decît alta.

De-abia într-un tîrziu o străfulgeră un gînd : a crezut în el ca într-un dumnezeu, a țesut punți

de lumină între ei, l-a ridicat pe vârful Olimpului și, când a bătut la ușa lui, n-a primit-o. De fapt, nu ea l-a ridicat, el se afla de mult acolo, înainte să-l cunoască ! Descoperirea asta o ului.

Obosise. O durea capul. Îl simțea plin și tulbure, iar gândurile se mișcau tot mai încetinite, ca într-o soluție densă, vîscoasă. Regreta cu amărăciune impulsul necontrolat de a merge la laborator. Se aruncase într-o apă — i se păruse limpede și îmbietoare — pe care a vrut s-o traverseze din cîteva mișcări de brațe. Dar apa era adîncă, ea nu știa să înoate, de-abia a reușit să se întoarcă pe mal.

Simțea că nu mai e supărată pe Mihai, ci pe ea însăși. Se socoti mărunță și neînsemnată. Ca să poți intra pe ușa aceea, trebuie să fii locuitor al „Olimpului“. Vorbea doctorul State de pasiune, de pasiune vorbea și șeful ei, bătrînul inginer Pamfil. Zicea :

— Să pui o părticică din tine în ceea ce faci !

Cînd a spus asta ? Atunci cînd i-a dus proiectul pentru podul „bun să se care moloz pe el“, a strigat Pamfil.

Ce rușine ! Atunci n-a simțit-o, ci de-abia acum. A mai zis că arcuirea podului trebuie să fie ca o zvicnire de aripă. Da, da, așa a zis ! Cum o fi zvicnirea aia de aripă, că ea n-a observat niciodată cum zboară păsările ? ! O fi zis și el așa, naiba știe ! Și-a mai zis ceva, ce bine își aduce aminte !

— Să uimești oamenii, să-i înveți ce e frumos. Și peste ani, cînd vei trece pe podul creat

de tine, să-i simți vibrațiile, și inima ta să vibreze de bucurie !

Vorbea șeful ei, inginerul Pamfil, foarte des de pasiune. Și ce minuni a realizat în viața lui !

— Și proiectul meu ?

— Când o să conțină o părticică din dumneata, atunci mi-l prezinți din nou.

Prin capul Anei începură să defileze fel de fel de imagini de poduri, unul mai frumos ca celălalt. Noaptea visă numai poduri, poduri gata să cadă, sau care se prăbușeau peste ea. Spre dimineață, se făcea că instala un pod : un capăt pe terasă și celălalt în fereastra laboratorului lui Mihiu. Se străduia din răspuțeri să-l zărească pe Mihiu la capătul celălalt al podului, dar nu reușea.

Se trezi transpirată și agitată. Se gândi mult la ultima imagine din vis, când nu reușise să-l întrezărească pe Mihiu și oftă :

— Trebuie mai întâi să construiesc un pod ca să-l pot vedea pe Mihiu la capătul celălalt. Da, da, asta trebuie să fac, mai întâi podul, cel adevărat ! Asta e !

Chiar a doua zi, părăind bine dispusă, îl iscodi cu șiretenie pe Mihiu, cam cât vor mai dura analizele și peste câte zile va putea pleca acasă. Începuse s-o domine, treptat, dorința de întoarcere la planșeta de la institut. Planurile, pe care și le imagina, îi dădeau dreptul la sentimentul de competiție cu Mihiu. De fapt, nu se gândea să-l întreacă, nici măcar să-l ajungă, voia măcar să se apropie de el, să urce cât mai aproape de el, de State, de șeful Pamfil. Toată după amiaza

rămase în pat chinuită de gânduri triste. Mașinal, întinse mîna și luă din farfuria de pe noptieră o felie de pîine. O suci, o răsuci, cu mișcări nervoase, repezi la început, iar apoi frămîntă, fără să știe ce face, miezul de pîine pînă îl făcu ca un lut.

Imaginile profesorului și proiectul podului reveneau obsedant, readuse în minte, la început de „Poarta Olimpului” închisă în nas, iar acum singure, repetîndu-se chinuitor. Degetele ei nervoase frămîntau lutul de pîine, îl întindeau și-l arcuiau într-o mulțime de forme și, la sfîrșit, se trezi că întinde între mîini un pod în minia-tură ! Îl privi lung, mirată și, neînțelegînd mai nimic, se înfurie și-l trînti de pămînt. Își șterse repede degetele de cearșaf, ca și cum ar fi fost murdare, și se întinse sub pătură să doarmă.

Dimineața, somnul o ținu biruită peste ora ei obișnuită de scolare. Se trezi cînd femeia de serviciu începu să măture încăperea. O privea din pat cu ochii ușor întredeschiși, urmărindu-i mișcările precise, profesionale : cînd dădu cu mătura pe lîngă noptieră, ceva se rostogoli, iar femeia se aplecă să ridice acel ceva. O jucărie în formă de pod !

Rămasă singură, Ana se sculă în capul oase-lor și se gîndi. Ochii ei aveau un neastîmpăr care trădau o neliniște a minții. Deodată se întoarse, luă de pe noptieră o carte și hîrtie, și începu să deseneze neglijent niște linii întretă-iate, fără înțeles. Nu-i plăcu și întoarse foaia. Cu mai multă grijă și calm începu o muncă mai organizată. Desenă ușor multe linii și apoi în-

cepu să le îngroaşe pe ici, pe colo, pînă ce se contură un pod suspendat. Îl privi, îl corectă, mai făcu nişte umbre, care stricară totul. Ghemotoşi hîrtia şi o aruncă la coş. Lovi în ciudată cu pumnul în pătură şi-şi înfundă capul în pernă.

După amiază, Ana luă un carnet şi un creion şi se instală pe terasă. În jur, pustiu. Soarele dogorea, amuţind orice adiere de vînt, fixînd într-o nemişcare totală iarba, pomii, clădirile. Geamul lui Mihi lucea în bătaia razelor. Singură, în încremenirea asta, Ana începu să se agite neliniştită. Îşi aranjă repede carnetul pe genunchi şi încercă să deseneze. Podurile apăreau mai multe, mai frumoase, însă departe de podul visat. Mintea ei zămislea şi distrugea mai iute decît creionul şi guma, devenind prada unei adevărate obsesii. Vedea numai poduri şi maluri. Ultimul pod desenat fu şi cel mai frumos. Lîngă el, pe mal, schiţă nişte flori. Le privi mult şi-i plăcu. Florile dădeau o viaţă aparte podului, şi reflectarea lor în apă făcea să simţi cum respiră totul în jur. Entuziasmată, începu să schiţeze la capetele podului fereastra lui Mihi şi terasa ei. Podul părea că pluteşte în aer, agăţat artificial şi siluit între două clădiri. Desenul i se păru prost şi absurd. Îl rupse. Nu, nu aşa, trebuie ceva mai altfel, ceva nefăcut de nimeni pînă acum !

Neputinţa o înfurie. Obosită de căutări şi nemulţumiri, aruncă bloc-notesul pe saltea. Vrînd să-şi aranjeze poalele halatului mai bine, simţi ceva foşnitor într-unul din buzunarele largi. Îşi

aduse aminte cu reproș de scrisoarea primită de la Florica. Încă n-o desfăcuse. Rupse plicul și scoase o foaie de caiet pe care se înșirau cuvinte scrise în grabă, în rînduri strîmbe. Florica se afla la părinții lui Dan, toți sînt în toiul pregătirilor logodnei, „ce va avea loc peste trei zile, adică duminică. După marele eveniment, am să vă scriu o scrisoare lungă, lungă. Vă sărut de milioane de ori și o să trec pe la spital, Florica.“

Dezamăgită de scurtimea scrisorii, Ana se bucură totuși, socotind că logodna înseamnă restabilirea unui echilibru în familie și între familii. Încercă să și-o imagineze pe Florica la „marele eveniment“ cu prospețimea și neastîmpărul pe față, pe care și acum le mai regăsea în salonul în care stătuseră împreună. Oftă cu amărăciune. Ea n-a avut parte de o dragoste atît de frumoasă ca a ei, chiar așa simplută, dar adevărată ! Scăpă gîndurile pe calea amintirilor, care fugiră repede, sărind peste ani, oprindu-se ici-colo tot mai puțin și afundîndu-se în începuturi. Cînd se uită înapoi, parcă departe, ca într-o vale, se tîrau cețuri pîcioase. Aducerile aminte străbăteau greu pîclele, se încîlceau și se destrămau, ajungînd pînă la ea sărăcite și încurcate. Se repeziră prin minte cîteva imagini ale satului natal, cu rîpe crăpate și pîrjolate de soare, cu gardurile căzute și sărăcia atîrnată în fiecare copac.

Strînse ochii și-și strîmbă buzele a neplăcere. Amintirile dădură ocolul plopului tremurător și ea fugi cît putu de repede de acolo. Apoi, începu

să-și povestească sieși, Anei de-acum, despre Ana de atunci ca despre altcineva...

„Am fost o studentă mediocră, conștiincioasă, dar mă confundam cu cei mulți și mă simțeam bine. Apoi a fost repartizarea în producție. Așa am ajuns pe șantier, ca în filmele noastre pe temă actuală.

Exact așa, cu ploi și noroaie, cu cizme de cauciuc și cu oameni foarte inimoși. Erau de-ai mei, oameni simpli, dar cu un scop în viață. N-am rămas decât pînă la Anul Nou. Prietena mea Zizi, cu care am fost repartizată aici, s-a ținut de capul meu să plecăm «împreună» ca «să nu bată la ochi», la un institut de proiectări. Avea un neam undeva «pe sus». Capitala era cu totul altceva. Instituție mare, curat, cald, oameni simpatici, ore fixe de program în afara căruia nici o bătaie de cap. Un film, o seară de «pietre» sau dans, un fleurt fără complicații. Cînd am fost mutată la etajul al III-lea, l-am cunoscut pe Samy : grăsuț, excesiv de amabil cît timp nu-l călcai pe coadă și îndrăgostit de muzică și munți. Cu el «am făcut» Parîngul și Apusenii — era la modă — și am fost la cîteva concerte simfonice unde am stat cuminte, din respect pentru ceilalți și mai ales să nu rîdă Samy de mine că n-am înțeles nimic. Samy s-a purtat cu mine ca un camarad și nu m-a sărutat decât cînd a plecat definitiv din țară.

După aceea s-a întîmplat cu Buharu, șeful meu. M-a invitat la o plimbare cu mașina într-o după-amiază, apoi într-o duminică dimineața, și pe urmă am petrecut o parte din concediu cu

el, deși era însurat și cu doi copii. N-am fost niciodată îndrăgostită de el. Era o brută egoistă, dar plecam cu el pentru că era plăcut să parcurgi sute de kilometri cu mașina prin locuri pitorești, pentru că făceau la fel și Zizi și Liza și altele ca mine, pentru că el voia așa și eu niciodată nu m-am gândit să-l refuz. E adevărat că au fost și zile frumoase, când m-am crezut fericită, socotind că așa trebuie să fie când zic oamenii că sînt fericiți. A urmat scandalul, scene oribile, când nevasta lui Buharu l-a prins, nu cu mine — ce noroc am avut ! — ci cu dactilografa lui. Șeful a fost retrogradat și mutat, dactilografa la fel, numai eu am scăpat ca prin minune. Atunci m-am considerat un om din cale afară de băftos.

Legătura cu Buharu m-a făcut să înțeleg că nu sînt în stare să fac copii. Eram stearpă, însă îmi convenea grozav atunci, mă invidiau colegile și din cauza asta n-am căutat niciodată să aflu de la medic care e cauza neputinței mele. Mă consideran norocoasă că am scăpat de atîtea complicații.

După aceea am avut un alt șef, Pamfil, un om bătrîn, care de fapt era mult mai tînăr decît părea, căruia i se spunea „Tîrîie-brîu“, pentru că se mocăia prea mult la tot ce făcea, însă ceea ce făcea el uimea și pe cei mai îndărătnici prin îndrăzneala soluțiilor și frumusețea formelor. Avea un cap enciclopedic, un suflet de poet de mare rafinament și o bunătate și eleganță în comportament cu totul deosebite, marile calități socotite de noi toți ca slăbiciuni. De aici și glu-

mele răutăcioase pe socoteala lui. Dar totdeauna a reușit să se impună simplu și natural prin pregătirea lui profesională excepțională. Într-o zi, mi-a spus să rămân după program ca să-i arăt proiectul podului suspendat pe care mi-l încredințase mie.

— Pentru că e vorba de ceva care va trebui să se remarce prin eleganță și frumusețe, să încredințăm acest proiect unei tovarășe.

În după amiaza aceea am rămas și nemîncată, și-am pierdut și biletele la film. Mi-a spus că e mai bine să discutăm în liniște, după ce au plecat toți. A examinat încet, meticolos, fiecare planșă, fiecare linie și cifră, fără să spună nici un cuvînt, cu o răbdare diabolică. Pe urmă, puțin incomodat de ceea ce voia să-mi spună, parcă cerîndu-și scuze, începu să plimbe creionul pe toate planșele :

— Calculele sînt exacte, bravo, foarte bine, podul poate să reziste sute de ani ! Da, sigur, dar dumneata nu trebuie să te superi, uită-te așa la el, cum ar sta în realitate ! Arată butucănos, greoi, rece. E bun lîngă o carieră de piatră, rezistent. Dar, vezi dumneata, podul acesta trebuie aruncat peste lacul din parcul mare, unde vin oamenii în zilele de sărbătoare, vin să se destindă, să se bucure de frumos. Trebuie să le oferim ceva care să-i educe, să le placă. Arcuirea asta trebuie să fie zveltă, îndrăzneată, neașteptată, care să te surprindă — și după o pauză scurtă se înfierbîntă — o arcuire ca o zvîcnire de aripă, înțelegi dumneata ? Să uimească lumea prin măiestrie ! Iar tu, care l-ai

creat, cînd vei trece pe el, să-i simți vibrațiile tainice ale încordării cu care ține malurile, vibrații ce-ți urcă pînă în suflet, din care l-ai rupt. Înțelegi ? Aici lipsește scînteia care să-l facă să vibreze...

Urmă o pauză. Eram mai mult năucită decît impresionată. Înțelegeam cîte ceva din ce spunea, dar nu simțeam acea «vibrație». Pamfil, neobosit, își continuă gîndurile. Nu mă certa, ci mă implora.

— Să știi că te-am urmărit tot timpul cum lucrai. Trebuia într-o zi să te trezesc din inerția asta, din refuzul de a crea. Există în adîncurile noastre adormite energii și talente nebănuite, numai că trebuie descătuseate, scoase la lumină, dar pentru asta trebuie să scormonești cu înverșunare după ele. Trebuie să vrei să cauți, să te identifici cu ceea ce faci, să nu dormi nopți pînă nu găsești ceea ce cauți ! Ești atît de tînără ! Tot patosul, toată energia și imaginația, pasiunea ta, unde sînt ?

Făcu o pauză lungă, parcă revizuiind dacă a spus tot și așa cum trebuie. De fapt se gîndea la cu totul altceva, pentru că adăugă :

— Uite, de la mine putere, îți dau două-trei zile libere. Du-te, plimbă-te, privește podurile, păsările, apa și malurile. Reflectează, încearcă, încearcă să-ți imaginezi chiar și lucrurile imposibile, schițează-le și vino să stăm de vorbă. Proiectul ăsta pune-l deocamdată în dulap și încearcă să visezi cu ochii deschiși...

Hm ! Ciudat cît de bine îmi aduc aminte ce-a spus el atunci ! Parcă-l văd cum se uita la mine

cu ochii blânzi, adânci, prin care aveai impresia că privea concentrat o lume imensă de gânduri, trăiri, frământări nemărturisite încă și izvora din ei un îndemn, ca și cum te-ar fi luat de mână să te tragă după el, să-ți depășești condiția.

Cred că proiectul ăla stă și acum în dulap. Deși mi-a vorbit atît de frumos, eu tot nu m-am gîndit la podul acela suspendat. Nu știam, nu aveam obișnuința să mă gîndesc cum mă sfătuia el.

După cîtva timp m-am simțit rău și am fost internată în spital. Analizele numeroase, tăcerea enigmatică a medicilor, au trezit bănuieli și foarte curînd am aflat ce boală aveam. M-am înspăimîntat îngrozitor, am vrut să mă arunc pe geam, dar nu am avut curaj. Am fugit din spital, am făcut cîteva ședințe de raze și gata ! M-am gîndit că nu mai am mult de trăit, că pînă atunci nu-mi trăisem viața, adică «nu exista nimic prin care să se confirme că eu am trăit», cum ar fi zis Pamfil. Probabil tocmai asta a generat spaima aia cumplită în fața morții. M-am hotărît să-mi trăiesc la «temperatura cea mai înaltă» zilele care mi-au mai rămas. M-am atașat de Zizi, am început petrecerile, m-am aruncat în brațele bărbaților pe care nu-i cunoșteam și nu-i doream, și așa, din restaurant în bar, din bar în garsonieră, mi-am tîrît restul de viață, risipind-o atît de stupid, ucigînd-o absurd. Mă cutremură dezgustul cînd mă gîndesc la ce am făcut ! Apoi l-am cunoscut pe Mihai, lozul meu cel mare. L-am tras și pe el, ca și pe ceilalți, tot sub formă de loz în plic de trei lei. M-am arun-

cat în brațele lui crezînd că voi găsi, lipită de el, uitarea scadenței ce mă aștepta. Voiam să scap de spaima terifiantă a bolii și a morții ! Cînd am plecat din locuința lui, mi-am dat seama că încercarea mea de a mă salva lîngă el, prin el, era imposibilă, că m-am simțit în siguranță numai atît cît a durat dăruirea, iar apoi am rămas îngrozitor de singură. Dacă toate clipele astea de dăruire ar fi fost infinit mai multe și înlănțuite una de alta, s-ar fi putut să nu mai lase loc sentimentului de singurătate și disperare. Putea fi posibil numai dacă l-aș fi iubit pe Mihu cu adevărat. Poate numai într-o dragoste ca asta aș fi găsit salvarea. Dar eu nu l-am iubit atunci, de fapt n-am iubit pe nimeni cu adevărat. Da, probabil că numai o dragoste adevărată e în stare să arunce punți și peste moarte ! Cum de n-am știut eu asta pînă acum ? A trebuit să aflu acum și cu un preț atît de mare ? Oare toate celelalte femei și-au dat seama de toate astea pînă acum ? Cu siguranță că da ! Dar dacă mai sînt unele care n-au aflat ? Care însă nu-și dau seama ce li se poate întîmpla ? O, dacă aș ști sigur că mai există măcar una ca mine, aș striga din toate puterile ca să mă audă toate femeile care încă nu știu că într-o zi, indiferent de cauză, ar putea să-și dea seama că au fost nefericite toată viața, din cauză că viața lor a fost ca a mea, mărunță și searbădă, fără adîncimi și înălțimi, o viață seacă, stearpă, care nu lasă nimic demn și folositor urmașilor, pentru care nu e loc în memoria oamenilor ! Aceste femei vor muri, poate fără să știe că

puteau să fie mai fericite, că și pe cei din jur puteau să-i facă mai fericiți !"

Ana are un sentiment ciudat că o judecă pe cealaltă Ana, detașându-se de ea fără să știe de cînd anume și fără să bănuiască vreodată că ar fi putut s-o facă. De ce este în stare astăzi ? Ce miracol s-a petrecut în ființa ei ?

Nu-și poate da seama, nu-și poate explica nimic. Și totuși se simte cu totul alta.

16

Analizele Anei, multe și complicate, arătau o schimbare în bine ce depășea și cea mai optimistă previziune. Trebuia să mai rămînă sub observație cîtva timp numai.

Se simțea cu adevărat fericită, dar cît de puțin poate să spună cuvîntul acesta socotit atotcuprinzător ! Tot timpul veselă, nerăbdătoare, în permanentă pregătire, parcă începuse numărarea inversă. Neastîmpărul răzbătea din tot ce făcea, vorbea sau gîndea. Era ca un cal supraodihnit, cu greu ținut în frîu, care abia aștepta să scape din dîrlog, s-o ia razna într-o fugă nebună.

Doctorul Miha venea s-o vadă, să constate eventualele modificări neprevăzute în starea ei

generală. Exaltarea asta a Anei îl pusese pe gânduri, dar nu schițase nici o dezaprobare. O privea lung, se așeza pe marginea patului, îi cuprindea încheietura mîinii ca să-i ia pulsul, după care își plimba palma peste mîna ei într-o mîngiere prelungă, ca un ritual, fără să știe nici ea, nici el, ce anume mîngie : pe Ana de lîngă el, sau gîndurile proprii. Ana simțea niște curenți de inducție, ca un flux continuu și puternic, ce se scurgea dinspre mîna lui prin mîna ei, în tot corpul, declanșînd reacții în lanț. Energiile astfel iscate îi tensionau gîndurile, aprinzîndu-i imaginația care zămislea dezlănțuit „zvicnituri de aripă“ în chip de poduri suspendate nebănuite pînă atunci.

Se întîmpla cu Ana ceva ciudat, mai ales pentru ea. Un fel de recompunere din cenușa rămasă după arderea de-atunci, din viața reîntoarsă în arterele secătuite de mult și din puterea tainică ce trecea din mîna lui în mîna ei.

Ea îl privea tăcută, cu ochi strălucitori și mobili, încinși de vîlvătăile din suflet. Așa se năștea o nouă Ana, ascunsă în cea de ieri, neconturată și nebănuită. Parcă niciodată nu l-a privit atît de aproape ca acum, sau nu l-a văzut atît de amănunțit : fața plăcută, distinsă, cu o sumedenie de cutișoare pe pleoape și mai ales la colțurile ochilor. Mai ales ochii lui o intimidau — mereu injectați, obosiți, muncea mult, excesiv de mult, iar microscopul acela îi storcea vlaga — îi lăsau impresia că pătrund prin orice, chiar și prin țesătura gîndurilor. De ochii aceștia se teme mai demult, să nu-i vadă, dincolo

de aparențe, goliciunea sufletului ei, iar acum să nu-i bănuiască planurile ei mari. Pentru nimic în lume n-ar putea acum să-i sară de gît și să-l sufoce cu sărutări, ca atunci în garsonieră. Nu, asta nu, dar ar vrea ca să-l vadă, să-l audă, să-i simtă mîna cum i-o ține pe-a ei. Și pentru că n-a știut niciodată ce-i sentimentul de dragoste adevărată, nu putea compara cu nimic simțămîntul de acum.

De la o vreme, Ana simțea că Mihi, Mihi cel nou descoperit, cel enigmatic, zămislise în toată ființa ei pe Ana cea nouă. Acest germen avea însă o forță fantastică, risipea neguri și incertitudini, o făcea să se gîndească tot mai mult la ceea ce nu crezuse că o s-o preocupe cu atîta pasiune : proiectul ei de poduri. Îi aducea cîte o carte, i-o întindea cu gesturi discrete, parcă să nu tulbure vraja clipei. Volumul trecea din mîna lui în mîna ei printr-o lunecare de-abia perceptibilă. Mihi o privea lung, lung, fără să rostească nici un cuvînt, îi strîngea mîna pe care o mîngîiase pînă atunci și se îndepărta fără opriri sau întoarceri. Ana îl conducea cu privirea pînă la ușa, apoi rămînea singură. Dar atît de fericită !

Cînd socotea că Mihi a ajuns în laborator, Ana ieșea pe terasă și-l privea prin fereastră ore în șir, torcînd din simțămintele și visele ei podul dintre ea și geamul laboratorului. Rămînea tristă și însingurată cînd lumina se stinge. Apoi pleca abătută spre salon, aici își desfășura carnetul de schițe, regăsea vraja liniilor incurbate ale podurilor schițate. Desena secțiuni

și profiluri de poduri zvelte, parcă pornite să zboare, iar mîna îi aluneca cu o repeziciune surprinzătoare. Retrăia atmosfera din preajma profesorilor, iar aducerile aminte nășteau un țel ambițios și foarte înalt. Visele ei efervescente, tot mai îndrăznețe, traduse pe hîrtie în schițe minunate, îi iscau o neliniște care, încet-încet, prinse contur și se transformă într-o întrebare logică, la început pasageră, dar apoi tot mai stăruitoare, mai îngrijorătoare, devenind o obsesie tocmai pentru că era legată direct de idealul vieții ei :

— Cît timp ?

— Da, cît timp ? Medicamentul lui Mihi, e adevărat, a înviat-o, dar cît timp ? Ea trebuie, cu orice preț, mai presus de orice, să-și înfăptuiască planul grandios, doar pentru asta s-a născut a doua oară, însă pentru realizarea lui trebuie timp. De cît timp va putea dispune ea, fizicește ? Aceasta era întrebarea tulburătoare care o tortura și o îngrijora tot mai mult ! Cît timp ?

Cum să afle răspunsul care pentru ea reprezintă totul ? Pe cine să întrebe ?

Cine ar putea ști cel mai bine, dacă nu doctorul Mihi ! Pe el o să-l întrebe ! Tocmai pe el, care a reînviat-o, tocmai pe el !

Se gîndi înapoi, și totul îi păru de neînțeles : avusese o viață și n-a știut c-o are. Cînd era gata s-o piardă, s-a agățat de ea cu disperare și apoi a abandonat-o. Acum o are înapoi, întreagă, i-a dăruit-o doctorul Mihi și nu știe ce să facă cu ea. Încerca senzația unui om îmbogățit peste

noapte cu averi fabuloase, dar aflîndu-se singur pe o insulă complet pustie și izolată, nu are cum folosi grămezile de aur și nestemate. Ce să facă ? De-a lungul tratamentului, în timpul reînvierii ei fizice și psihice, a avut impresia, chiar convingerea, că între ea și Miha a încolțit un început de dragoste timidă și gingașă. Poate s-a înfiripat numai în sufletul ei, iar doctorul Miha nu a întins decît mîna și a vindecat-o. Pentru el, ea este izbînda medicamentului lui, pe asta îl iubește.

Normal ar trebui să se întoarcă la institutul de proiectări unde a lucrat. Dar cum va fi primită ? Cu neîncredere, desigur. Toți știu că are cancer și se vor îndoii că s-a vindecat. Și o vor compătimi, iar asta ar fi de nesuportat !

Ana încercă să re trăiască măcar o clipă din viața de cercetător-proiectant-creator ! Nu reuși. Gîndurile se tîrau pe un tărîm străin. Mai mult, se înpăimîntă cît de departe și de imprecise sînt acum toate cîte au fost. Simți că între ea și inginera Ana de-atunci este un hău imens pe care nu l-a bănuț niciodată. Gîndul că poate ar trebui să se întoarcă la proiectul „podurilor suspendate” se retrase asemeni coarnelor de melc și se chirci dureros și neputincios. De-abia acum tresări uimită, și un fel de panică i se infiltră insidios în suflet. Gîndul stîrnit se repetă ca un ecou, insistent :

— Ce pot și ce trebuie să fac de-acum înainte cu viața mea ?

Era singură. Pereții comprimau spațiul, întrebările îi dădeau tîrcoale în cercuri tot mai strînse.

De fapt, viața ei semăna acum cu o casă consolidată, proaspăt zugrăvită, dar încă goală. Prin ungherele ei sufletul îi zbura ca o pasăre liberă, care n-avea încă pe ce să se așeze. O chinuia teama că, tot zburînd fără rost de la un perete la altul, la un moment dat se va prăbuși, obosită. Deci trebuie să întreprindă ceva, Să plece să lucreze în altă parte, pe un șantier, unde n-o cunoaște nimeni. Dar ce să facă acolo? Va rezista ? Îi va permite doctorul Mihu ? Iar podul, podul viselor ei, viața ei de aici încolo ? !

Somnul nu se încumeta s-o cuprindă. Nu, așa nu se poate ! Trebuie să afle, să știe de ce să se apuce. Să-l întrebe direct pe Mihu. Da, da, asta e : orice s-ar întîmpla trebuie să-l întrebe pe Mihu !

17

Ziua plecării sosi. Cum era firesc, bucuria „evenimentului“, cum spusese bătrînul profesor, îi cuprinse pe toți. Ana, în momentul cînd realizează că plecarea a devenit cu adevărat reală, tristețea și regretul o descumpăniră. Numai

gîndul că nu va mai ieși pe terasă să-l privească pe Mihiu, seară de seară, îi născu un gol care o sperie. Dar în aceeași clipă se declanșă, printr-un mecanism compensator, reacția de răspuns : dorința imperioasă de a se apuca de realizarea podului, a podului ei, prin care să se înalțe în ochii ei și în ochii celorlalți, dar mai ales în ochii lui Mihiu.

Dimineața, după raportul de gardă, în cabinetul profesorului se discuta problema plecării Anei : profesorul, Mihiu, State, medicul radiolog și cel care se îngrijise de analizele de laborator pe timpul tratamentului. Acesta din urmă fu de părere că trebuie, cît mai urgent posibil, redactat un material privind „evenimentul” și anunțate forurile științifice, chiar și AGERPRES-ul, pentru a fi atestată prioritatea descoperirii științifice românești. Toți se entuziasmaseră, mai puțin Mihiu și profesorul. Atmosfera se potoli cînd bătrînul profesor concluzionează :

— Dragii mei, să nu ne pripim. Recunosc, sîntem în fața unei descoperiri deosebite, poate excepționale. Redactarea unui material științific se impune, nu-i așa, trebuie discutat în societatea noastră științifică, dar fără zarvă gazetărească. Știți, dragii mei, proba timpului va decide, iar doctorul Mihiu a fost de la început de acord cu asta, nu-i așa ? Tovarășa Ana să meargă acasă, vom vedea cum se comportă organismul în continuare, o vom rechema și o vom reexamina și, dacă rezultatele vor fi la fel de bune, constante, vom da publicității...

Fiecare plecă la treaba lui. Numai doctorul State rămase să mai discute cu „bătrînul“, ca să-i schimbe atitudinea prea „conservatoare“ într-un moment „istoric pentru știința românească și mondială“, cum avea să-i arunce vorbele astea profesorului într-o dezlănțuire ca împotriva unei nedreptăți.

Mihu voia să treacă pe la Ana să-i ureze drum bun și să fixeze data cînd să vină la control. O găsi strîngîndu-și lucrurile. Cînd îl văzu, se opri paralizată, lăsînd să-i scape un prosop din mînă. De fapt, nu pentru că o surprinsese făcîndu-și bagajele, ci pentru că în clipa aceea își aminti ce anume avea de făcut. Hotărîrea ei suna ferm, ca o sentință într-un tribunal : îl va întreba, acum, și el trebuie să-i spună cît are de trăit !

Ana luă o atitudine solemnă, cum simțea că cere momentul, pregătită să-l întrebe. Ezită numai o clipită neștiind cum să înceapă. Zăpăcită puțin, își reveni.

— De mult voiam să te întreb ceva, dar nu știu, nu s-a putut ! Uite, dacă ai puțin timp...

— Da, desigur, hai la mine în birou.

În prima clipă Ana a fost de acord, dar imediat se retrase în sine. Se temu că acolo, într-un cadru oficial, cu „cerberul“ acela — și aici apăru amintirea încercării ei de a pătrunde în „Olimpul zeilor“, care o contrarie atît de mult, încît își zise categoric nu ! — acolo pe terenul lui, nu va reuși să spună nimic.

— Știi ce ? Dacă vrei, hai dincolo.

Doctorul Mihiu o urmă fără obiecții, dar se întrebă, observîndu-i frământările, ce-o mai fi și asta ? !

Ana îl conduse pe terasă, de unde în atîtea seri îl privise, ținînd între ei punți de lumină și vis, unde s-a născut de fapt o altă Ana. Ana s-a așteptat să găsească aici locul cel mai potrivit, dar aspectul neplăcut, la lumina zilei, de lucruri vechi adunate și aruncate de-a valma, o inhibă. Lipsea vraja din timpul nopții, cînd umbrele estompau conturul lucrurilor și cînd totul era dominat de lumina din fereastra lui.

Mihu aștepta. Ana privi plopul, fără suflare, și, disperată, dezamăgită, cercetă fața lui Mihiu. El o privea întrebător. Spre marea ei dezolare, tocmai aici atmosfera era complet improprie pentru ceea ce avea de discutat. O descurajare bruscă o cuprinse și-l întrebă grăbită :

— Pot să te caut la telefon ? Poate, sigur o să am nevoie...

Glasul îi suna fals, stîngaci.

— Asta voiai să mă întrebi ? ! se miră Mihiu, apoi, dîndu-și seama că nu trebuia să-i spună așa ceva, adăugă : Desigur, Ana, dar am să te caut eu și...

Ea îl întrerupse întinzîndu-i mîna, grăbită :

— La revedere, te voi suna !

Îl lăasă acolo, nedumerit.

După ce-și făcu bagajul, porni să-și ia rămas bun de la asistente. Apoi la blocul operator, să întrebe de doctorul State. Era imposibil să-l vadă, intrase într-o operație extrem de

laborioasă și probabil urma să iasă de acolo după câteva ceasuri.

Așa, „în civil“, Ana contrasta cu personalul spitalului îmbrăcat în alb și cu pacienții în pijamale și halate. Se simți jenată. Coborî la parter. Aici își rezolvă „formele de ieșire“, nu-i rămînea decît să roage pe tînăra de la fișier să cheme la telefon un taxi și să plece. Dar nu putea ! Simțea că o forță o domină, îi paralizază puterea mușchilor. Se plimbă încolo și-ncoace, se suci, se răsuci și deodată se luminează : nu poate pleca, pentru că nu căpătase răspunsul atît de așteptat la întrebarea aceea capitală pe care n-a reușit să i-o pună lui Mihu.

Se interesă de Mihu la funcționara de la fișier, care, după ce o privi lung, dădu din cap a degeaba :

— Păi, ce să vă spun ? ! E ședință d-aia lungă. Cum vreți, da o să v-apuce seara.

Răspunsul o întărită și mai mult : va aștepta, indiferent cît va dura așteptarea.

Seara n-a apucat-o pe Ana, dar așteptarea a fost nesfîrșit de lungă. Cînd văzu printr-o ușă oamenii ieșind, Ana se precipită. Îl zări și pe Mihu, încă discutînd ceva cu un bărbat cu burta ca un pepene, probabil contabilul-șef, gîndi ea. Zărind-o, Mihu îl abandonează pe individ și grăbi pasul înspre ea.

— Ce-i cu tine, Ana ? Ce s-a întîmplat ?

Ana se fîstîci iar și nu reuși să-i spună de îndată pentru ce îl așteptase cu adevărat. Lumea trecea pe lîngă ei, unii privindu-i cu interes,

alții ignorându-i, dar Anei i se păru că toți îi iscodesc îndeaproape. Fără să-i spună ceva, porni spre scările unde își lăsase valiza. El o urmă îndeaproape, tăcut. Ana simți, pe deplin convinsă, că nu-l va întreba nimic, nici de data aceasta. Incurcată, îi întinse mîna, ca pentru rămas bun, ca într-un gest de mulțumire. Și ca să nu-i vadă rostogolirea lacrimilor care-i atîrnau de gene, i se adresă scurt :

— Îți telefonez chiar azi, aici. Da ?

Înșfăcă bagajul și plecă grăbită.

Atît de repede se întîmplaseră toate, încît Mihai nu avu timp să reacționeze în nici un fel. Rămase pe loc privind-o cum dispărea într-un snop de lumină revărsat de afară printr-o ușă rămasă deschisă...

Ana găsi un taxi la poartă. La primul viraj, o senzație neplăcută de amețeală o forță din răputeri să biruie răul. I se părea că mașina fuge prea repede, că străzile sînt mai largi decît le știa, iar lumina, prea multa lumină, inunda totul, obligînd-o să-și strîngă ochii. Își plimba privirea de pe un trotuar pe altul, urmărirea mersul oamenilor : toată lumea era îmbrăcată frumos, în culori luminoase.

Cînd ajunse la adresa indicată, șoferul întrebă :

— Aici ?

Ana nu răspunse. Se gîndea la ceva, foarte concentrată. Taximetristul întoarse capul mirat.

— Te rog, la parcul mare ! sună imperativ glasul ei.

Omul de la volan ezită o clipă, făcu un gest de „cum doriți” și porni demarînd repede. Lîngă intrarea principală a parcului, Ana coborî.

— Te rog să mă aștepți aici.

Șoferul o privi din urmă, înciudat că nu pricepe nimic și se instalează comod pentru o așteptare mai lungă. Împinse chipiul pe o sprînceană și-nchise ochii. Aparatul de taxat continua să țacăne, deranjîndu-l evident. Enervat, îl opri scurt și se întinse pe toată bancheta din față.

Ana păși pe sub portalul intrării în parc ca pe sub un arc de triumf. Intra într-o lume miraculoasă. Totul părea o închipuire. Mergea repede, ca-ntr-o alunecare, simțea că pășește pe un covor de vată sub care nu era nimic. Privea cu nesaț iarba și pomii, florile și copiii, apa și cerul, și toate îi creau o bucurie imensă. Prin pupilele dilatate pînă la durere năvălea potopul de verde învolburat care se întindea pînă la tălpile picioarelor ei, iar fantastica explozie de culori, de flori și de cer o făceau să-și alerge nebunește ochii în toate direcțiile. Nările dilatate se zbăteau vrînd parcă să soarbă tot aerul umed și parfumat, cu iz răscolitor de ierburi cosite și udate proaspăt, în plămîinii ei arși de atîția izotopi radioactivi.

Observa acum cu surprindere, pentru întâia oară, frumuseți nebănuite, pe lîngă care trecuse de mii de ori fără să le vadă, și se mira. Îi venea să alerge, să țipe din răputeri de bucurie, să strîngă la piept cu brațele ei mici tufele enorme

cu flori, să se trîntească pe iarbă și să privească la nesfîrșit norii.

Bucuria reîntoarcerii la viață cînta frenetic în toată ființa ei. În suflet, izbucnea cea mai mișcătoare și mai omenească dintre fericiri :

— Ce minunat e să trăiești ! Ce minunat e să trăiești ! repeta întruna.

Mergea aproape alergînd, ca un om nebun sau înnebunit atunci, cu rochia fluturînd și desenînd linii superbe pe corpul ei tînăr și mlădios. Nu simțea oboseală, ci numai o sete care îi ardea pieptul. Și poate atrasă de fantasticele curcubee de apă care se pulverizau în rafale de vînt, Ana se lăsă acoperită de puzderia de picături de la fîntîna arteziană. Ochii îi străluceau de fericire.

Merse, merse fără oprire, pînă la primul pod. Aici se opri. Își apăsă pieptul pe mîinile încrucișate pe balustradă, vrînd să domolească bătăile inimii. Știa că podul pe care stătea era lucrarea de tinerețe a șefului ei. Privea umbra lui în apă și admira arcuirea „ca o zvîcnire de aripă”, poate puțin violentă, dar într-adevăr „ca o zvîcnire de aripă”. S-a lipit și mai mult de balustradă, a închis ochii și a încercat să simtă vibrațiile acelea tainice ale podului, „vibrațiile încordării cu care ține legate malurile”. La început nu a simțit nimic, dar mai apoi, confundîndu-și ființa cu el, i se păru că intuiește încordarea aceea teribilă „cu care ține legate malurile”, ca să nu rămîină străine, despărțite de ape.

Se dezmetici târziu. Trecu peste al doilea pod, fără să-și încetinească pasul, un pod oarecare, și se opri tocmai pe marginea lacului.

Apoi se plimbă mult timp de-a lungul malului, încolo și încioace, parcă măsurînd cu pasul, parcă pipăind pămîntul cu picioarele.

Deodată, tresări la auzul filfîitului de aripi foarte apropiat. Întoarse capul. Pescărușii ! Începu să urmărească, fascinată, zborul elegant al unei păsări care se rotea aproape. O surprinse arcuirea aripii mari și delicatețea mișcării prin aerul transparent. De undeva, din adîncuri de memorie, se desprinseră aceleași cuvinte, repetate ca un ecou : „ca o zvîcnire de aripă !” Și pentru prima oară în viața ei vedea cu adevărat această „zvîcnire de aripă”.

De-abia târziu, obosită de efortul făcut chiar în prima zi, după un îndelungat repaos în spital, porni încet, cu pasul puțin nesigur, spre ieșirea din parc. Pe chipul ei grav, încruntat, se putea citi ceea ce i se petrecea în suflet : descoperise ceva, înțelesese în răstimpul a cîtorva minute ceea ce nu înțelesese în toată viața ei de pînă acum. Știa ce are de realizat. Numai o undă de ezitare secretă o făcea să-și închidă din cînd în cînd ochii, strîngînd pleoapele într-un spasm dureros. De aceea se opri la primul telefon public din parc și-l sună pe Mihai.

— Te rog mult să vii la ora șase, pe podul metalic din parcul mare. Nu, nu mă întreba nimic. Îți mulțumesc...

Apoi se îndreptă spre taxi.

18

Mihu veni mai devreme de ora fixată. O zări pe Ana sosind aproape odată cu el, îmbrăcată elegant, cu privirea și zîmbetul pline de o prietenie caldă. Dar sub toate acestea, Mihu descoperi o exteriorizare involuntară, abia perceptibilă, a unei jene, mai exact a unui complex de inferioritate.

— Mă bucur că te văd, Ana. Cum te simți ?
Ea îi răspunse printr-un zîmbet.

— Bine. Foarte bine. Excelent. Este maximum ce-și poate dori un medic pentru un pacient al său.

Poate altcineva s-ar fi simțit măgulit de acest răspuns, dar Mihu intui că sub vorbele acestea frumoase se ascundeau alte vorbe, gândite dar nerostite, parcă ocolite înadins.

— Îmi place cum arăți ! Arăți foarte bine !
Și cred că...

Mihu a continuat să vorbească, dar Ana nu-l auzea. Gîndul îi zbura cu totul în altă parte, absentă la spusele lui. El simți imediat asta. Tăcu.

Continuau să meargă și să tacă. Tăcerea, însă, năștea tensiune, o tensiune care creștea și parcă pregătea ceva. Fața Anei părea încordată, iar privirea neliniștită iscodea din cînd în cînd profilul lui Mihu. Se pregătea să-i pună întrebarea aceea pentru care, de fapt, îl chemase aici. Cîte zile și nopți nu s-a frămîntat cum să pună această întrebare ! Găsise zeci de variante și

de-abia aștepta momentul potrivit. Și iată că momentul a sosit, l-a creat ea, dar nu reușește să spună nimic. Voia să știe, trebuia să știe exact, neapărat. De acest răspuns depindea tot sensul vieții ei de aici înainte. Hotărî ca în dreptul celui de al treilea pom să-l întrebe. Neapărat !

Ajunși în dreptul pomului fixat, Ana a ezitat. Cînd vor ajunge la răscrucea celor două alei. Da, acolo.

Aleea o cotea spre lac. Au ajuns pe podul acela unde Ana simțise vibrațiile tainice și stranii. S-au oprit și, sprijiniți de balustradă, privesc apa care clipocește mărunț.

Ana e derutată. Strînge cu palmele balustrada și nu se hotărăște. Poate podul, poate apa, cu scăpărările ei fascinante, i-au trezit un fior ciudat, urmat de o senzație de slăbiciune care i-a paralizat hotărîrea.

Mihu simți că ceva se întîmplă cu Ana. O cuprinsese de după umeri și o privi lung și întrebător. Un val de bine îi inundă Anei trupul și sufletul. Se lipi de Mihu, cuibărindu-se la pieptul lui. Oftă, vrînd parcă să-și ușureze sufletul încărcat dintr-odată prea mult. Și vorbi încet, ca pentru sine, privind podurile :

— Poduri, poduri, poduri ! Ce dragi îmi sînt acum ! Știi, Mihule, podurile nu sînt numai o îngrămădire de birne și beton. Sînt ca niște ființe, au o viață a lor pe care poți s-o simți, s-o auzi. Uite, cînd stai pe un pod, pe unul adevărat, poți să-i simți încordarea cu care ține legate malurile, încordare care vibrează și se urcă în

picioare, în toată ființa, pînă în suflet. Ai simțit vreodată vibrațiile acestea ?

Ana îl privi adînc în ochi.

— Nu știu. Pînă acum cred că nu. N-am știut că există așa ceva.

Mihu o ascultase uimit. Parcă nu era Ana, sau era altă Ana. Niciodată n-o auzise vorbind așa și nici n-ar fi bănuț-o în stare.

— Probabil că și malurile, continuă el, sînt ca oamenii. Într-o dimineață se descoperă unul pe celălalt, se privesc stinghere, apoi se leagă prin poduri.

— Uneori podurile se rup și vibrațiile dispar. Apoi vibrațiile reapar, poate chiar mai puternic decît înainte.

— Oare sînt și poduri fără vibrație ?

Ana se grăbi să răspundă :

— Da, da, sînt. Poate prea multe. Sst ! Ascultă ! Simți cum vibrează ?

El tăcu, îndelung. Ana a așteptat, cu inima strînsă, un răspuns care însă nu veni. Tăcerea lui o sperie. Dacă Mihu într-adevăr nu simte vibrația tainică ? ! Tocmai el ! Dar dacă o simte și-i e teamă de ea ? !

Întrebările o tulburară și poezia clipei se destrămă. Ea îi privi profilul tăcut și imprecis și se hotărî, în sfîrșit, să-l întrebe. Se dădu un pas înapoi, să-i vadă mai bine fața, ca nici o nuanță din răspunsul lui să nu-i scape.

— Spune-mi, doctore, sincer, de cît timp mai pot dispune ?

Și foarte repede adăugă :

— Pentru mine e foarte important.

Întrebarea neașteptată îl găsi complet nepregătit pe Miha. N-o privi în ochi, ca să nu fie nevoit să-i dea un răspuns pripit, ale cărui consecințe, uneori, pot fi dezastruoase. Toți bolnavii din categoria Anei vor să știe acest lucru, dar foarte puțini au curajul să pună întrebarea direct. Iar fiecare cuvânt rostit de medic e tălmăcit și răstălmăcit, dându-i-se o greutate deosebită și adesea sensuri nedorite.

Ana aștepta nerăbdătoare și speriată. Voia să afle o cifră, deși îi era teamă de ea.

— Te înțeleg, Ana, mai mult decât îți poți închipui. E firesc să vrei să știi asta. Dar nu se poate fixa o dată, o scadență, o...

— Te rog să fii cinstit ! Nu încerca să fugi de răspuns.

Ana se stăpânește greu, îi tremură vocea.

— Pentru mine e foarte important dacă e vorba de ani, de luni sau poate de...

Și se opri înfricoșată la auzul propriilor cuvinte.

El încercă să o prindă de mâini, dar Ana se feri.

— Da, bine ! În primul rând, eu cred că medicamentul nostru, pe care ți l-am administrat, te-a vindecat complet. Nu te mint. Ești poate primul pacient pe care nu-l mint. Totuși, crezi tu, Ana, că ceea ce contează e numărul anilor, lunilor ? Poți trăi ani într-o singură zi și pot să treacă ani din care numai câteva ceasuri să fie adevărate, care au meritat să fie trăite.

Ana e nemulțumită și n-a renunțat la întrebare, dar a tăcut să reflecteze la ce-a răspuns

el. Simțea că MiHu are, în fond, multă dreptate și faptul acesta nu-i convenea. O lipsea de un răspuns așa cum îl dorise. Știind o dată, aproximativ măcar, putea să-și planifice ceea ce avea de făcut, adică ceea ce visase cu ochii deschiși pe terasa de la spital. Avea nevoie de acest punct de reper, calendaristic. Și cât se gândise la asta ! Răspunsul lui o făcuse să-și dea seama de felul simplu, poate tragicomic în care pusese întrebarea și de faptul că MiHu avea, mai ales dacă se gîndește în urmă la viața ei, multă, prea multă dreptate.

Nesigură, și neștiind dacă trebuie să mai insiste asupra unei cifre, Ana se sprijini pe balustrada podului ascunzîndu-și capul în mîini. MiHu veni lîngă ea. O găsi cu ochii plini de lacrimi.

— De ce, Ana ? De ce ?

Atunci se întîmplă ceva ciudat. Gravă, tăcută, îndeplinind un ritual de neînțeles pentru MiHu, Ana îl luă de mîină, coborî cu el podul pe malul celălalt și meraseră de-a lungul apei. Îl privea nefiresc și straniu.

— Tu rămîi aici. Să nu te miști !

Ana trecu din nou podul, ajunse în dreptul lui MiHu, pe malul opus. Stăteau față în față, despărțiți de ape. Ana, ca hipnotizată, rămase nemișcată minute în șir privind spre MiHu și țesînd în acest timp firele podului suspendat, asijderea punții de lumină țesute de ea între terasa de la spital și geamul luminat al laboratorului lui. Podul îl va arunca într-o zi peste ape pe malul celălalt și va alerga cu brațele deschise

spre Mihă, care, cu siguranță, îi va simți atunci vibrațiile tainice. Înfiorată de acest ultim gând, se desprinsese din loc și, cu o hotărîre în glas pe care n-ar fi putut-o înfrunta nimeni, îi strigă lui Mihă :

— Să nu mă cauți pînă n-am să te caut eu.

El făcu un pas spre ea, dar Ana îl opri cu mîna ridicată. Apoi se întoarse brusc și plecă pe alee, aproape fugind.

Mihă rămase pe loc urmărind-o cum dispărea printre copaci, ca o nălucă, și parcă pentru totdeauna...

16

De la „ciudata despărțire“ din parc, cum o numea Mihă, au trecut cîteva săptămîni. În ultimele zile a căutat-o acasă, dar n-a găsit-o niciodată. Unde o fi dispărut ?

Astă seară, deși a stat tîrziu în laborator, munca n-a avut nici un spor. Mai mult, toate i-au mers pe dos. S-a gîndit iar la Ana, gînduri care de fapt nu l-au mai părăsit. Cînd a căutat-o ultima dată, adică aseară, o vecină i-a spus că a zărit-o de cîteva ori, dar nu știa unde a plecat.

— Ei, drace, șopti Mihă, asta ce-o mai fi ? Nu cumva s-a reîntors la...

Trebuia neapărat s-o găsească, s-o vadă, s-o audă, să afle ce se întîmplă cu ea. Deodată îi

veni o idee : ce-ar fi să întrebe la institutul acela de proiectări unde lucrase ? Poate că s-a apucat din nou de lucru. O să încerce, chiar a doua zi la prînz va merge la institut.

În drum spre casă, se gîndi să facă o plimbare înspre institutul Anei. Ca să fie mai simplu, luă un taxi.

Spre surprinderea lui, institutul se afla în celălalt capăt al Bucureștiului, într-un cartier în întregime nou. Portarul de noapte, un bătrînel, răsfoia un ziar la „Mica publicitate“. Îl privi pe Mihu cu suspiciune, cînd îl întrebă, cam ezitînd, despre Ana.

— Da, mă rog, dumneata cine ești de întrebi de dînsa ?

Ce să-i răspundă ? Puțin încurcat, Mihu se bîlbîi :

— Un prieten, un bun prieten.

Îi întinse mîna și se recomandă :

— Doctorul Mihu.

Asta mări respectul portarului, dar rămase totuși prudent :

— Niște acte aveți ?

Mihu îi dădu o carte de vizită pe care portarul o citi cu importanță.

— Așteaptă dumneata afară, s-o întreb la telefon.

— Stai puțin ! Eu o caut de-o săptămînă pe-acasă. Cum, stă tot timpul aici ?

— Păi, cum să zic ? ! Cam așa ! Să-nceue în birăul șela și nu mai iese. Nu știu ci păcatele meli faci, dar nu iese.

— Atunci, du-mă la ea.

Din curtea interioară se vedea, la etajul cinci, lumină la un geam înspre care portarul ridicase mîna.

— Acolo.

Îi arată lui Mihiu scara și se întoarce în cabină. Mihiu privi singurul geam luminat din sumedenia de geamuri cufundate în întuneric. Acolo e Ana ! Ce-o fi făcînd ?

Neștînd de ce, Mihiu continua să privească, parcă hipnotizat, fereastra luminată la orele astea tîrzii. Oare se vedea pe el însuși acolo ? Să fie lumina asta în miez de noapte, care ajungea pînă la el, puntea cu vibrații tainice de care îi vorbise Ana atunci ? O punte de lumină, cea mai minunată punte din cîte pot exista între oameni ? !

Urcă scara și bătu la ușă. A trebuit să bată îndelung și s-o strige pe nume, ca, în sfîrșit, să-i deschidă. Probabil se hotărîse greu.

Cînd îl văzu pe Mihiu, Ana se arată mirată. Dar și jenată, ca și cum ar fi fost surprinsă dezbrăcată.

Pe Mihiu îl șocă înfățișarea ei răvășită și dezordinea din atelier. Fața ei palidă, trasă, cu cearcăne, îl îngrijoră. Numai ochii, pe care Mihiu îi știa de obicei cenușii și inexpressivi, ardeau în orbite ca licăririle iuți ale unor flăcări. Privirea asta n-o mai văzuse la Ana niciodată. Părul dat pe spate și legat într-un simulacru de coc dezvelea o frunte înaltă, cu două cute verticale. În atitudinea Anei se simțea mîndrie și demnitate.

— Ana, ce faci tu aici ?

Ea îl privi adânc în ochi, schițând un zîmbet greu de deslușit.

— Ai venit prea devreme, Mihule !

Cuvintele sunau ca o interdicție : orice discuție pe tema întrebării lui nu avea rost.

Surprins pentru o clipă, Mihu înțelesese. Cunoștea chinurile căutărilor disperate și intuit că Ana e pradă lor. În împrejurări ca astea, cel mai bine e să lași omul în apele lui. Privi prin încăpere : suluri de calc, planșe înșirate pe mese și planșete, foi mari de hîrtie acoperite de calcule și poduri schițate, cărți închise și deschise.

Ana îi urmărea atentă expresia feței, să-i citească gîndurile. Cînd ochii lor s-au întîlnit, ea s-a convins că a înțeles-o deplin. Îi zîmbi prietenește, cald, recunoscător. Vorbele păreau de prisos.

Vizita lui Mihu luă sfîrșit. S-au privit îndelung, ca și cum de-abia acum s-au cunoscut. În prag, nu și-au strîns nici măcar mîinile, ci doar un schimb de priviri neobișnuit de lung.

Ajuns în curte, Mihu se uită din nou la geamul scaldat în lumină. Da, Ana nu se risipește, se mistuie arzînd ! E fericită, și această fericire nu i-o poate răpi nimeni. Este cea mai deplină dintre toate fericirile omenești !

După ce închise ușa, Ana rămase locului, copleșită de un amestec de sentimente, cumva contradictorii. Îi părea rău că l-a lăsat pe Mihu să plece așa, fără un cuvînt mai cald.

S-a apropiat de masa de lucru cu mintea încinsă. Privi îndelung schița podului suspen-

dat, îl privea, ca o mamă, pruncul mult așteptat. Luă un creion și schiță o siluetă de bărbat la un cap de pod, și o siluetă de femeie la celălalt cap. Prin ochii umeziți de înduioșare, Anei i se păru că bărbatul și femeia de la capetele podului au pornit unul în întâmpinarea celuilalt, iar mersul lor a devenit tot mai iute și mai iute, aproape că aleargă, iar când au ajuns unul în fața celuilalt, s-au oprit brusc, uimiți ca și cum atunci s-au descoperit unul pe celălalt. Și deodată s-au îmbrățișat atât de strâns, că s-au contopit într-o imagine nedeslușită.

Ana clipi des din ochi și încercă să se smulgă din această visare de-o clipă. Se sculă de pe scaun și se uită la desen. O undă rece îi strânse dureros inima. Alergă spre geam și, cu precauție, să nu fie văzută, privi în curte. Jos, pe un petec de lumină, stătea Mihul, cu ochii îndreptați spre geamul ei. Un sentiment de siguranță puse stăpânire pe ea și, cu zîmbetul înflorit în colțul gurii, veni lângă masa de lucru. Simți cum din fiecare colțișor al ființei ei se eliberează și pulsează tot mai puternic o energie enormă declanșată de vizita lui Mihul. Ar fi vrut ca totul să fie isprăvit chiar în noaptea aceea, iar a doua zi podul, ca în basme, gata terminat. Ar fi dorit să aibă un creion fermecat.

Și cum basmul acesta minunat putea deveni realitate numai datorită ei, se apucă cu febrilitate de lucru.

— Da, podul trebuie terminat chiar în noaptea aceasta !

EPILOG

Au trecut cîteva luni. Toamnă tîrzie, ploioasă și rece. Dimineața cerul s-a luminat treptat, cețurile s-au destrămat și soarele s-a ivit timid, încolțind nădejdea unor ceasuri mai bune. Spre prînz a început să bată vîntul și să aducă, nu se știe de unde, nori groși de ploaie. Pe malul apei, se înălța un uriaș picior de pod suspendat, îmbrăcat cu schele pînă sus. O macara sveltă, neînchipuit de înaltă și fragilă, se mișca lent.

Prin forfota de oameni și mașini a șantierului, Ana mergea repede, însoțită de trei bărbați. Purta o scurtă de piele, cizme de cauciuc și o pălărie tot de piele. Micul grup se opri, ascultînd explicațiile ei. Toți ridicară capetele și ea, supărată, arătă cu mîna ceva spre vîrfurile colosului construit.

Ana a hotărît să meargă cu toții acolo sus, să lămurească lucrurile la fața locului. Schelele se urcă greu, pe scări abrupte, cu balustrade improvizate. Ana se luptă voinicește, dar pilonul

e foarte înalt, a ajuns la cota finală și parcă străpunge cerul. Urcă repede, răspunde scurt la salutarile oamenilor, iar chipul ei degajă siguranță și hotărîre. Numai supărarea îi declanșează atîta energie.

Cînd a ajuns pe platforma cea mai de sus, a simțit că se sfîrșește din lipsă de aer și din neputința de a-l respira. Se opri să-și revină. Palidă, cu ochii înfundați în orbite, mai avu puterea să și-i rotească în jur asupra priveliștei care-i dilată pupilele și făcu să-i tresară obrazul de o bucurie de-abia schițată. De jos, Ana părea o statuie prea mică pentru un soclu atît de mare.

Făcu cîțiva pași și, brusc, o durere cumplită, ca un cuțit înfipt în spate, îi opri respirația. O slăbiciune subită făcu să se învîrtească totul în jur, prăbușind-o într-un întuneric gros, străbătut doar de un țiuit strident undeva în urechi sau în cap, care dăinui un pic și se stinse odată cu alunecarea în neștire.

Căderea a fost atît de iute și neașteptată, încît cei din jur n-au avut timp nici măcar să-i întindă o mînă.

După o clipă de stupoare brațe numeroase se întinseră s-o ajute, dar nimeni nu știa ce are de făcut. Agitația și panica crescură pînă ce o voce hotărîtă porunci să fie coborîtă pe brațe, cu grijă, încet. Se formă un convoi, care o însoți pînă jos. Schelele se goliră de oameni. Într-o clipă tot șantierul opri lucrul și oamenii alergau să vadă ce s-a întîmplat.

Jos, o culcară pe niște cofraje așezate unul lângă altul. Trebuia făcut ceva repede. Un bărbat subțirel răzbătu pînă la Ana și încercă, ezitînd, să-i ia pulsul. Nu-l găsi. Aplecă urechea la gura ei și șopti sugrumat de emoție :

— Trăiește !

Alticineva strigă :

— Să chemăm salvarea ! Repede la spital !

— Pe dracu, salvarea ! Pînă vine...

— Hei, ce te uiți ? Trage mașina aici ! strigă tunînd o namilă de om către un șofer înlemnit de cele văzute.

O basculantă opri zguduită de frînele înțepenate brusc.

— Repede în cabină ! Ușor ! Ușor ! Cine urcă s-o țină în brațe ? Hai repede, ușurel !

Ana, ghemuită jumătate pe banchetă, jumătate în brațele puternice dar neîndemînatice ale unui bărbat masiv, simți că își revine puțin.

Șoferul strigă :

— Da unde s-o ducem ? La ce spital ?

Ana auzea larma ca undeva departe, iar cuvîntul „spital“ o trezi pentru o clipă și îngăimă :

— Institutul Oncologic...

Și în clipa următoare se prăbuși din nou în adîncurile întunecoase și pustii.

Dintre cei adunați în jurul mașinii un tinerel sări :

— Știu eu unde-i. Acolo s-a prăpădit taica, acu un an...

— Taci odată și urcă !

Tînărul se sui pe scară, fisticit de gafa făcută, ținîndu-se de portiera de lingă șofer. Doi bărbați se aruncară în cupa din spate, gîndind că s-ar putea să fie de vreun ajutor pe drum sau la coborîre la spital.

Basculanta porni brusc, hurducăind prin băltoace. Șantierul rămase în urmă copleșit de umezeală și tăcere, trist și golit dintr-odată de viață. În golul imens se auzea, obsedant, zgomotul de fiare al basculantei.

Tînărul agățat pe scara mașinii privi înapoi : piciorul uriaș al podului părea un obelisc singuratic, străfulgerat dintr-odată spre vîrf de o rază de lumină ivită printr-o spărtură de nori. La picioarele lui, sta nemișcată o masă de oameni tăcuți...

Lector : CORNEL POPESCU
Tehnoredactor : CONSTANȚA VULCĂNESCU

Apărut : 1982. Bun de tipar : 9.III.1983.
Format : 16/54×84. Coli tipo : 12,8. Coli ed. : 8,13.

Comanda nr. 20 134
Combinatul poligrafic „Casa Scintei”,
Plaza Scintei nr. 1, București,
Republica Socialistă România

C.I. BOGDAN

După lectura romanului *Poduri suspendate*, pot afirma că ne aflăm în fața unui veritabil prozator. Matur. Stăpîn pe mijloacele sale de expresie. Pe universul pe care îl explorează. Pe ceea ce se numește arta construcției. Subiectul e simplu. Un medic, Miha, cunoaște o tină ră ingineră, Ana, constată întîmplător că aceasta are cancer, o internează la Institutul oncologic și o salvează, datorită unui medicament preparat de el și încă neomologat. Numeroase pagini, de analiză psihologică, sînt remarcabile. Personajele au o individualitate definitorie. Nu e cazul să intru în amănunte. E cazul doar să adaug că romanul e tonifiant. Că e un omagiu adus «oamenilor în alb» și, ca un corolar, sentimentului vital al iubirii.

Salut în persoana doctorului C.I. Bogdan un scriitor autentic...